

EBSO-HABER

@ebsoorgtr

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

EKİM 2019

MEHMETÇİK'LE TEK YÜREGİZ

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280
35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY
P: +90 232 491 14 00
www.egeendustri.com.tr

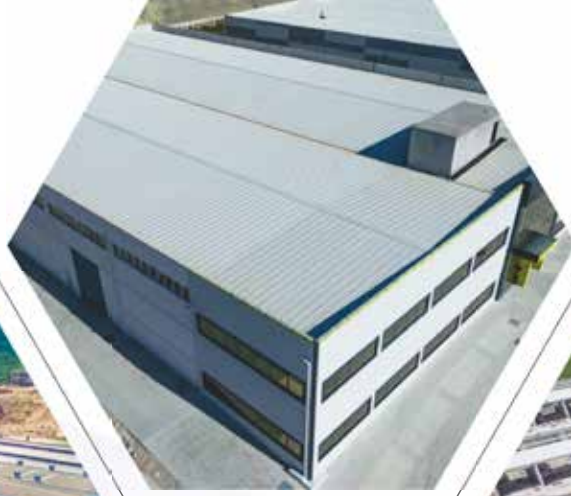

- facebook.com/egeendustri
- twitter.com/egeendustri
- linkedin.com/egeendustri
- info@egeendustri.com.tr

MAViTAS

PREFABRİK A.Ş.

Kemalpaşa O.S.B. Mah.
İzmir - Ankara Asfaltı Cad. No:5/2
Kemalpaşa - İZMİR / TÜRKİYE

www.mavitasprefabrik.com.tr

0 232 877 2000

EKİM GÜNDEMİ

EKİM 2019

Yıl : 36
Sayı : 425

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Metin AKDAŞ

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Reklam Rezervasyon

Mehmet Ali SÜTLÜ
(0232) 455 29 68

Grafik - Baskı Öncesi

teknofset

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın
Baskı Tarihi: 21 Ekim 2019

4	Güvenlikten ekonomiye sıcak bir ekim	46	Sanayicinin gündemi ekonomi
6	Mehmetçik'le tek yüregiz	52	Şirketler kurumsal yönetimle büyür
10	İzmir iş dünyası da Barış Pınarı için kenetlendi	60	Küresel resesyon riski henüz gündemden düşmedi
12	Yorgancılar: Savunma sanayimiz güçlü ve dinamik olmalı	66	Ege Bölgesi'nden Eylül'de 1.16 milyar dolar ihracat
16	Ekonomide 3 yıllık hedefler	72	İşsizlik yüzde 13.9 oldu
26	Uzman üniversite, uzman Ar-Ge katma değeri yüksek üretim	74	Cari işlemler hesabı 5.1 milyar dolar fazla verdi
28	Makina sektörü MAKTEK fuarında bir araya geldi	80	Temel ekonomik göstergeler
30	KOBİ'ler alacak sigortası ile güvende		
32	Değişen KOBİ'leri şekillendiren en temel sektör: BİLİŞİM		
34	Çözüme bir adım daha		
38	EGEVASYON projesi çalıştay EBSO'da gerçekleştirildi		
40	Yılmaz'dan Meclis temennileri		
42	Yorgancılar: Yatırımlardaki gerileme ciddiye alınmalı		

Kapak

Türkiye'nin terör tehdidine karşı Suriye'nin kuzeyinde sürdürdüğü Barış Pınarı Harekatı'nda kenetlendik. İş dünyası ve sivil toplum örgütleri de harekate desteklerini açıkladı.

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olanı alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler. Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa, bize ihtiyacınız var demektir.

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

[@EYorgancilar](https://twitter.com/EYorgancilar)

GÜVENLİKTEN EKONOMİYE SICAK BİR EKİM

Cumhuriyetimizin ilanının 96. yıldönümünü kutlamaya hazırlanırken, 100. yılın heyecanını bugünden taşıırken, Türk Ordumuz, bir kez daha sınır güvenliği ve barışı tesis etmek adına önemli bir operasyonla Barış Pınarı Harekatı'nı gerçekleştirmektedir. Allahtan Ordumuz muzaffer kılmasını, Mehmetçiklerimizi korumasını yürekten diliyorum. Dualarımız onlarla.

Bu vesile ile başta Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK olmak üzere, geçmişten bugüne tüm şehitlerimizi rahmetle, saygıyla ve şükranla anıyor, gazilerimize acil şifalar diliyor, gönülden "Yaşasın Cumhuriyet" diyoruz.

Uluslararası kurallara uygun ve meşru bir operasyonda düşmanın ve dostun net olarak ayrıştığı çok önemli, hassas günlerden geçmekteyiz.

Üzülerek görmekteyiz ki; başta Batı ülkeleri olmak üzere, birkaç ülke dışında Müslüman coğrafyasının dahi en doğal hakkımız olan sınırlarımızı koruma mücadelemize Batı ile paralel tepki vermesini anlamakta zorlanıyoruz. Özellikle de, ABD'den gelen ve gelecek olası yaptırımlar, büyük haksızlıktır.

Bu kapsamda, her zaman elini taşın altına koyan iş dünyasına Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Sn. Rifat Hisarcıklıoğlu, 190 ülkedeki muadil iş kurumlarına ve Avrupa'da Eurochambers, Asya'da Asya-Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu, İslam Ticaret Sanayi Odası, Arap Odalar Birliği, Afrika'da Afrika Odalar Birliği, Amerika'da US Chambers ve Latin Amerikan Odalar Birliği'ne, uluslararası arena da Türkiye aleyhine oluşturulan algının yanlışlığına, hareketin amacının hem ülke sınırlarının güvenliğini sağlamak, hem de bölge ülkeleri için tehdit oluşturan terör koridorunu ortadan kaldırmak olduğuna dair bir

mektup gönderdi.

Dileriz, bu haksız önyargı ve algı operasyonu yerini sağduyu ve akla bırakır. Tüm dünya bilmelidir ki; hakkımız olan bu mücadelede Türk milleti tüm kurum ve kuruluşlarıyla tek yürektir, her zaman olduğu gibi ordusunun yanındadır. Gerek sınır güvenliği açısından ve gerekse ekonomide zor bir kışa doğru ilerliyoruz. Bu anlamda Ekim ayında oldukça sıcak günlerden geçmekteyiz. Her açıklanan veride "acaba toparlanıyor muyuz?" derken, zik-zak bir eğilim ve yeniden aşağı yönlü bir gidiş olduğunu görüyoruz. Bu da, hem küresel piyasalarda hem de içeride artan riskin ve belirsizliğin devam ettiğini göstermektedir. Henüz yatırımlarda istenen seviye yakalanamıyorken, sanayi üretim endeksi ve PMI gibi üretime dair verilerde yukarı yönlü bir çıkış umudu gözlenmemektedir.

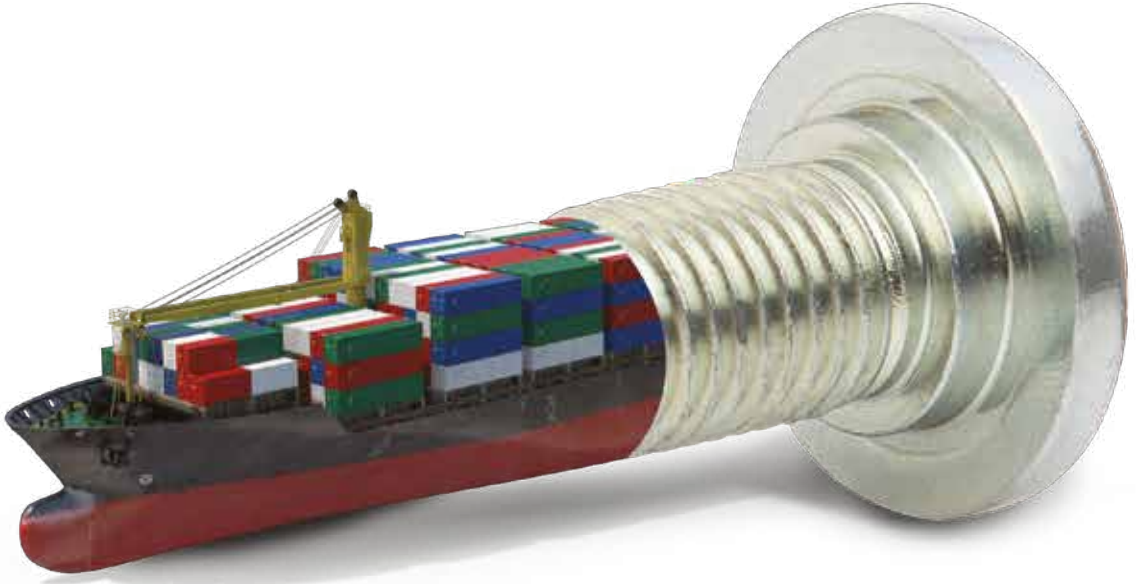
Bununla birlikte; 30 Eylül'de "Değişim" mottosu ile "Yeni Ekonomi Programı"nda revize edilen veriler ve hedeflenen adımlar açıklandı. Programda yer alan;

- KİT'lerin kamu maliyesine yüklerinin azaltılacak olması,
 - Etkin olmayan teşviklerin kaldırılacak olması,
 - Gıda enflasyonunun önleme tedbirleri arasında yer alan kooperatifçiliğin etkinleştirilmesi,
 - Ar-Ge'nin özel bir yer tutması, İstihdama yönelik mesleki eğitim programları,
 - Afrika Pazarı'nın değerlendirilmesi hususunun programa girmiş olması,
- gibi başlıkları oldukça önemsiyoruz.

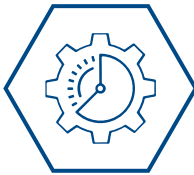
Dileriz, belirtilen bu hedefler kağıt üstünde kalmaz ve tedbirler başarıyla hayata geçirilerek beklediğimiz değişim gerçekleşir. Zira; değişen, dönüşen küresel arenada daha fazla geç kalma lüksümüz yoktur.

Ufukta Norm göründü!

Norm Holding; güçlü Ar-Ge ekibi ve gelişen ihracat faaliyetleriyle, sektörde sadece Türkiye'ye değil dünyaya değer katmaya devam ediyor.

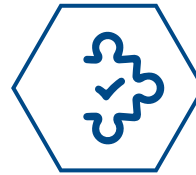
Çeşitlilik

Hız

Kalite

Çözüm

MEHMETÇİK'LE TEK YÜREĞİZ

Türk Silahlı Kuvvetleri, Suriye'nin kuzeyinde Resulayn ve Tel Abyad'da terör yapılanmasına karşı Barış Pınarı Harekatı başlattı. Türkiye'nin sınırlarında ve bölgede güvenlik ve istikrarı sağlamak amacıyla Suriye'nin kuzeyinde PKK/PYD-YPG'ye mensup teröristleri etkisiz hale getirmek, dost ve kardeş bölge halkını zulümden kurtarmak üzere 9 Ekim Çarşamba gününden itibaren gerçekleştirilen Barış Pınarı Harekatı'nda Türk savaş uçaklarının teröristlere ait belirlenen hedefleri havadan bombaladı, sınırda konuşlanan topçu birlikleri de obüs ve çok namlulu roketatarlarla terör hedeflerini ateş altına aldı. Türk askerleri ile Suriye Milli Ordusu (SMO) unsurları karadan Fırat'ın doğusuna giriş yaptı. PKK/PYD-YPG işgalindeki

Resulayn ve Tel Abyad'da 2 ilçe merkezi, 1 belde ve 56 köy teröristlerden arındırıldı. Ayrıca lojistik açıdan büyük önem taşıyan M4 karayolu da kontrol altına alındı.

Barış Pınarı Harekatı kapsamında etkisiz hale getirilen terörist sayısı 700'ü aştı. EBSOHABER'in baskıya girdiği güne kadar operasyon bölgesinde 7 askerimiz şehit düştü.

Sivillerin zarar görmemesi için titizlikle yürütülen hareket sırasında teröristler sınır hattındaki Şanlıurfa'nın Suruç, Akçakale ve Ceylanpınar ilçeleriyle Mardin'in Kızıltepe ve Nusaybin ilçeleri ile Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekatı ile terörden arındırılan Suriye'nin Cerablus, El Bab ve Azez kentlerine roket ve havanla saldırı düzenledi. 700'ün üzerinde roket ve havan mermisinin atıldığı saldırılarda, aralarında çocukların da olduğu 20 sivil şehit verildiği, 200 civarında vatandaşımızın da yaralandığı bilgisi edinildi. Saldırıların ardından topçu birlikleri, teröristlerin atış yaptığı alanları obüs atışları ile imha etti.

Türkiye'nin hakkı

Barış Pınarı Harekatı, ülkemizin uluslararası hukuktan kaynaklanan hakları, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin (BMGK) terörle mücadeleyle yönelik özellikle 1624 (2005), 2170 (2014) ve 2178 (2014) sayılı kararları ve BM sözleşmesinin 51'inci maddesinde yer alan Meşru Müda-

faa Hakkı çerçevesinde, Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygılı olarak icra ediliyor. Harekâtın planlama ve icrasında sadece teröristler ve bunlara ait barınak, sığınak, mevzii, silah, araç ve gereçler hedef alınırken, sivil/masum kişilerin ve çevrenin zarar görmemesi için her türlü dikkat ve hassasiyet gösteriliyor. Mehmetçik, bir yandan terörist unsurlarla mücadele ederken diğer yandan da terörden arındırılan bölgelerdeki sivil halka insani yardım ulaştırıyor.

Kimsenin toprağında gözümüz yok

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Suriye'nin kuzeyinde başlatılan "Barış Pınarı Harekâtı" ile bölgenin güvenli hale getirilmesinden sonra burada yaşayan herkesin evine dönmesinin hedeflendiğini vurguladı. Erdoğan bölücü terör örgütünün bozmaya çalıştığı demografik yapıyı, iç savaş öncesi haline uygun şekilde yeniden tesis edeceklerini söyledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türkiye'nin yaptığı diğer operasyonlar gibi Barış Pınarı'nın da amacı Suriye'nin toprak bütünlüğüne ve siyasi birliğine katkıda bulunmaktır. Suriye topraklarının dörtte biri PKK/YPG terör örgütünün işgali altındayken bu ülkenin ne toprak bütünlüğünden ne de siyasi birliğinden söz edilemeyeceği açıktır" diye konuştu.

Terör örgütünün bölgedeki işgalini görmeyenlerin, Türkiye'nin şu anda Suriye'nin birliği, beraberliği için attığı adıma karşı çıktıklarını ifade eden Erdoğan, Suriye topraklarında üzerinde onlarca yabancı gücün adeta cirit attığı bir dönemde Türkiye'nin terör yapılmasını engellemek için başlattığı bu harekâta yönelik eleştirileri kabul etmediklerini kaydetti. Erdoğan, "Bizim bu sınır ötesi harekâtımızın altında, güneyimizde bir terör devleti kurulmasını engellemek var. Biz buna çalışıyoruz" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, hare-

katın başladığı saatten şu ana kadar 800 kadar terörist öldürüldüğünü bildirirken, "İnşallah bu yılanların hepsinin de başını en kısa sürede ezeceğiz. Hiç endişeniz olmasın. Suriyeli kardeşlerimizin huzuru için bölgede yaşayan Kürt kardeşlerimizin huzuru için bunu başaracağız. Diğer bölgelerle ilgili çalışmalarımızı sürüyor. Vakti saati geldiğinde oralarda da Türkiye'nin gücünü göstereceğiz. Daha önceki harekâtlarımızda ne yaptysak burada da onu yapacağız" ifadelerini kullandı.

Uluslararası alanda tepki

Türkiye'nin kendisine yönelik terör tehdidine karşı Suriye'nin ku-

zeyinde gerçekleştirdiği Barış Pınarı Harekâtı, daha önce de aynı amaçla yapılan Zeytin Dalı ile Fırat Kalkanı operasyonlarının aksine uluslararası alanda yaptırım tehditleriyle karşılaştı. ABD, Türk Bakanları yaptırım listesine aldı. Avrupa Birliği, Dışişleri Bakanları Zirvesi'nde kınama yayınladı.

Tepkinin boyutları barış ve kardeşlikle anılan spora da sıçradı. Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA), Fransa-Türkiye milli futbol maçı bitiminde Türk futbolcuların tribünlere asker selamı vermesinin ardından Türkiye Futbol Federasyonu'na disiplin soruşturması başlattı ve müfettiş görevlendirdi.

İş dünyası ve sivil toplumdan Barış Pınarı Harekati'na destek

İş dünyası ve sivil toplum kuruluşlarının başkanlarıyla birlikte Türkiye'nin terör tehdidinde karşı Suriye'nin kuzeyinde yürüttüğü Barış Pınarı Harekati'na destek açıklaması yapan TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu, Türkiye ve ekonomisine yöneltilen tehditlere Türk milleti, iş dünyası ve sivil toplumun, bir ve beraber olarak en güzel cevabı vereceğini vurguladı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu "(Barış Pınarı Harekati) Amaç, bu bölgeyi PKK/PYD/YPG ve DEAŞ gibi terör örgütlerinden temizleyerek, Suriye halkını teröristlerin baskı ve zulmünden kurtarmak, bölgede huzur, güven ve barış ortamını yeniden tesis etmektir. Bizler işçi, memur, esnaf, çiftçi, avukat, emekli ve işveren temsilcileri olarak devletimizin aldığı bu kararın arkasındayız ve destekliyoruz" dedi.

TOBB, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Türkiye Barolar Birliği, Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), Memur Sendikaları Konfederasyonu (Memur-Sen), Türkiye Emekliler Derneği, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu (Kamu-Sen), Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) tarafından Barış Pınarı Harekati'na destek için ortak basın toplantısı düzenlendi. Hisarcıkloğlu, toplantıda, sivil toplum kuruluşları ve iş dünyası adına hazırlanan ortak bildiriye okudu.

Türkiye'nin harekattaki amacının sınırlarının güvenliğini sağlamak, ülke ve diğer bölge ülkeleri için tehdit oluşturan terör koridorunu ortadan kaldırmak olduğunu vurgulayan Hisarcıkloğlu, şöyle devam etti:

"Amaç, bu bölgeyi PKK/PYD/YPG ve DEAŞ gibi terör örgütlerinden

temizleyerek, Suriye halkını teröristlerin baskı ve zulmünden kurtarmak, bölgede huzur, güven ve barış ortamını yeniden tesis etmektir. Bizler işçi, memur, esnaf, çiftçi, avukat, emekli ve işveren temsilcileri olarak devletimizin aldığı bu kararın arkasındayız ve destekliyoruz."

Türkiye'nin uluslararası kurallardan doğan hakkını kullandığına işaret eden Hisarcıkloğlu, hareketin, evrensel hukuk ve Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi terörle mücadele kararlarıyla BM Sözleşmesi'nde yer alan meşru müdafaa hakkı çerçevesinde başlatıldığını söyledi.

Hisarcıkloğlu, Suriye'nin toprak bütünlüğüne, egemenliğine ve siyasi birliğine saygı gösterildiğini ifade ederek, hareketin meşru ve uluslararası hukuka uygun olduğunu dile getirdi.

Sessiz kalmamız beklenemez

Masum insanları katleden ve Türkiye'nin güvenliğine açık tehdit oluşturan terör gruplarına sessiz kalmanın beklenemeyeceğine dikkati çeken Hisarcıkloğlu, şunları kaydetti:

"Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı hareketleriyle başlayıp devam eden tüm bu operasyonlarıyla Türkiye, terör örgütlerine ve destekçilerine gereken cevabı en güçlü şekilde vermektedir. Aynı zamanda da sivillerin ve masumların korunmasına azami dikkat gösterilmektedir. Türkiye'nin terörle mücadeleye dönük çabaları, etnik ve dini temizlik de dahil olmak üzere, insanlığa karşı işlenen suç niteliğindeki

PKK/PYD/YPG ve DEAŞ eylemleri nedeniyle yerlerinden edilmiş Suriyelilerin geri dönüşlerinin önünü açacak, Suriye'nin toprak bütünlüğü ve birliğinin korunmasına da katkıda bulunacaktır. Bu nedenle Türkiye'nin başlattığı her hareket, Suriyeli göçmenler, mazlum ve mağdur durumdaki yerel halk tarafından desteklenmektedir. Geçmişte de olduğu gibi Türk ordusu, 'selam Türk'ün bayrağına' şeklinde karşılanmaktadır."

Hisarcıkloğlu, uluslararası camiayı, teröre karşı ortak duruş sergileme ve evrensel insan haklarını bu bölgede hakim kılma yönünde niyetlerini açık bir şekilde göstererek, Türkiye'ye destek vermeye davet etti.

Gün, birlik olma günü

Türkiye ve ekonomisine yöneltilen tehditlere Türk milleti, iş dünyası ve sivil toplumun, bir ve beraber olarak en güzel cevabı vereceğini vurgulayan Hisarcıkloğlu, "Bu tehditler karşısında bu vatanın her bir ferdi, Türkiye'nin geleceği için daha çok çalışacak, daha çok üretecektir. Gün sessiz kalma değil, milli birlik ruhuyla bir ve beraber olarak ses verme günüdür" diye konuştu.

Hisarcıkloğlu, Türkiye sivil toplumu ve iş dünyası olarak dualarıyla devletin ve "kahraman askerlerin" yanında olduklarını, Türk Silahlı Kuvvetlerinin bölgedeki terör unsurlarını yok edeceğine ve terör örgütlerini hezimete uğratacağına inandıklarını söyledi.

Basın toplantısında ayrıca, TESK Genel Başkanı Bendevi Palandöken, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu, HAK-İŞ Genel Başkan Vekili Yunus Değirmenci, Memur-Sen Genel Başkan Yardımcısı Levent Uslu, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, TİSK Yönetim Kurulu Üyesi Metin Demir, Kamu-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci ve TZOB Genel Sekreteri Hasan Hüseyin Coşkun da hazır bulundu.

TOBB'dan 190 ülkeye Barış Pınarı mektubu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, Barış Pınarı Harekatı'nı dünyaya anlatmak için mektup yazdı. Söz konusu mektup, 190 ülkedeki muadil iş kurumlarına ve 5 kitadaki en büyük 7 iş örgütüne gönderilmeye başlandı. Açıklamada, hareketin amacının ülke ve bölge ülkeleri için tehdit oluşturan terör koridorunu ortadan kaldırmak olduğu, Türkiye'nin evrensel hukuk ve uluslararası kurallardan doğan hakkını kullandığı belirtildi.

Barış Pınarı Harekatı'nın uluslararası kurallara uygun ve meşru bir operasyon olduğunu dünya kamuoyuna anlatmak üzere Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu'nun imzasıyla oluşturulan mektup, 190 ülkedeki muadil iş kurumlarına ve 5 kitadaki en büyük 7 iş örgütüne gönderiliyor. Hisarcıkloğlu'nun imzasıyla, Barış Pınarı Harekatı'nın uluslararası kurallara uygun ve meşru bir operasyon olduğunu dünyaya anlatmak üzere hazırlanan mektup, 190 ülkedeki muadil iş kurumlarına ve Avrupa'da Eurochambers, Asya'da Asya-Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu, İslam Ticaret Sanayi Odası, Arap Odalar Birliği, Afrika'da Afrika Odalar Birliği, Amerika'da US Chambers ve Latin Amerikan Odalar Birliğine gönderilmeye başlandı.

Barış ortamı tahsis edilecek

Mektupta, hareketin amacının hem ülke sınırlarının güvenliğini sağlamak hem de bölge ülkeleri için tehdit oluşturan terör koridorunu ortadan kaldırmak olduğu anlatıldı. Bölgenin terör örgütlerinden temizlenerek, Suriye halkının teröristlerin baskı ve zulmünden kurtarılacağı ifade edilen mektupta, böylece bölgede huzur, güven ve barış ortamının yeniden tesis edileceği vurgulandı. Türkiye'nin terör örgütlerine karşı mücadele etme kararlılığının tam olduğu belirtilerek, uluslararası alanda bu çerçevede ortaya konulan çabalara başından itibaren tam destek verildiğinin altı çizildi. Bölgedeki PYD/YPG'nin terör faaliyetleri ile söz konusu örgütün DEAŞ'lı militanlarla karşılıklı menfaat ilişkilerine de yer verilerek bölgedeki oluşumlar ayrıntılı anlatıldı.

Toprak bütünlüğü vurgusu yapıldı

Mektupta, Türkiye'nin terörle mücadeleye dönük çabalarının Suriye'nin toprak bütünlüğü ve birliğinin korunmasına da katkıda bulunacağını altı çizilerek şunlar kaydedildi: "Suriye'de DEAŞ'a karşı sahada göğüs göğüse mücadele veren tek ülke olan Türkiye için DEAŞ tutuklularının durumu büyük önem arz etmektedir. Tüm yabancı terörist savaşçıların menşe ülkelerince geri alınmasının sürdürülebilir tek çözüm olduğuna inanmaktayız. Yabancı terörist savaşçıları sorunu ancak uluslararası toplumun ortak çabalarıyla çözülebilir."

İzmir iş dünyası da Barış Pınarı için kenetlendi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne bağlı Oda ve Borsalar öncülüğünde, İzmir'deki Oda, Borsa ve sivil toplum kuruluşları, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Kuzey Suriye'deki terör yapılanmalarına karşı yürüttüğü Barış Pınarı Harekatı'na destek vermek üzere ortak basın açıklaması yaptı. Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası, Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi ile Sendika Konfederasyonları, Birlik ve Dernek temsilcilerinin katılımıyla Ege Bölgesi Sanayi Odası ev sahipliğinde gerçekleşen basın toplantısında ortak açıklama metnini, EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu okudu.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları İbrahim Gökçüoğlu ve Muhsin Dönmez, EBSO Meclis Başkan Vekili Hakkı Attaroğlu, İZTO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Cemal Elmasoğlu, İZTO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Emre Kızılgüneşler, İZTO Meclis Başkanı Selami Özpoyraz, İTB Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ercan Korkmaz, İTB Meclis Başkanı Barış Kocagöz, Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Öztürk, İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Zekeriya Mutlu, Hak-İş İzmir İl Başkanı Gültekin Şimşek, Memur-Sen İzmir Temsilcisi Ali Kaya, Türkiye Emekliler Derneği İzmir Şube

Başkanı Demirsalih Yenidoğan, Türk-İş İzmir 3. Bölge Temsilcisi Süleyman Yıldırım, TİSK İzmir İl İstihdam Temsilcisi Mesut Ulusoy, Türkiye Kamu-Sen İzmir İl Temsilcisi İrfan Toksoy ve Türkiye Ziraat Odaları Birliği İzmir İl Başkanı İbrahim Erdalli'nin katılımıyla düzenlenen basın toplantısında kurumlar, Barış Pınarı Harekatı'nı desteklediklerini açıkladı.

Gökçüoğlu, bu açıklamayı 81 ilde aynı anda tüm odalar ve borsalarla birlikte yaparak Türkiye ve dünya kamuoyuna seslendiklerini söyledi.

Türkiye'nin 9 Ekim 2019'da Suriye sınırı üzerinde "Barış Pınarı" adı verilen sınır ötesi harekatı başlattığını hatırlatan Gökçüoğlu, "Amaç, hem ülkemiz sınırlarının güvenliğini sağlamak hem de ülkemiz ve bölge ülkeleri için tehdit oluşturan terör koridorunu ortadan kaldırmaktır. Bu bölgeyi PKK/PYD/YPG ve DEAŞ gibi terör örgütlerinden temizleyerek Suriye halkını teröristlerin baskı ve zulmünden kurtarmak, bölgede huzur, güven ve barış ortamını yeniden tesis etmektir. Bizler devletimizin aldığı bu kararın arkasındayız ve destekliyoruz." dedi.

Ülkemiz taciz ve hasmane eylemlere maruz kalmıştır

İbrahim Gökçüoğlu, Türkiye'nin bu

İzmir'de TOBB çatısı altındaki Oda ve Borsalarla iş dünyası ve sivil toplum kuruluşlarının başkan ve temsilcileri, düzenledikleri basın toplantısıyla, Barış Pınarı Harekatı'nı desteklediklerini açıkladı.

harekatla uluslararası kurallardan doğan hakkını kullandığını ifade ederek, Barış Pınarı Harekatı'nın; evrensel hukuk ve Birleşmiş Milletler Güvelik Konseyi terörle mücadele kararları ile BM Sözleşmesi'nde yer alan meşru müdafaa hakkı çerçevesinde başlatıldığını söyledi.

Suriye'nin toprak bütünlüğüne, egemenliğine ve siyasi birliğine saygı gösterildiğini ifade eden İbrahim Gökçüoğlu, şöyle konuştu:

"Dolayısıyla bu hareket, meşrudur ve uluslararası hukuka uygundur. Ülkemiz özellikle Fırat'ın doğusunda sınırın ötesinde konuşlu terör örgütü unsurlarınca son 2 yılda 100'ün üzerinde taciz ve hasmane eyleme maruz kalmıştır. Bu terör örgütleri, Suriye içinde ve Suriyelilere yönelik de saldırılar düzenlemektedir. Suriye'deki yerel halkın da terör örgütlerinin giderek artan insan hakkı ihlalleri, göçe zorlanma, taciz ve zulmüne karşı şikayetleri ve tepkileri sürekli artmaktadır. Herkes artık şunu çok iyi görmelidir ki; masum insanları katleden ve ülkemizin güvenliğine de açık tehdit oluşturan terör gruplarına sessiz kalmamız beklenemez. Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekatı'yla başlayıp devam eden tüm bu operasyonlarıyla Türkiye, terör örgütlerine ve destekçilerine gereken cevabı en güçlü şekilde vermektedir."

Suriyelilerin geri dönüşlerinin önünü açacak

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, harekatta sivillerin ve masumların korunmasına azami dikkat gösterildiğini belirterek, Türk ordusunun, bu özverili tutumunu hem Fırat Kalkanı hem de Zeytin Dalı hareketlerinde gösterdiğini hatırlattı.

Önceden terörün hakim olduğu bölgede hayatın normale döndüğü-

Ege Bölgesi Sanayi Odası, Barış Pınarı Harekatı'nın başlamasının ardından hizmet binasına Türk Bayrağı astı. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar da, Twitter hesabından "Bugün başlayan terör operasyonunda Allah komutanlarımızı ve askerlerimizi korusun. Dualarımız onlarla. Ayakları taşa değmesin inşallah" mesajını paylaştı.

nü ifade eden Gökçüoğlu, bölgeye barış ve huzurun geldiğini söyledi. Türkiye'nin, yurtlarını terk etmek zorunda kalmış Suriyelilerin geri dönüşüne de zemin hazırladığını aktaran Gökçüoğlu, şunları kaydetti:

"Türkiye'nin elinden gelen tüm imkanlarını bu bölgeler için nasıl seferber ettiğini de tüm dünya kamuoyu gördü. Çünkü biz inanıyoruz ki, gönül dünyasını ve insanları imar edemeyenler, yeryüzünü imar edemezler. Bizler Türkiye olarak yıkmaktan, yakmaktan yana hiç olmadık, olmayacağız. Bizim tarafımız huzurdur, barıştır, kardeşliktir. Türkiye'nin terörle mücadeleye dönük çabaları, etnik ve dini temizlik de dahil olmak üzere, insanlığa karşı işlenen suç niteliğindeki PKK/PYD/YPG ve DEAŞ eylemleri nedeniyle yerlerinden edilmiş Suriyelilerin geri dönüşlerinin önünü açacak, Suriye'nin toprak bütünlüğü ve birliğinin korunmasına da katkıda bulunacaktır. Bu nedenle Türkiye'nin başlattığı her hareket, Suriyeli göçmenler, mazlum ve mağdur durumdaki yerel halk tarafından desteklenmektedir. Tüm bu gerçekler ışığında, uluslararası camiayı, teröre karşı ortak duruş sergileme

ve evrensel insan haklarını bu bölgede hakim kılmaya yönünde niyetlerini açık bir şekilde göstererek ülkemize destek vermeye davet ediyoruz."

Aramıza kimse fitne ve fesat sokamaz, bizi düşman edemez

İbrahim Gökçüoğlu, Türkiye ve Türkiye ekonomisine yöneltilen tehditlere Türk milletinin, iş dünyası ve sivil toplumuyla birlik içinde durarak en güzel cevabı vereceğini söyledi. Bu tehditler karşısında bu vatanın her bir ferдинin, Türkiye'nin geleceği için daha çok çalışacağını ve daha çok üreteceğini ifade eden Gökçüoğlu, "Gün sessiz kalma değil, milli birlik ruhuyla bir ve beraber olarak ses verme günüdür" dedi.

Bütün vatandaşları, özellikle sosyal medyadaki bilgi kirliliği ve provokasyonlara karşı dikkatli olmaya davet eden Gökçüoğlu, "Bu bölgede yaşayanlar bizim komşumuzdur, kardeşimizdir. Aynı medeniyetin, aynı kültürün, aynı inancın mensupları olan bizler arasındaki kardeşlik ve komşuluk hukukunu kimse yok edemez. Aramıza kimse fitne ve fesat sokamaz, bizi birbirimize düşman edemez" değerlendirmesinde bulundu.

Gökçüoğlu, ortak açıklamayı şöyle tamamladı:

"Türkiye'nin iş dünyasındaki bütün paydaşları olarak, işvereni, çalışanı, esnafı olarak, dualarımızla ve bütün gönlümüzle devletimizin ve kahraman askerlerimizin yanındayız. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin bölgedeki terör unsurlarını yok edeceğine ve terör örgütlerini hezimete uğratacağına olan inancımız tamdır.

Tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz, mekanları cennet olsun. Yaralılarımızı acil şifalar temenni ediyoruz. Cenabıhak Mehmet-çigimizi korusun, ordumuzu muzaffer kılsın. Yar ve yardımcımız olsun."

Yorgancılar: Savunma sanayimiz güçlü ve dinamik olmalı

“
Savunma sanayinin yerli ve milli kaynaklarla yapılandırılmasının önemine dikkat çeken EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından açıklanan ihracat seferberliğini çok önemsiyoruz. Üretim, Ar-Ge ve ihracat sinerjisinin yaratılmasında İzmir, stratejik bir konumda” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Havacılık ve Uzay Kümelenmesi Derneği ile Ege Serbest Bölgesi Kurucu İşletici AŞ (ESBAS) tarafından düzenlenen Savunma ve Havacılık Sektöründeki Milli ve Yerli Sanayimizin Küresel İş Birlikleri ile Geliştirilmesi Konferansı'nda, “Savunmanın Sürdürülebilirliği için İhracatı önemi” başlıklı oturumda konuştu. Stratejik önemi ile ön plana çıkan savunma sanayinin güçlendirilmesinde “yerli

üretim” ve “ürettiğini satabilmek” konusunun hassas bir süreç yönetimini gerektirdiğini vurgulayan Yorgancılar, mevcut ihtiyacın da yerli üretimle karşılanmasının elzem olduğunu söyledi.

Yorgancılar, “Bugünler gösteriyor ki içinde bulunduğumuz coğrafyada bitmeyen gerginlikler, iç savaş ortamı, mülteci meselesi ve uluslararası ilişkiler, savunma sanayinin her zaman güçlü ve dinamik olmasını gerektiriyor. Yerleşme politikası doğrultusunda, savunma ve havacılık ihracatının son yıllarda artan

bir eğilim izlemesi de oldukça sevindirici. 2011'de 884 milyon dolar düzeyinde olan ihracat hacmi, 2018 yılsonu itibarıyla 2 milyar doları aşmış bulunmaktadır. Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından bu yılın başında bildirilen ihracat seferberliğini çok önemsiyor ve yaygınlaştırılarak artırılmasını diliyoruz” dedi.

Ar-Ge ve yapay zeka

Savunma sanayisi söz konusu olduğunda üretim ve ihracatın sürdürülebilirliğindeki bir diğer önemli detayın Ar-Ge ve tasarım faaliyetleri olduğunun altını çizen Yorgancılar, şöyle konuştu:

“Savunma sanayinde gelişimin süreklilik arz etmesi, kesintisiz biçimde Ar-Ge faaliyetleriyle desteklenmesi anlamını taşımakta. Sanayi 4.0'ın ve dijitalleşmenin yoğun olarak etkilerinin gözlemlendiği sektörde stratejik uygulamalar, ülkeleri bir adım öne çıkarmakta. ‘Yapay zeka alanında tekelleşen, dünyayı yönetir’ diyen Putin’in özellikle savunma sanayine vurgu yapması boşuna değil. Bugün korkulan nükleer silahların yerini, yakın zamanda yapay zekanın hakim olduğu bir savunma sisteminin alacağını da unutmamalıyız.”

Devlet destekli seferberliklerin firmaların motivasyonu açısından büyük önem arz ettiğini ifade eden Yorgancılar, “Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak, Savunma Sanayi Çalışma Grubu’muzun çalışmalarında gördük ki sektörün yapılanmasında birinci konu, ana sistem üreticileri firmalarının başarılı olmaları için daha küçük ve orta ölçekli uzmanlaşmış işletmelerle, işbirliği yapmalarının gerekliliğidir ki bu sürdürülebilirlik açısından da önem taşımakta” diye konuştu.

Kilit şehir: İzmir

Üretim, Ar-Ge ve ihracat sinerjisinin yaratılmasında İzmir’in

stratejik bir konumda olduğunu vurgulayan Yorgancılar, kentin avantajlarını şu şekilde sıraladı:

“Sekiz üniversitesi, beş teknoparkı, nitelikli işgücü, kurulacak teknoloji üssü ve gelen nitelikli beyin göçü ile İzmir, sektörün sürdürülebilirliği açısından kilit şehirlerden biri olurken, kümelenme açısından ESBAŞ başarılı bir model olarak karşımıza çıkmakta. Bölgemizde birçok firma savunma sanayinde ana yüklenici konumundaki firma ve kurumlara hizmet vermekte. Ayrıca bölgemizde kapasite ve kabiliyetleri doğrultusunda ana yüklenici olabilecek birçok firma var. İZKA tarafından İzmir için yükselen sektörler arasında havacılık ve uzay sanayinin de yer alması bir tesadüf değildir. Yaklaşık 200 ülkeye ihracat yapan İzmir, net ihracatçı konumu ile ayrıcalığını ortaya koymakta.”

Ender Yorgancılar, Türkiye’nin ortalama kilogram başı ihracat 1.32 dolar seviyelerinde iken, İzmir’de hava ve uzay sektöründe ihracat kilogram başına ihracatın 201 doları

bulduğunu belirterek “Aradaki uçurum bu kadar farklı iken, sektörün ülke güvenliği ile birlikte ekonomik açıdan da ne kadar stratejik olduğu çok net ortadadır” dedi.

Eğitim 4.0 vurgusu

“Sürdürülebilirlikten bahsediyorsak; ürünün üretilmesi için gerekli koşulların sağlanıyor olmasından, finansman teminine, yeterli nitelikteki işgücünden, rekabet gücüne ve pazarda yer edinmeye kadar şartların da sağlanabiliyor olması gerek” diyen EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, “En basitinden, demografik fırsat penceremiz, böylesi bir süreçte öncelikle bilim ve eğitim stratejilerimizi yeniden kurgulamamız gerektiğini açıkça gösteriyor. Biz her platformda buna Eğitim 4.0 dedik ve gerçekleşene kadar da talep etmeye devam edeceğiz” ifadesini kullandı.

Savunma ve havacılıkta

Türkiye’nin ihracat performansı Konferans kapsamında konuşan

Savunma Sanayi Başkanlığı Başkan Yardımcısı Serdar Demirel, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Suriye'deki terör yuvalanmalarına yönelik gerçekleştirdiği Barış Pınarı Harekatı'na vurgu yaparak, "Kendi silahımızı kendimiz yapıyor olmamızın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha fark ettik. Kimseye muhtaç olmamak istiyorsak savunma sanayimizi zinde ve ayakta tutmak gerekiyor. Savunma ve havacılıkta 2023 için ihracat hedefimiz 10 milyar dolar. İhracatta dünyadaki ilk 15 ülke arasındayız" dedi.

Savunma ve havacılık sektörlerinde Türkiye'nin ihracat performansı hakkında bilgiler veren Demirel, "Türkiye savunma sanayinde geçen sene 2 milyar dolarlık ihracat yaptı, bunun 900 milyon dolarını havacılık sektörü oluşturdu. Bu sene çok daha iyiyiz. İlk 9 ayda 2 milyar dolara yaklaştık. Bu şekilde devam ederse yüzde 38 artışla 2,5 milyar dolar ihracat yapmış olacağız. Genel olarak ihracata baktığımızda son 6 yılda Türkiye ihracatı yüzde 10 arttı. Ama savunma ve havacılıkta ihracatımız

yüzde 60 artmış. Bu gerçekten güzel ve etkileyici bir tablo ama daha yapacak çok yolumuz var. 11. Kalkına Planımızda 2023 savunma ve havacılık ihracatı hedefimiz 10 milyar dolar. Bunu dört kat artırmamız lazım. Daha inovatif düşüp bir araya gelerek kafa yormamız gerekiyor" diye konuştu.

Mehmetçik'e en modern

teçhizatı vermek zorundayız ESBAŞ Yürütme Kurulu Başkanı Faruk Güler de gerçekleştirilen konferansın önemine dikkat çekerek "Bugün her zamankinden daha heyecanlıyım çünkü konumuz savunma ve havacılık sanayinde birbirimizle etkileşip daha iyiyi bulmak ve şirketlerimizin gelişmesini sağlamak. Bugün savunma sanayinin ne kadar önemli olduğunu, havacılık sektörünün ne kadar önemli olduğunu çok daha iyi anlıyoruz.

Askerimize güveniyoruz, Mehmetçik'imiz her şeyi yapar ama onların yerli ve milli sanayimizi geliştirip ellerine son model cihazları vermek zorundayız. Yerli ve milli sanayimizi geliştirmek

için her şeyi yapmalıyız. Bugün ve yarın yabancı şirketlerle beraber bir araya gelecek yerli şirket temsilcilerimiz var. Bu bilgiler umuyoruz savunma sanayinde, havacılık sanayinde şirketlerin gelişmesine ve yeni ürünlerin çıkmasına faydalı. Bu toplantıların faydalarına gerçekten inanıyoruz" dedi.

Havacılık ve Uzay Kümelenmesi Derneği Başkanı Osman Okyay ise, "Bugün geldiğimiz noktada teknolojinin etkisiyle dünyanın savunma ve havacılık sanayi dönüşümün eşiğinde olduğunu, dünyanın en büyük teknoloji şirketlerinin bu sektöre dahil olduğunu görüyoruz. Şirketler olarak amatörler liginde değil, şampiyonlar liginde mücadele ediyoruz. Bu nedenle sektörde yer alan aktörler olarak güç birliği yapmamız şart. Hiçbir potansiyeli atıl bırakmamız mümkün değil. Hiç şüphesiz Türkiye savunma ve havacılık sanayinde hem ihracatçı hem de ithalatçı durumdadır. Bu potansiyeli harekete geçirmek için elimizde büyük bir fırsat var" diye konuştu.

Protective & Decorative "Organic Surface Coatings"

Boya ve Organik Yüzey Koruma Sistemleri

ECELAK METAL Yüzey Koruma ve Boya Sistemleri

- Endüstriyel, Epoksi, Fırın, Selülozik, Sentetik, Poliüretan, Akrilik ve Vinil Boya ve Koruma Sistemleri.

(Alkyd, Epoxy, Amino, Nitrocellulose, Polyurethane, Acrylic and Vinyl based surface coatings.)

ECELAK ANTİKOROZİF

Boya ve Koruma Sistemleri

- Epoksi, alkid, poliüretan ve vinil bazlı antikorozif sistemler, Petrokimya tesisleri, barajlar ve ağır sanayi tesisleri için koruyucu malzemeler.

(Alkyd, Epoxy, Polyurethane and Vinyl based anticorrosive systems)

ECELAK OTO Boya Sistemleri

- Oto astar ve koruyucu katları. (AutoRepair Primers and Undercoats)
- Oto sonkatları (AutoRepair Finishing Coats)

Alkyd, Acrylic, Polyurethane, Epoxy and Vinyl Based Coatings

Daha ayrıntılı teknik bilgi, her ürün için ayrı hazırlanmış "TEKNİK BÜLTEN"lerimizden edinilebilir.

“
Yeni Ekonomi Programı'nı açıklayan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, önümüzdeki 3 yıl için yüzde 5'er büyüme öngördüklerini belirterek "Değişim tüm Türkiye olarak hepimizden başlıyor. KOBİ'lerimize ayrı bir önem vereceğiz. Reel sektörümüz ve bütün paydaşlarımız ülkemizin her yerinde artık sahada" dedi.

Ekonomide 3 yıllık hedefler

Türkiye ekonomisi önümüzdeki 3 yıllık dönemde büyüme ve düşük enflasyona odaklanacak. 2020-2022 sürecinde her yıl yüzde 5 büyüme öngörülürken enflasyonun da kademeli olarak yüzde 5'in altına çekilmesi hedeflendi. Yüksek oranlarda seyreden işsizlik rakamı ise 2022'de yüzde 10'un altına indirilecek.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Yeni Ekonomi Programı'nın (YEP) bu yılki ana temasını "Değişim Başlıyor" olarak açıkladı. Yeni Ekonomi Programı'nda enflasyon hedefleri, 2019 için yüzde 12, 2020 için yüzde 8.5, 2021 için yüzde 6, 2022 için yüzde 4.9 olarak belirlendi. Bakan Albayrak, 2019 yılını yüzde 0.5 büyüme ile tamamlamayı planladıklarını belirterek sonraki 3 yıl için yüzde 5'er büyüme hedefi belirlediklerini açıkladı.

YEP'in ilk yılını tamamladıklarını ve bir yıllık performansın sonunda programı revize ederek, ikinci yılın başlangıç vuruşunu yaptıklarını belirten Albayrak, 2019-2020 yıllarını "dengelenme dönemi" olarak adlandırdıklarını anımsattı.

Albayrak şöyle devam etti:

"Yaşanan kur ataklarının ardından büyük bir resesyon beklentisine rağmen, eksi 2'ler, 3'ler, 5'ler, 'Türkiye küçülecek' beklentilerine rağmen, kuvvetle muhtemel yıl sonunu pozitif büyümeyle kapatmaya hazırlanıyoruz. 2019'da ekonomide daralma beklentileri genel kabuldü. Ekonominin raydan çıkacağına ilişkin tezvirata, kredi daralmasına şahit olduk, büyüme hedeflerinin bu durumdan etkilendiğini gözlemledik. Ekonominin en büyük kırılma noktası olan cari açığa önemli başarı elde ettik. Yıllık bazda cari fazlada Cumhuriyet tarihi rekoru kırdık. 'Ekonomi daralırken cari fazla verilmesi normal' diyenlerin de buradan bazı şeylerin payını alacaklarını düşünüyorum. '2009 yılında neden bu kadar küçülürken cari fazla vermedik?' diye her ortamda soruyorum. Bunun için sürecin adına 'Dengelenme' dedik. Daha fazla büyümeyi değil, sağlıklı ve sürdürülebilir büyüyerek orta gelir tuzağından kurtulmayı hedefledik. Ekonominin her alanında, her parametrede ideali yakalamaya çalıştık."

Kuzey Ren-Vestfalya'da Yeni Yatırım Fırsatları Avrupa'daki Yatırım Merkeziniz

Bir bölgeyi güçlü bir yatırım merkezi yapan en önemli şey; ekonomik güç, altyapı ve kültürel yaşam gibi faktörlerin mükemmel etkileşimidir. Bu bakımdan Kuzey Ren-Vestfalya birçok açıdan eşsizdir. Almanya'nın bu en kalabalık nüfusa sahip olan eyaletinin size sunduğu sayısız imkân ve koşullardan faydalanın. Hangi sektör veya proje için olursa olsun, yeni fırsatlar için ideal yatırım ortamını burada bulacaksınız. Yaklaşık 20.000 yabancı şirket tercihi metropol bölge Kuzey Ren-Vestfalya lehine kullandı. Bizimle iletişime geçin ve sizi de memnuniyetle bilgilendirelim. Bir One-Stop-Acentesi olarak yatırım projelerinizde size destek veriyoruz: www.nrwinvest.com

Özel tüketimde artış beklentisi

Enflasyonda hem TÜFE hem de ÜFE'de beklentilerin çok ötesinde performans ortaya koyduklarına işaret eden Albayrak, tüketimde dipten dönüşü oldukça kısa sürede gerçekleştirdiklerini ve yılın ikinci yarısında ertelenen özel tüketimde de ivmelenme beklediklerini vurguladı.

Albayrak, swap piyasasının ülkeye taşınmaya başlaması, Merkez Bankası'nın piyasalarda finansal istikrar politikasını önceliklendirmesi, faizin öngörülebilir olması, Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi ile finansal güvenliğin kalıcı hale gelmesi için çok önemli adımlar atıldığını aktararak, makroekonomik göstergelerin hemen hemen hepsinde kur ataklarının yaşandığı ağustos ayı öncesine geldiğini bildirdi.

Türkiye'nin bu dönemde kurda, faizlerde, borçlanma oranlarında ve Hazine tahvillerine olan ilgide en iyi ülke performansını gösterdiğine işaret eden Albayrak, tüketim talebinde daralma ve yatırımlarda erteleme gibi gelişmelere rağmen ihtiyatlı para ve maliye politikalarından taviz vermediklerini söyledi.

Ekonomide yumuşak iniş sağladı

Bakan Albayrak, alınan önlemlerle ekonomide yumuşak iniş sağladıklarına dikkati çekerek, "Şimdi önümüzde yeni bir dönem başlıyor. Dengelenme dönemi kazanımlarını koruyacağız ve bunun ötesinde bir süre daha bu süreci sürdürdükten sonra değişim sürecine başlayarak programımızı 2020 içinde ikinci faza taşıyacağız. YEP çerçevesi içinde 112 maddeden oluşan eylem planı hazırlamıştık. 112 maddenin 53'ünün 2019, 26'sinin 2020 ve 33'ünün 2021'de hayata geçirileceğini takvime bağlamıştık. Şu anki durumda Eylül 2019 itibarıyla 53 eylemin yüzde 40'ını, yani yaklaşık yüzde 75.3'ünü hayata geçirdik, diğer 13 eylemde de önemli ölçüde

TEMEL EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER (2020-2022)				
	2019	2020	2021	2022
BÜYÜME				
GSYH (milyar TL, cari fiyatlarla)	4.269	4.872	5.484	6.070
GSYH (milyar \$, cari fiyatlarla)	749	812	856	900
Kişi başına gelir (GSYH, \$)	9.093	9.738	10.144	10.534
GSYH büyümesi (%)	0.5	5.0	5.0	5.0
Toplam tüketim (%)	0.9	4.6	3.1	3.3
-Kamu	4.3	3.0	2.4	2.5
-Özel	0.3	4.9	3.2	3.5
Toplam sabit sermaye yatırım (%)	-10.0	9.3	9.0	8.1
-Kamu	-28.7	-14.0	2.9	4.9
-Özel	-7.0	12.1	9.5	8.3
Toplam yurtiçi tasarruf/GSYH (%)	27.0	27.0	28.5	30.6
-Kamu	-0.4	-1.0	-0.8	-0.6
-Özel	27.4	28.0	29.4	31.2
Toplam tasarruf-yatırım farkı/GSYH (%)	0.2	-1.1	-0.7	0.1
-Kamu	-3.7	-3.7	-3.5	-3.4
-Özel	4.0	2.7	2.8	3.4
Toplam nihai yurtiçi talep (%)	-2.2	5.8	4.6	4.6
Net ihracatın büyümeye katkısı	2.8	-0.6	0.4	0.5
İSTİHDAM				
İşgücüne katılım (%)	52.8	53.4	54.0	54.5
İstihdam (bin kişi)	28.275	29.327	30.493	31.514
İstihdam oranı (%)	46.0	47.1	48.3	49.1
İşsizlik oranı (%)	12.9	11.8	10.6	9.8
DIŞ TİCARET				
İhracat (GTS tanımlı, fob) (milyar \$)	181.4	190.0	202.0	213.0
İthalat (GTS tanımlı, cif) (milyar \$)	207.8	231.5	247.0	260.0
Ham petrol fiyatı-Brent (\$/varil)	63.5	60.0	61.8	62.3
Enerji ithalatı (milyar \$)	41.0	42.5	43.3	45.7
Dış ticaret dengesi (GTS tanımlı, milyar \$)	-26.4	-41.5	-45.0	-47.0
Dış ticaret hacmi / GSYH (%)	52.0	51.9	52.4	52.6
CARİ İŞLEMLER DENGESİ				
Seyahat gelirleri (milyar \$)	29.0	34.3	40.1	46.5
Cari işlemler dengesi (milyar \$)	1.0	-9.6	-7.0	0.0
Cari işlemler dengesi / GSYH (%)	0.1	-1.2	-0.8	0.0
Altın hariç cari denge / GSYH (%)	1.0	-0.5	-0.1	0.7
ENFLASYON				
GSYH deflatörü (%)	14.1	8.7	7.2	5.4
TÜFE yıl sonu (%)	12.0	8.5	6.0	4.9

ilerleme kaydettik. Üç yıl boyunca hayata geçirilmesi planlanan 112 eylemin 44'ü yapılırken, 68'inde ilerleme kaydetme süreci devam ediyor" değerlendirmesinde bulundu.

2019 enflasyon hedefi yüzde 12

Albayrak, bu dönemde ekonomide temel mücadele alanlarının başında yine enflasyonun geleceğini vurgulayarak, şunları kaydetti:

“Eğer ekonomide güçlü Türkiye idealini ortaya koyuyorsak, eğer büyük sıçramayı ve bir üst lige çıkmayı hedefliyorsak enflasyonu yüzde 5’in altına çekmeden bunların gerçekleşmesi çok zor. Enflasyonu yüzde 5’in altına indirmek bizim temel hedefimiz olmayı sürdürüyor. Geçen yıl, 2019 yılı için yüzde 15.9’luk enflasyon hedefi koymuştuk. Enflasyonla mücadelede sağlanan başarıyla 2019’u yüzde 12’lik enflasyon tahminiyle geride bırakmayı hedefliyoruz. 2020 için 9.8 olarak konulan hedefi yüzde 8.5 olarak revize ettik. 2021 yılında yüzde 6, 2022 yılında da yüzde 4.9’luk enflasyon hedefliyoruz. Bu hedefler doğrultusunda para ve maliye politikaları eş güdümlü olmaya devam edecek. Merkez Bankası’na enflasyonla mücadelede bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da hükümetimiz ve bakanlık olarak güçlü destek vermeyi sürdüreceğiz. Mal ve hizmet piyasalarında rekabeti ve derinliği artıracak yapısal dönüşüm adımlarını sürdüreceğiz.”

Albayrak, Enflasyonla Mücadele Programı ile “enflasyon yapışkanlığına karşı tarihte eşine ender rastlanan çok önemli bir başarı elde edildiğini” de söyledi. Belli bir süre enerji fiyatları ve ÖTV oranları gibi kamu tarafından yönetilen fiyat ve vergi ayarlamalarıyla fiyatlandırma davranışlarında olabilecek aşırı bozulmalara karşı çok sağlam bir duruş sergilendiğini belirten Albayrak, enflasyonun başarıyla düşmesi ve para politikasının etkinliğini kazanmasıyla fiyat ve vergi desteklerinin sona erdiğini ifade etti. Albayrak, ÜFE ve TÜFE arasındaki makası beklentilerin çok ötesinde bir performansla kapatarak süreci tamamladıklarını bildirdi.

Gıda enflasyonu ile mücadele kapsamında gıda üretimini artırmak için sulama yatırımları yapılacağını, sebze-meyve fiyatlarında dönemsel dalgalanmaların önlenmesi amacıyla sera yatırımlarının teşvik edileceğini ifade eden Albayrak,

Hal Yasası ve Perakende Yasası’nı en kısa sürede hayata geçirmeye çalışacaklarını anlattı.

Albayrak, “Kamunun yönlendiği bazı fiyat ve ücretlerde geçmiş enflasyon yerine YEP enflasyon hedeflerine göre ayarlamalar yaparak enflasyondaki atalet etkisini sınırlandıracağız” dedi.

2019 cari fazla ile kapanacak

Dengelenme döneminin en başarılı alanlarının başında cari denge konusunun geldiğine işaret eden Albayrak, şöyle konuştu:

“Bu alan önümüzdeki dönem politikalarımızın en öncelikli meselesi olmaya devam edecek. 2019 yılı için cari açığın milli gelire oranında yüzde 3,3’lük hedef koymuştuk. Az rastlanır bir başarı ortaya koyarak 2019 yılı cari açık değil, inşallah cari fazla vererek kapatacağız. Büyüme hedefimiz ve ekonomideki toparlanmanın sonucu olarak talepteki değişimle birlikte cari dengede açık vereceğimizi önümüzdeki süreçte biliyoruz ama bu açığı dış finansman ihtiyacını makul düzeyde kalmasını sağlayacak bir seviyede tutacağız. Bu çerçevede 2020 yılı için cari açıkta milli gelire oranla yüzde 1,2’lik bir seviye hedefliyoruz. Bunu 2021’de 0.8’e ve 2022’de bu yapısal dönüşümlerle sifıra indirmek için çalışacağız.”

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, dış ticarete sağlanan değişim ve dönüşümün, cari açıkta sağlanan ve sürdürülecek kazanımların temelini oluşturduğunu söyledi.

Lüks tüketim mallarının ithalatına yönelik tedbirlerin 2020’de devam edeceğini, ithal ara malların üretimine yönelik çalışmaların yoğun şekilde süreceğini anlatan Albayrak, İVME Paketi ile başlatılan ihracatı ve yerileştirmeyi destekleyen ölçülü ve sektör odaklı kredi politikasının 2020’de çok daha genişleyerek ve artarak devam edeceğini bildirdi. Albayrak, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından açıklanan Sanayi Strateji Belgesi’nin bu alanda önemli bir görev ifa edeceğini aktardı.

Bakan Albayrak, Türkiye Varlık Fonu’nun cari dengeyi güçlendiren, ülkenin stratejik hedeflerini destekleyen ve özel sektör iş birliklerine dayanan sabit sermaye yatırımlarıyla bu sürece katkıda bulunacağını, Turizm Strateji Belgesi’nin de önemli desteğini göreceğini vurguladı.

Tüm yatırım ve teşvik uygulamalarında cari denge öncelikli uygulamaları artırarak devam ettireceklerini belirten Albayrak, Lojistik Master Plan ile ihracat ve sanayi alanındaki hedeflere büyük destek sağlayacaklarını aktardı. Albayrak, bu alanda oldukça kapsamlı bir politika ve

tedbir setini detaylı şekilde çalıştıklarını kaydetti.

Bütçe projeksiyonu

Bu yıl bütçe dengesinde program hedefinin biraz üzerinde kaldığına işaret eden Albayrak, şu değerlendirmede bulundu:

“Ekonomideki yavaşlama nedeniyle gelirlerimizin hedeflerimizin altında kalması bu sonuçtaki önemli faktörlerden birisi oldu. Böylesi zor bir dönemde ekonomiyi desteklemek, cari açığı azaltmak, enflasyonla mücadelede hedeflerimize ulaşmak için özellikle ithalatı frenlemeye yönelik adımlar atmamız da kaçınılmazdı. Önümüzdeki dönemde de gerek duyulduğunda üretime dayalı ekonomik dönüşümü finanse etmek için bütçe imkanlarını yine gerekirse kullanacağız ancak bunları yaparken her halükarda bütçe açığının milli gelire oranını yüzde 3’ün altında tutacağız. Bütçe açığının milli gelire oranında 2019’u yüzde 2.9 ile kapatmayı hedefliyoruz. 2020 ve 2021’de aynı oranı sürdürmeyi, 2022’de ise yüzde 2.6’ya düşürmeyi amaçlıyoruz. Bu kapsamda vergi adaleti sağlayacak, çok kazandıran çok, az kazandıran daha az vergi alınmasının önünü açacak ve gelirleri artıracak, uluslararası uygulamaları örnek alan

bir vergi reformuyla ilgi adımları atmaya başlıyoruz. Ayrıca kamuda giderleri azaltmaya yönelik güçlü bir politika setini uygulayacağız. KİT’leri verimlilikleri artıracak, kamu maliyesine yükleri azalacak şekilde yapılandırıyoruz.”

Albayrak, kamu kaynaklarının kullanımının etkinliğini takip etmeyi kolaylaştıracak şeffaflığı ve hesap verebilirliği artıracak program bazlı, performans esaslı bütçelemeyi Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile birlikte hayata geçireceklerini söyledi.

Berat Albayrak, mali açıdan sürdürülebilirliği sağlamak ve kamu maliyesine olan yükü azaltmak amacıyla Sosyal Güvenlik Sistemi’nin aktüeryal dengesini güçlendirici politikaları sosyal adaleti gözeterek hayata geçireceklerini ifade etti.

Vergi tahsilat performansını artırmak amacıyla çok önemli değişiklikler yaptıklarını anlatan Albayrak, denetçilere sektör bazlı eğitimler verdiklerini, vergi tahsilat performansının haftalık olarak takip edilmesine imkan veren bir sistem kurduklarını, kamu yatırım harcamalarının ve teşvik programlarının etkinliğini artırıcı bir değişim programı başlattıklarını bildirdi.

YEP’de büyüme hedefleri

Tüm alanlardaki hedeflerle uyumlu, kazanımları riske atmayacak büyüme planlamasını da tamamladıklarını vurgulayan Albayrak, şunları kaydetti:

“Büyümede geçtiğimiz sene YEP çerçevesinde koyduğumuz yüzde 2,3’lük hedefin biraz uzağında kalacağız. Özellikle ikinci çeyrekle birlikte yaşanan, tekrar seçimle ötelenen ekonomideki bir çeyreklik kaymanın büyümeye etkisini bu yıl görmüş olduk. Yüzde 2,3’lük hedefin altında kalmanın baz etkisini de dikkate alarak 2020 yılını bir önceki yıldaki yüzde 3,5’lik rakamı güncelleyerek yüzde 5 büyümeye başlayıp program boyunca, ülkemiz için sürdürülebilir ve doğal oran olan yıllık yüzde 5’lik büyümeyi devam ettirmeyi hedefliyoruz. Nitekim öncü veriler özellikle üçüncü çeyrekle birlikte ekonomik aktivitedeki toparlanmayla iş gücüne katılım ve istihdam oranlarında iyileşme sinyallerini vermeye başladı. 2020 yılında bunu daha da ileriye taşıyacağız. Başta enflasyon olmak üzere hedeflerimizde yakaladığımız başarı, faizlerde ve risk primimizde düşüşü beraberinde getirdi ve 2020 yılında bu düşüş güçlenerek devam edecek.”

İşsizlikte iyileşme görülecek

Büyüme hedefleri ve politikalarının hızlıca tesis edilmesinin istihdamdaki artışı da beraberinde getireceğini vurgulayan Albayrak, şunları kaydetti:

“2019’u yüzde 12.9’luk işsizlik oranıyla kapattıktan sonra, işsizlik oranını 2020’de yüzde 11.8’e, 2021’de yüzde 10.6’ya ve 2022’de 9.8’e düşürmeyi hedefliyoruz. Ekonomik aktivitedeki toparlanma ile iş gücüne katılım ve istihdam oranlarında iyileşmeyi göreceğiz. Program dönemi boyunca istihdamdaki kişi sayısının yıllık ortalama 1 milyon 66 bin kişi artarak işsizlik oranının kademeli gerilemesi sağlanacak. İstihdam teşviklerinin

etki analizleri yapılarak, teşviklerin ihtiyaçlara göre yeniden tasarlanmasını sağlayacağız. İstihdamda, kredi şartlarının uygun hale gelmesi, inşaat da talebin canlanmasını ve arz fazlasının azalmasını göreceğiz. Nitekim son bir yıldaki istihdam kaybının yaklaşık üçte ikisi inşaat sektöründen kaynaklandı. Tamamlanmaya yakın yapıların bitirilmesiyle desteklenmesiyle kısa dönemde bu alandaki istihdama olumlu katkı sunacağını göreceğiz.”

Albayrak, sulama ve sera yatırımlarının desteklenmesiyle tarımda arzı artırmaya yönelik zamanında verilen uygun fiyat ve yapılan alımlarla tarım sektöründe de işsizliğin azalmasını sağlanacağını belirterek, bireysel tüketimin artmasının, uygun kredi şartlarının, stok ve revizyon yatırımlarının, sanayi ve hizmet sektöründe ve turizm alanında istihdamı artıracaklarını dile getirdi.

Genç işsizlik

“Gençlerde işsizlik, istihdam piyasasında talep edilen mesleklere yönelik, özellikle yoğun anlamda talebi olan, kodlama, bilgi işlemci, satış elemanı gibi benzeri alanlardaki hedef odaklı sertifika ve meslek edindirme programlarıyla maksimum genç istihdam edilerek bu rakamları da azaltacağız” diyen Albayrak, orta yaş gruplar, kadınlar ve gençlere yönelik girişimcilik ve meslek kazandırma programlarıyla orta vadede de işsizlikle mücadele edileceklerini söyledi.

Dolarizasyon tedbirleri

Albayrak, programın son alanını, finansal istikrar için devreye alınacak politika setleri ve aksiyonların oluşturduğuna işaret ederek, program dönemi boyunca, finansal istikrarın güçlendirilmesi, dolarizasyonun azaltılması ve tasarrufların artırılması öncelikli hedeflerin başında olacağını kaydetti.

Finansal sistemin sermaye

Türkiye yeni bir ekonomik modele geçiyor bu programın ruhunda. Bir üst lige çıkmak istiyorsak tüm paydaşlar olarak değişmek zorundayız.

piyasası bacağına güçlendirilmek için çalışacaklarına da dikkati çeken Albayrak, uygulanacak olan vergi, teşvik ve kamu finansman politikaları yoluyla ülke kaynaklarının cari dengeyi güçlendirecek, yerli ve katma değeri yüksek üretime yöneleceğini ifade etti.

Albayrak, belirlenen hedefler doğrultusunda kredi kanallarının açılmasını sağlayacaklarına değinerek, şöyle devam etti:

“Dolarizasyona karşı bir tedbir setini devreye alacağız. BIST’de yeni oluşturulacak alternatif ürünler, Omnibus ile Devlet İç Borçlanma

Senedi (DİBS) piyasasının uluslararası teminat özelliği getirilmesi başta olmak üzere, hisse senedi piyasasında hisselerin gruplandırılarak yatırımcının kolay seçiminin sağlanması, halka açılmanın vergi indirimleriyle derinleştirilmesi, döviz piyasasının kurulmasıyla birlikte ilave tedbirler getirilmesi önümüzdeki süreçteki önemli planlarımız arasında yer alıyor. Bankacılık sektörü için sık sık gündeme getirilen NPL’lerle ilgili reform niteliğinde bir adım atıldı. Bankalarımız için artık temiz bir sayfa başlangıcı önümüzdeki dönemde göreceğiz. Artık bankaların, gerçek meseleleri olan, finansman sağlama işine döneceklerini düşünüyoruz. Birçok defa vurguladığım hedeflerle uyumlu finansman modellerini tıpkı kamu bankalarının yaptığı gibi özel enstrümanları yeni ürünleri devreye alarak sektörde daha etkin rol oynayacaklarını bekliyoruz.”

2020 yılında bütçe açığı 139 milyar olarak öngörüldü

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı Ağbal, 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nde bütçe açığı tahminini ise 138.9 milyar TL belirlediklerini açıkladı.

2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne sunulmasından önce basın toplantısı düzenleyen Ağbal, mali disiplinin ekonomi politikalarının en önemli bileşenlerinden biri olduğunu söyledi. Bütçe dengesinin hedefler içinde kalmasını amaçladıklarını bildiren Ağbal, “2020 yılının bütçe politikasının en önemli hedeflerinden biri enflasyonla mücadele ve fiyat istikrarının kalıcı bir şekilde tesisi olacaktır. İç tasarruflarımızın artırılması, finansal istikrarımızın güçlendirilmesi önemli önceliklerimizden birini oluşturacak” dedi,

Naci Ağbal, 2020 bütçesine ilişkin şu bilgileri verdi: “2020 yılında bütçe giderleri 1 trilyon 95.5 milyar lira, faiz hariç giderler 956.5 milyar lira olarak öngörülmüştür. Bütçe gelirleri 956.6 milyar lira, vergi gelirleri 784.6 milyar lira, bütçe açığı 138.9 milyar lira olarak tahmin edildi.”

2020 yılı bütçesinden ayrılan kaynakları da açıklayan Ağbal, en fazla kaynağın 176.1 milyar TL ile eğitime ayrıldığını ifade etti. Ağbal, 2020 yılı içerisinde kamuya 60 bin personel alınmasının planlandığını, ihtiyaç halinde bu sayının artabileceğini de bildirdi.

Sermaye piyasaları için reform paketi

Albayrak, yılda 60 ila 100 milyar lira büyüklük sağlayacak Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi (TES) sosyal tarafların mutabakatıyla kurulacağını ve sermaye piyasalarını derinleştirecek kapsamlı bir reform paketinin devreye sokulacağını söyledi. Berat Albayrak, İstanbul Finans Merkezi'nin de 2021'in sonuna doğru devreye alınacağını kaydetti.

Albayrak, oluşturulmak istenen tüm panik ve korku havasını dağıttıktan sonra artık kolları yeniden sıvadıklarına işaret ederek, uluslararası piyasalara güven ve kredibilite açısından her türlü şeffaf iletişim noktasında bu süreci yönetmeye devam edeceklerini vurguladı.

Bu sene farklı olarak, çok daha etkin şekilde sahada olacaklarını aktaran Albayrak, sözlerini şöyle tamamladı:

“Değişim tüm Türkiye olarak hepimizden başlıyor. Türkiye yeni bir ekonomik modele geçiyor bu programın ruhunda. Bir üst lige çıkmak istiyorsak tüm paydaşlar olarak değişmek zorundayız. Reel sektörümüz ve bütün paydaşlarımız ülkemizin her yerinde artık sahada. Bu bilinçle bu süreci gerek bizler gerek paydaşlarımız hep birlikte yaşayacağız. Bu programın yürütülmesi, gerekirse değişikliklerle ilgili istişareler yapacağız, görüşlerimizi paylaşacağız. KOBİ'lerimize ayrı bir önem vereceğiz. Etkili olabilmeleri için beklentilerini, sorunları dinleyeceğiz. Ülkemizin yeni bir başarı hikayesini milletimizin desteği, reel sektörümüzün, yani sanayicimizin, tarımın, hizmet sektörünün ve finans sektörünün tam kapasiteyle çalışması, bunlarla birlikte, yeni YEP'le birlikte gerçekleştireceğiz.”

Yorgancılar: YEP'deki veriler memnuniyet verici

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, “Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat Albayrak tarafından açıklanan ve ana mottosunun ‘Değişim’ olduğu Yeni Ekonomi Programı’nda, bir öncekine göre revize edilen veriler dikkat çekicidir. Büyümeyi yeniden yüzde 5’ler seviyesinde görmekten büyük memnuniyet duyduk. Zira, Türkiye’nin gerek yatırım gerekse istihdam yaratabilmesi açısından biliyoruz ki en az bu seviyede büyümesi gerekmektedir” dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak’ın 2020-2022 Yeni Ekonomi Programı (YEP) lansman toplantısına ilişkin değerlendirmelerde bulunan Yorgancılar, “Sürdürülebilir büyüme için, kamu ve hane halkı harcamaları ile değil, yatırımla, ihracatla büyüyebilmeliyiz” dedi.

Başkan Yorgancılar “Diğer yandan programda atılacak adımlar arasında yer alan, KİT’lerin kamu maliyesine yüklerinin azaltılacak olması, etkin olmayan teşviklerin kaldırılacak olması, gıda enflasyonunun önleme tedbirleri arasında yer alan kooperatifçiliğin etkinleştirilmesi, tüm açıklanan son paketlerde, özellikle de cari açık açısından Ar-Ge’nin özel bir yer tutması, istihdama yönelik mesleki eğitim programları ile son Meslek Komiteleri Ortak Toplantımızın ana gündemi olan Afrika Pazarı’nın değerlendirilmesi hususunun programa girmiş olması ve kamunun enflasyon hedefine uygun fiyatlama yapacağını açıklanmasını oldukça önemsiyoruz” ifadelerini kullandı.

Özellikle, 2018 yılından bu yana hem elektrik, hem de doğalgaza gelen zamları artan maliyetler ile birlikte değerlendirildiğinde, Yeni Ekonomi Programı’nda da tespit edilen bu adımlardan memnuniyet duyduklarını vurgulayan Yorgancılar “Reel sektör temsilcileri olarak, bizler üreterek, istihdam yaratarak ve ihracat gerçekleştirerek ülkemize katkı koymaya devam edeceğiz. Dileriz, programda belirtilen hedefler yakalanır ve üretimi destekleyen tedbirler başarıyla hayata geçirilerek beklediğimiz değişim gerçekleşir” diye konuştu.

Doğrudan yabancı yatırımlar % 11 arttı

Yılın 8 aylık döneminde doğrudan yatırımlar yüzde 11 arttı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası verilerine göre, Türkiye'ye Ocak-Ağustos döneminde 4 milyar 282 milyon dolar doğrudan yabancı sermaye yatırımı yapıldı. Doğrudan yatırımlar geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 11 yükseldi. Asyalı yatırımcılar 8 aylık verilere göre geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 91'lik artış kaydetti. Avrupalıların yatırımları aynı dönemde yüzde 16.8 kan kaybetti. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre, Türkiye'ye ocak-ağustos döneminde 4 milyar 282 milyon dolar doğrudan yabancı sermaye yatırımı yapıldı. Doğrudan yatırımlar geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 11 yükseldi.

Bölge bazında incelendiğinde 8 aylık dönemde en fazla yatırım 2 milyar 252 milyon dolarla Avrupa'dan gelirken, Türkiye, Asya'dan 1 milyar 693 milyon dolar, Amerika'dan 306 milyon dolar ve Afrika'dan 31 milyon dolarlık doğrudan yatırım çekti. Bu dönemde, Türkiye'ye doğrudan yatırımların yüzde 52.6'lık kısmı Avrupalı, yüzde 39.5'lik bölümü Asyalı, yüzde 7.2'lik kısmı Amerikalı ve yüzde 0.7'si Afrikalı yatırımcılar tarafından yapıldı. Türkiye, geçen yılın ocak-ağustos döneminde Avrupa'dan 2.7 milyar,

Asya'dan 885 milyon, Amerika'dan 227 milyon ve Afrika'dan 1 milyon dolarlık yatırım çekmişti.

Veriler, Asyalı yatırımcıların Ağustos sonundaki Türkiye'ye doğrudan yatırımlarının geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 91'lik artış kaydettiğini, aynı dönemde Avrupa'dan gelen yatırımların ise yüzde 16.8'lik azalış yaşandığını ortaya koydu. Bu sonuçlarla Asya, Türkiye'ye doğrudan yatırımlarda yıllardır lider konumda bulunan Avrupa ile aradaki makası oldukça kapatmış oldu.

En fazla yatırım İngiliz yatırımcılarından

Türkiye, Ağustos sonu itibarıyla en fazla doğrudan yatırımı İngiltere, Katar, Azerbaycan, Hollanda ve Japonya'dan çekti. İngiltereli yerleşiklerden Türkiye'ye 696 milyon dolarlık sermaye girişi olurken, bu rakam toplam doğrudan yatırımların yüzde 16,3'ünü karşıladı.

Katar'dan 569 milyon, Azerbaycan'dan 564 milyon, Hollanda'dan 458 milyon ve Japonya'dan 304 milyon dolarlık yatırım geldi.

Aynı dönemde doğrudan yatırımların miktar bazında en fazla düşüş kaydettiği ülke İtalya oldu. İtalyalı yerleşiklerin Türkiye'ye yatırımı geçen yılın aynı dönemine göre 394 milyon dolar azaldı. Avusturya'dan

gelen doğrudan yatırım miktarı 384 milyon dolar ve Lüksemburg'dan gelen yatırım tutarı 216 milyon dolar düşüş gösterdi.

İlk tercih ticaret

Yurt dışındaki yerleşiklerin ağustos sonu itibarıyla Türkiye'ye yaptığı yatırımlarda en büyük payı toptan ve perakende ticaret sektörü aldı. Söz konusu alanda yurt dışı yerleşiklerin doğrudan yatırımları 721 milyon dolara ulaşırken, bu da toplam yatırımların yüzde 16,8'ine tekabül etti.

Toptan ve perakende ticaret sektörünü, 421 milyon dolarla kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı, 419 milyon dolarla kimyasal ürünler imalatı ve 410 milyon dolarla holding faaliyeti şirketleri takip etti.

Ana sektör grupları dikkate alındığında 8 aylık dönemde en fazla yatırımı 2.8 milyar dolarla hizmetler sektörü alırken, sinai sektörü 1.5 milyar dolarlık yatırım çekti.

Aynı dönemde doğrudan yatırımların miktar bazında en fazla azalış kaydettiği sektör 647 milyon dolarla elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı oldu. En fazla yatırım artışının yaşandığı sektör ise 347 milyon dolarla inşaat olarak kayıtlara geçti.

Ekonominin iyileşmesi için önce beklentileri, ardından göstergeleri iyileştirmek gerekir

Adnan YILDIRIM

Ekonomi Bakan
Yardımcısı (2014-2015)
Türk Eximbank Genel
Müdürü (2016-2019)

Sanayi üretimini artırabilmek için finansmana erişimin normalleştirilmesi, yetersiz olan tasarruflarımızı telafi edecek döviz varlığı artışının sağlanabilmesi için ihracat, yurt dışındaki projeler, döviz kazandırıcı faaliyetler, doğrudan yabancı sermaye girişi ile orta & uzun vadeli dış kaynak girişinin normalleştirilebilmesi gerekmektedir.

Türkiye ekonomisi; KOBİ'lerimiz, reel sektörümüzün üretici ve sanayici kimliği, dünyanın 238 ülkesine ihracatı ve yine dünyanın her yerinde rekabetçi koşullarda iş yapabilen şirketlerimiz ile G20'nin önde gelen ekonomisidir. Sahip olduğu bu dinamiklerle, çok daha büyük ekonomi olabilme potansiyeline de sahiptir. Küresel, bölgesel veya içerideki sebeplerle zaman zaman ekonomide yaşanan olağanüstü dönemlerde sorun yaşayan ekonomimiz, sahip olduğu güçlü dinamikleri ile bu dönemleri süratle atlatıp normalleşirken, büyümede hep yoluna devam edebilmiştir.

Önceki yazılarımızda da vurguladığımız gibi bu defa ekonomide normalleşme süreci uzamıştır. Her ne kadar, alınan karar ve fiili önlemlerle enflasyon ve faizlerde ciddi düşüş yönünde olumlu bir sürece girilmiş olsa da; finansmana erişim, maliyetler, yatırım ortamı, kredi hacmi, sanayi üretimi, istihdam, tüketici ve reel sektör güveni, bölgemizde istikrar, dünya ile ilişkilerimize bağımlı yabancı sermaye girişi ve yurtdışı kaynak kullanımı, ihracat ve yurtdışı projeler konularında

olumlu gelişmelere ihtiyaç vardır. Finans piyasalarında oluşan göstergeler, reel sektörün yaşadığı koşulların doğal bir yansıması olurken, iki sektör organik olarak karşılıklı&sürekli etkileşim halindedir.

Finansmana erişimde sorun yaşandığı dönemlerde, ne yazık ki bu durumdan öncelikle ve de en fazla etkilenen firmalar KOBİ'lerimiz olmaktadır. Sorunlu dönemin uzaması halinde tahsili gecikmiş alacaklar, finansmana erişim zorluğu yaşayan KOBİ'lerimizde büyük işletmelere göre daha yüksek oranlara ulaşmaktadır. Finansmana erişimde Türkiye ekonomisinin son döneminde yaşadığı zorluklar, 2018 yılı başından beri ve özellikle de Ağustos 2018'den itibaren daha belirgin şekilde devam etmektedir.

Bu süreçte;

- Kredi hacminde daralma devam ediyor, kredi/mevduat oranı geriliyor,
- Kredi hacminde kamu bankalarının gayretiyle kredilerin her alanında oluşturulmaya çalışılan sınırlı artış, diğer bankaları ve KOBİ'leri de kapsayacak şekilde henüz güçlü şekilde ve genele yaygınlaşmadı,

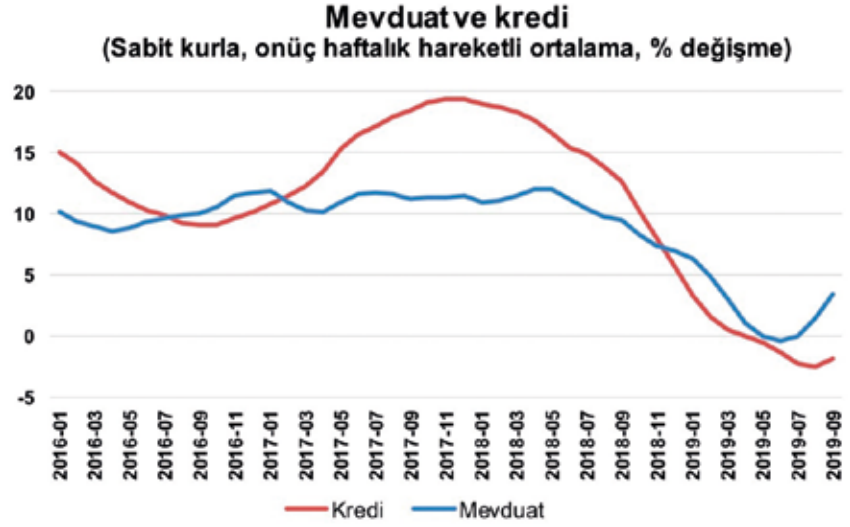
- KOBİ'lerde yaşanan geri ödeme, tahsili geciken alacak sorunu büyük işletmeler ve diğer bireysel krediler dahil sektör ortalamasının 2 katına yaklaşıyor,

- Mevduat sahiplerinin döviz pozisyonu tercihi TL lehine değişmiyor. İlgili kurumların aldığı önlemlere rağmen dövizde artış olacak beklentisi kırılmadı,

- Ağustos 2018'de başlayan, Türk bankalarının yabancı bankalara net geri ödeme süreci, döviz varlığımızı olumsuz etkilemeye devam ediyor.

Yukarıdaki durum tespitine, Eylül ayında belirgin şekilde TL mevduatta ve hafiften kredilerde görülen artış ile kamu bankaları yanında özel ve yabancı sermayeli banka kredilerinde toparlanma sürecinin başladığını da eklemek gerekir. Olumlu gelişmenin sürdürülebilmesi için, finans piyasasında yukarıda belirttiğimiz göstergelerin hepsinde iyileşmenin başlamış olmasına ihtiyaç vardır.

10 Ekim 2019 tarihli 1'nci Mükerrer Resmî Gazete'de yayınlanan, 2020-22 dönemini kapsayan Orta Vadeli Mali Plan'a göre; Türkiye ekonomisinin önümüzdeki 3 yılda her yıl yüzde 5 büyümesi öngörülmektedir.

Geçtiğimiz yazılarımızda da vurguladığımız gibi, sanayi üretimi ile döviz varlığımızı artırmadan Türkiye ekonomisini büyütemiyoruz. Sanayi üretimini artırabilmek için finansmana erişimin normalleştirilmesi, yetersiz olan tasarruflarımızı telafi edecek döviz varlığı artışının sağlanabilmesi için ihracat, yurt dışındaki projeler, döviz kazandırıcı faaliyetler, doğrudan yabancı sermaye girişi ile orta & uzun vadeli dış kaynak girişinin normalleştirilebilmesi gerekmektedir.

Bütün bunları yapmaya

çalışırken de; reel sektörde ve tüketicilerde olumlu beklenti oluşturabilmek, ayrıca Türkiye'yi ve ekonomisini dünyaya açma sürecini başlatan, ihracata dayalı büyüme modelini Türk ekonomisinin vazgeçilmez kılan Sn. Turgut Özal'ın 1980'de başlattığı serbest piyasa ekonomisi modeline ve uygulamalarına bağlı kalmaya devam etmek gerekir. İçeride ve dışarıda sermaye kontrollerini akla getirecek, serbest piyasa ekonomisine ters düşecek uygulamalar akıldan bile geçirilmemelidir.

Uzman üniversite, uzman Ar-Ge katma değeri yüksek üretim

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, üniversitelerin ve teknoparkların belirli konular üzerinde uzmanlaşması, sanayi ile birlikte yazılım ve donanımıyla birlikte katma değeri yüksek ürünler üretilmesi gerektiğini savundu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın destekleri ve İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) işbirliğiyle, İzmir Ticaret Odası (İZTO) tarafından hayata geçirilecek İzQ Girişimcilik Merkezi Projesi sürecinde ilk adım, kentin ilgili tüm kurumsal paydaşlarının görüşlerinin alındığı toplantıyla atıldı.

İzmir'in "Girişimcilik ve İnovasyon Kenti" olabilmesi amacıyla hayata geçirilecek olan İzQ Girişimcilik Merkezi ile dünyanın dört bir tarafından girişimciler ve inovatif beyinlerin İzmir'e çekilmesi, bunun için uygun ekosistemin oluşturulması, girişimcilere yönelik eğitimlerin verilmesi ve bu kapsamda birçok alt projenin hayata geçirilmesi hedefleniyor.

Fizibilite çalışmaları tamamlanan ve ilk etapta 15 milyon liralık yatırım gerektiren projenin daha ilk toplantıda bütün

tarafları aynı masa etrafında toplamasını "İzmir için öncü bir başlangıç" olarak nitelendiren EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, "25-30 yıla yakın süredir İzmir'de birlikte proje üretebilmek ve sinerji yaratabilmek mümkün olmadı. Şimdi tüm kurumlarda birliktelik yaratıyoruz, bunun da elbette iyi bir sonucu olmalı" dedi.

İbrahim Gökçüoğlu, uzun yıllardır sanayi, eğitim ve üniversite çalışmalarından edindiği deneyimleri katılımcılarla paylaşırken, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı desteğinde Ege Üniversitesi ile birlikte hayata geçirmeyi planladığı Model Fabrika projesi için Almanya'ya yaptıkları ziyarette Aachen Üniversitesi'nin bütçesinin yüzde 80'ini sanayi ile birlikte ürettiği projelerden kazanmasını da örnek gösterdi. Gökçüoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Benim önerim, İzQ gibi merkezleri hayata geçirirken farklı bir şey yapmaktır. Üniversitenin bir hedefi vardır. Sanayici olarak bizler çalışarak, proje üreterek kendi bütçemizi dikkate alarak bir hedef koyarız. Üniversitelerimizin uzmanlık alanlarını belirleyelim, o alandaki eğitimi

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, "Ar-Ge merkezlerinde, teknoparklarda yazılımların kurulacağı cihazların da tasarımı hatta küçük ölçeklerde üretimi yapılmalı. Bu deneyim sanayiye aktararak sanayici bunu üretmeli. Ancak böyle sonuç alabiliriz" dedi.

baştan aşağı gözden geçirelim. Bu süreç belki uzun olabilir ancak başarılı olur. Ar-Ge ve inovasyon yapabilmemiz için temel bilimler fakültelerimizi çok güçlü tutmamız lazım. Çok deneyimli üniversitelerimiz var, onlarla birlikte çalışarak Ar-Ge yapan bilim adamları yetiştirmeliyiz.”

Teknoparklar ve Teknoloji Transfer Ofislerinde (TTO) bütün ağırlığın yazılıma verildiğini de söyleyen Gökçüoğlu, “Yazılım gerçekten önemli ve değerli. Geçen yıl 1.3 milyar dolarlık yazılım ihracatı yaptık. Ancak yazılım, onu üzerine kuracak bir cihaz olmadan değer taşımaz. Bu nedenle Ar-Ge merkezlerinde, teknoparklarda yazılımların kurulacağı cihazların da tasarımı hatta küçük ölçeklerde üretimi yapılmalı. Bu deneyim sanayiye aktarılarak sanayici bunu üretmeli. Onun için her iki tarafı birleştirmeliyiz. Yani yazılım ve tasarım tarafını güçlendirirken sanayi ve üretim tarafını da güçlendirmeliyiz. Ancak böyle sonuç alabiliriz” diye konuştu.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gökçüoğlu, mesleki ve teknik eğitim alanında Milli Eğitim Bakanlığı ile TOBB arasında yapılan protokol gereği İzmir’de Çınarlı Anadolu Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi’nin Odaların sorumluluğuna verildiğini hatırlattı. Burada ideal bir meslek lisesinin nasıl olması gerektiğini göstereceklerini vurgulayan İbrahim Gökçüoğlu, “Eğitimde neler olması gerektiğine bakmalıyız ki İzmir olarak başarılı olalım. Bizim bakış açımız farklı olsun, farklı yapalım” ifadelerini kullandı.

Proje, İzmir’de güçbirliği oluşturdu

İZTO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Emre Kızılgüneşler, projeyi sadece İzmir Ticaret

Odası’nın değil, İzmir’in hatta Türkiye’nin büyük bir projesi olarak gördüklerini söyledi. Kızılgüneşler “Girişimcilik Merkezi Projemiz için kardeş kuruluşlarımızla birlikte çok güzel bir sinerji yakaladık. Bu proje İzmir’e büyük bir ivme kazandıracak” diye konuştu.

İzmir’de uzun yıllar sonra ilk kez tüm kurumlara birlikte bu proje için büyük bir güçbirliği oluşturulduğuna da dikkat çeken Kızılgüneşler şöyle konuştu:

“Bizim bu projeye olan inancımız, hissimiz kardeş kuruluşlarımıza da yansımış durumda. Bu bizi hem cesaretlendiriyor hem korkutuyor. Ancak mutlaka başarıya ulaşacağız. Alt yapıyı kusursuz hale getirmeye çalışıyoruz. Bu işin sürdürülebilir olmasını çok önemsiyoruz. İzmir şu anda bence çok uzun yıllardır yakalanamayan bir fikir birlikteliği içinde çalışıyor. Bu çok güzel bir şey. Dijitalleşme İzmir’in geleceği olarak konumlanmış durumda. Kimsenin aklında bu konuda şüphe yok.”

Desteğimiz tam

İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) Genel Sekreteri Mehmet Yavuz da,

toplantı vesilesiyle ilk resmi adımını attıkları İZQ İzmir Girişimcilik Merkezi Projesi’ne büyük önem verdiklerini ve fizibilite aşamasından itibaren ön destek sağladıklarını söyledi. Yavuz “Girişimcilik ekosistemi için fazla sayıda çalışma var. Genelde üniversitelerde teknoparklar ve teknoloji transfer ofisleri eliyle hayata geçiriliyor. Bence bu işi farklı kılan, ilk defa bizahiti girişimci üye profiline sahip, girişimciliğin merkezi olan bir kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olan İzmir Ticaret Odası’nın öne çıkması ve girişimcilik konusunda elini taşın altına koymasındır. Bizzat işin içinden gelenlerin biz burada varız demeleri açısından bu proje çok önemli” dedi.

İzmir’in potansiyeli güçlü

Toplantıya katılan kurum temsilcilerine İZQ Girişimcilik Merkezi ve bu merkezle bağlantılı hayata geçirilecek olan İnovasyon Merkezi projeleri hakkında kapsamlı bir sunum yapan İZTO Genel Sekreteri Prof. Dr. Mustafa Tanyeri de “Biz İzmir’in girişimcilik ve inovasyon potansiyelini gördük ve bu potansiyeli harekete geçirmek için yola çıktık. Kentimiz, girişimcilik ve inovasyonu besleyecek olan tüm kaynaklara sahip” dedi. Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, İzmir Ticaret Borsası Genel Sekreteri Dr. Erçin Güdücü, Ege Genç İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkan Vekili Alp Avni Yelkenbiçer, İzmir Büyükşehir Belediyesi Strateji Geliştirme ve Koordinasyon Yetkilisi Kerem Ziya Yangöz ve Genç Başarı Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Çelik Ören de girişimcilerle yatırımcıları bir araya getirecek projenin İzmir adına büyük bir kazanım olduğunu belirterek, desteklerini ifade etti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, makine ve teçhizat yatırımlarının Türkiye'nin kalkınması için vazgeçilmez olduğunu belirterek 60'ın üzerinde ülkeden 35 bini aşkın sektör profesyonelinin buluştuğu MAKTEK İzmir'in bu anlamda yeni nesil teknolojilerin sergilendiği bir platform olmasıyla büyük önem taşıdığını söyledi.

Makina sektörü MAKTEK fuarında bir araya geldi

Makina sektörünün Ege Bölgesi'ndeki en büyük buluşması MAKTEK İzmir Fuarı, 9-12 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirildi. TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A.Ş. ile Takım Tezgahları Sanayici ve İş İnsanları Derneği (TIAD) işbirliği ve Makina İmalatçıları Birliği (MİB) desteğiyle düzenlenen fuar, 500 milyon dolarlık iş hacmiyle makine sektörünün tüm bileşenlerini bir araya getirdi.

Açılış törenine katılan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'a fuarı gezdiren Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu "Makine sektörümüz Ocak-Ağustos 2019 döneminde yaklaşık 12 milyar dolar ihracat gerçekleştirdi. İhracat performansımız geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre daha iyi durumda, ancak sanayi kuruluşlarımızın makine ve teçhizat yatırımlarının daha iyi bir noktada olmasını ümit ediyoruz. Makine ve

teçhizat yatırımları Türkiye'nin kalkınması için vazgeçilmez. Bu anlamda 60'ın üzerinde ülkeden 35 bini aşkın sektör profesyonelinin buluştuğu MAKTEK İzmir fuarı, yeni nesil teknolojilerin sergilendiği bir platform olmasıyla büyük önem taşıyor" dedi.

Sektör özelinde eğitimin önemine vurgu yapan Gökçüoğlu, "Güçlü bir sanayi için nitelikli iş gücüne ihtiyaç var. Bunun da yolu iyi tasarlanmış mesleki eğitimden geçiyor. Her zaman dediğimiz gibi, Sanayi 4.0'ın yolu, Eğitim 4.0'ı başarmaktan geçiyor" diye konuştu.

Sektöre 31 milyar liralık yatırım teşviği

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ise MAKTEK İzmir özelinden sektörün 500 milyon dolarlık iş hacmi hedefini hatırlattı. Her sektörde olduğu gibi makine sektöründe de nitelikli eleman açığının farkında olduklarını

belirten Bakan Varank, “Makine sektörümüz bu yıl şu ana kadar 12 milyar dolarlık ihracat yaptı. Sektörün bugünlere gelmesinde verdiğimiz desteklerin önemli bir kaldıraç etkisi var. Yatırım teşviklerimizde makine sektörü öncelikli bir yere sahip. Makine imalatı yatırımlarını 4. bölge desteklerinden faydalandırıyoruz. Ayrıca, TÜBİTAK ve KOSGEB destekleriyle üretilen projeler 5. bölge teşviklerden yararlanabiliyor. Eğer yaptığınız makine yatırımı belli kriterleri sağlıyorsa stratejik yatırım teşviki de alabiliyor” dedi.

Bugüne kadar sektörün 31 milyar liralık yatırımına teşvik verdiklerini ve bu sayede 50 binin üzerinde istihdam oluşmasına katkı sunduklarını ifade eden Bakan Varank, “Takım tezgahlarını da içine alan makine sektörünü; 11. Kalkınma Planı ile 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejimizde öncelikli sektör olarak ilan ettik. Hedefimiz sanayide kilit rol üstlenen bu sektörde yurt içi katma değeri, rekabetçiliği ve verimliliği artırmak. Dijital dönüşümü dikkate alarak ve yıkıcı teknolojileri kullanarak inovatif ürünler geliştirilmesini sağlamak” diye konuştu.

İzmir’de yılda 185 milyon dolarlık makine kuruluyor

TÜYAP Genel Müdürü İlhan Ersözlü ise ihracat limanı olan İzmir’de her yıl ortalama 185 milyon dolarlık makinenin kurulduğunu söyledi. Ersözlü, “Her türlü sektörde katma değeri yüksek üretimin yapılması, ileri teknoloji ürünleri üretebilecek kapasiteye gelmemiz ülkemizin geleceği için önemli. Bu denli önemli bir amaca hizmet eden MAKTEK İzmir Fuarı’nın, iki

yıl aradan sonra İzmir’de açmanın heyecanını yaşıyoruz. Bu yıl 35 bini aşkın sektör profesyoneli 17 ülkeden 370 firma ve firma temsilciliğini 43 bin metrekare kapalı alanda buluşturmanın haklı gururu içerisindeyiz” dedi.

Takım Tezgahları Sanayici ve İş İnsanları Derneği (TİAD) Başkanı Fatih Varlık “Türkiye olarak her alanda yerli ve milli üretimi bir strateji haline getirdik. Hayalimiz yerli ve milli otomobilini, uçağını, ağır sanayisini üreten bir ülke olmak. Bunu ileri teknoloji takımı

tezgahlarıyla gerçekleştireceğiz” derken Makina İmalatçıları Birliği (MİB) Başkanı S. Emre Gencer ise “Küresel ölçekte daha rekabetçi bir imalat sanayi üretim altyapısını oluşturmanın temel taşı takım tezgahları sanayi sektörüdür. Gelecekte hızlı talep artışına sahne olacak ileri teknoloji ürünlerde öncü ülkeler arasında yer alabilmemiz bu sektördeki başarılarımızla doğrudan ilişkilidir. Bu anlayışla MAKTEK’i destekliyor ve gelişimine katkıda bulunmaya çaba gösteriyoruz” diye konuştu.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, devlet destekli ticari alacak sigortası bilgilendirme toplantısında yaptığı konuşmada, geçmişinde pek çok kriz deneyimi geçiren ülkemizde benzer sıkıntıların tekrarlanmaması adına önleyici mekanizmaların hayata geçirilmesini çok önemstediklerini söyledi.

KOBİ'ler alacak sigortası ile güvende

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) ve İzmir Ticaret Odası'nın (İZTO) birlikte düzenlediği Devlet Destekli Alacak Sigortası Bilgilendirme Toplantısı'nın açılışında konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Gökçüoğlu, son yıllarda hem küresel hem de ulusal arenada politik ve ekonomik belirsizliklerin ortaya çıktığını ve bunun da dünya ticaretinde daralma trendine yol açtığını söyledi.

Türkiye olarak bir yılı aşkın süredir yaşanan kur şokunun en çok etkilediği kesimin KOBİ'ler olduğunu ifade eden Gökçüoğlu, mevcut şartlar altında devlet destekli alacak sigortasının önemli bir önleyici mekanizma olarak ön plana çıktığını belirtti. Gökçüoğlu, "Piyasalardaki dengesizlik ve mali sıkıntılar tüm firmalara yansıyor.

Piyasalarda nakit sıkıntılarının yaşandığı, borçların ödenemediği bir tablo ortaya çıkmıştır. 2019'un ilk sekiz ayında geçen yılın aynı dönemine göre karşılıksız çek sayısı yüze 37, protestolu senet sayısının ise yüzde 10 artması tabloyu açıkça ortaya koyuyor. Pek çok kriz deneyimi geçiren ülkemizde aynı mali sıkıntı tablolarının tekrar etmemesi adına önleyici adımların atılmasını iş insanları olarak her zaman önemsedik. Bu anlamda devlet desteği sistemin işleyişine dair karar firmalarımız için bir fırsattır" dedi.

Sigorta primlerinin ilk başta yüksek gibi gözükse de bir felaketle karşılaşılması durumunda poliçe ödemelerinin oldukça düşük kaldığını vurgulayan Gökçüoğlu, "Vadeli satışlarından doğan borcun ödenmeme riskinin teminat altına alınmasını sağlayan

sistem, KOBİ'lere önemli bir koruyucu mekanizma sağlamış oluyor. Kredi limiti tahsisatı ile ticari faaliyetlerin kesintiye uğramadan devam ettirilmesine destek olma, faturaların ödenmemesine karşı koruma sağlama gibi birçok avantaj sunan alacak sigortası sistemi, KOBİ'lerimiz ve dolayısıyla ekonomimiz için önemli bir koruyucu işlevi yerine getiriyor" diye konuştu.

Kalkınmanın asıl itici gücünün üretim olduğunu vurgulayan Gökçüoğlu, finans sektörünün reel sektörle işbirliğinin güçlendirilmesinin önemi ve önceliğine her zaman işaret ettiklerini, bu bağlamda ortaya konan avantajları itibarıyla, risk yönetimi prensipleri açısından çok önemli bir mekanizma sunan devlet destekli alacak sigortası için Halk Sigorta AŞ'yi kutlayarak başarılar diledi.

İZTO Genel Sekreteri Mustafa Tanyeri de "İşimizin ve emeğimizin temeli olan çok değerli mallarımız, binalarımız, demirbaşlarımız sigorta sayesinde korunuyor. Tahsilat problemlerini çözmesi beklenen devlet destekli ticari alacak sigortası, özellikle KOBİ'ler açısından büyük önem taşıyor. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın oluşturduğu yeni sigorta modeli KOBİ'lerin alacaklarını garanti altına alıyor. 25 milyon TL yıllık net satış hasılatını aşmayan mikro ve küçük ölçekli üyelerimiz sisteme dahil olabiliyor" diye konuştu.

Borcu düşünme, büyümene bak

Türkiye Bankalar Birliği, banka ve finansal kurumlara kredi borcu bulunan şirketler için "Finansal Yeniden Yapılandırma"nın (FYY) başladığını açıkladı. Açıklamaya göre, yapılandırmadan bu aşamada 25 milyon TL ve üzerinde kredi borcu bulunan büyük ölçekli şirketlerin yararlanabileceği, bu miktarın altında kredi borcu bulunan küçük ölçekli şirketler için ise uygulamanın, "onayın alınmasını takiben" başlayacağı belirtildi. Haklarında iflas kararı bulunan borçlular ise FYY'den yararlanamayacak. Uygulamanın, şirketlere borçlarını ödeme kolaylığı getirmesinin yanı sıra, bankalara da yakın takipteki kredilerin batık kredilere atılması sürecini uzatma olanağı sağlayacağı belirtiliyor.

Ekonomi alanında düzenlemeler içeren ve şirketlerin borçlarının yapılandırılmasına imkan tanıyan, "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na eklenen geçici 32. madde 19 Temmuz 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmişti. Bu kanun ve değişikliklerle, şirketlere "İstanbul Yaklaşımı" benzeri sistemle borçlarını yeniden yapılandırma imkanı getirilmesi hedefleniyordu. Kanun çıktıktan yaklaşık 3 ay sonra bu konuda ilk adım büyük şirketler için atılmış oldu.

Türkiye Bankalar Birliği'nden yapılan açıklamada, FYY uygulamasıyla borçlarını ödemeye niyetli olan, ancak gelir-gider dengesi bozulduğu için edimlerini yerine getiremeyen müşterilerin geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine imkan verilmesi amaçlandığı belirtilerek, şöyle denildi:

"Yeniden yapılandırma uygulaması; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun Geçici 32'nci maddesi uyarınca bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri ile kredi ilişkisinde bulunan borçluların bu kuruluşlar nezdindeki kredi borç-

larına ilişkin olarak, çerçeve anlaşma ve sözleşmeleri kapsamında alınacak tedbirlerle, geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine, üretim, yatırım, istihdam faaliyetlerini sürdürmelerine, dolayısıyla ekonomik büyümeye imkân verecektir."

Yapılandırma sürecine alınabilecek borçluların; en yüksek üç alacaklı kuruluştan birine, Çerçeve Anlaşması ekinde belirtilen formata uygun bir başvuru ve taahhüt mektubuna, sürecin gerektirdiği diğer belge ve bilgileri de ekleyerek başvuruda bulunabileceği belirtilen açıklamada, Çerçeve Anlaşması'nı imzalayan alacaklı kuruluşların Türkiye Bankalar Birliği tarafından güncel olarak ilan edileceği vurgulandı. Açıklamaya şöyle devam edildi: "Başvurusu kabul edilen borçlular için durumun korunması süreci başlayacak olup durumun korunması sürecinin başlaması halinde, Çerçeve Anlaşmasını imzalamış bulunan alacaklı kuruluşlar; borçlu hakkında yeniden yapılandırılan alacaklara ilişkin olarak icra takibi yapamayacak (zamaşımı ve hak düşürücü süreler nedeniyle hak kaybına yol açacak durumlar hariç olmak üzere), mevcut takiplere devam edemeyecek, yeni takipler açamayacak."

Uyuşmazlıklara hakem kurulu

Açıklamada, borçlunun başvuru tarihinden önce herhangi bir alacaklı kuruluş tarafından başlatılmış yasal takipler sonucu; satış günü belirlenmiş olması, ihalenin feshi davasının devam etmesi, borcun icra taahhüdüne bağlanmış olması, tasarrufun iptali davasının devam etmesi halinde bu işlemlerin finansal yeniden yapılandırmadan etkilenmeyeceği kaydedilerek, alacaklı kuruluşların, anlaşmadan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların çözümü için Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği Hakem Kurulu'nun görev yapacağı belirtildi.

Değişen KOBİ'leri şekillendiren en temel sektör: BİLİŞİM

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) bu yıl ikincisini düzenlediği "KOBİ'ler ve Bilişim Kongresi", Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir Ticaret Odası (İZTO) ve KOSGEB işbirliğiyle gerçekleştirildi. "Ekonominin İtici Gücü KOBİ'ler, KOBİ'lerin İtici Gücü Bilişim" sloganıyla düzenlenen kongrede İzmirli KOBİ'lerin Sanayi 4.0'a hazırlanması, gelişimi, rekabetçilik endekslerinin yükseltilmesi, kamu finans ve destekleri, KOBİ'lerde bilgi güvenliği ve kişisel verileri koruma kanuna kadar birçok konu masaya yatırıldı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Aytekin Öztaş, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, dijitalleşme ve Sanayi 4.0 için büyük önem taşıyan bilişimin bu değişim sürecinde KOBİ'leri şekillendiren temel sektör niteliğinde olduğunu söyledi. Tüm KOBİ politikalarının bilişim odağında yeniden tasarlanmasını gerektiğini ifade eden Öztaş, "KOBİ'lerimiz dijitalleşme ile birlikte üretim ve tedarik süreçlerinin kısaldığı, tüketici taleplerinin çok daha proaktif biçimde karşılanabildiği, maliyetlerin azaldığı ve nihai olarak verimliliğin arttığı bir dünyanın kapılarını aralıyorlar. Bu yeni dünya düzeni, KOBİ'lerimizin yönetim prensiplerini, iş yapış şekillerini ve istihdam modellerini de değiştirmelerini gerekli kılıyor. Dijitalleşmenin ve Sanayi 4.0'ın kalbinde bulunan bilişim, bu değişim sürecinde KOBİ'lerimizi şekillendiren temel sektör niteliğinde bulunuyor. Bu değişen sürece uyum sağlamak ve hatta dönüşümün liderliğini üstlenmek, eğitimden istihdama

Aytekin
Öztaş

kadar tüm KOBİ politikalarının bilişim odağında yeniden tasarlanmasını gerektiriyor" dedi.

Ülkemizde KOBİ'lerin yüksek potansiyel vaat etmekle birlikte, dijitalleşme konusunda henüz yolun başında olduğumuzun gözlemlendiğini ifade eden Öztaş, "Ancak kaybedecek tek bir günümüzün bile olmadığını anlıyoruz. Önümüzdeki 5-10 yıllık zaman dilimi gibi kısa bir süre içerisinde, iş dünyasının büyük bir oranda dijitalleşeceğinin ve mevcut mesleklerin yüzde 60'ının değişeceğinin öngörülmesi, nasıl bir gerçekle yüz yüze olduğumuzu gösteriyor. Tarihimiz, ilk Sanayi Devrimi'ne uyum sağlamakta yaşadığımız başarısızlığın dünya ekonomisinin gerisinde kalmamızla sonuçlandığını açık biçimde ortaya koyuyor. O halde, aynı hataların tekrarlanmaması adına, geleceğimize yaşananlardan ders çıkararak yön vermemiz çok önemli" diye konuştu.

Öztaş, EBSO'nun KOBİ'lerin bilişim çağına uyum sağlaması adına KOBİ'ler ve Bilişim Kongresi gibi organizasyonların gerçekleştirilmesinde ve desteklenmesinde her zaman öncü rol üstlenmeye çalıştığının da altını çizdi.

İZTO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Emre Kızılgüneşler de, konuşmasında bilişimin ve bilgi akışını sağlayan sistemlerin hayatın her alanında kendini hissettirdiğini belirterek, "Firmalar, küresel rekabet koşullarına uyum sağlamak için teknolojik gelişmelere adapte olmak zorunda. Aksi halde, rakibi koşarken o yerinde sayacaktır. Bu tip organizasyonlar farkındalığın artması, KOBİ'lerin bilişimin önemini anlaması açısından oldukça önem taşıyor" dedi.

Türkiye Bilişim Derneği Genel Başkanı Rahmi Aktepe de Sanayi 4.0'ı tamamlayarak Toplum 5.0'ı konuşanların yani dijital dönüşüm teknolojilerine sahip olanların geleceğe de sahip olacaklarını vurguladı. Aktepe, "KOBİ'ler ülke ekonomisinin dinamiğidir. Bilişim ise gelecektir, güçtür. Dolayısıyla bilişimcilerle işletme sahipleri ve yöneticileri arasında yeni bir iletişim biçimi geliştirmek gerekiyor" diye konuştu.

sylvac

HASSAS ÖLÇÜM CİHAZLARI

PHYNIX

BOYA VE KAPLAMA KALINLIĞI
ÖLÇÜM CİHAZLARI

KB PRÜFTECHNIK

SERTLİK TEST CİHAZLARI

NewSonic

PORTATİF ULTRASONİK
ÖLÇÜM CİHAZLARI

TSCHORN
Mess- und Spannmittel

3D TESTER VE PROBLAR

Status Pro
maschinenmesstechnik

LASERLİ POZİSYON ÖLÇÜM CİHAZLARI

ACCRETECH

FORM ÖLÇÜM CİHAZLARI

Schwenk

HASSAS ÖLÇÜM CİHAZLARI

TECLOCK

KOMPARATÖR SAATLERİ

OS
alfa-sys

TAKIM BOY ÖLÇME CİHAZLARI

ÖLÇÜ ALETLERİ

İzmir'den tüm Türkiye'ye stoktan teslimat...

Tel: +90 232 342 06 93 • Fax: +90 232 342 06 95
info@yamerend.com.tr • www.yamerend.com.tr

DÖKÜM MALZEMELERİ

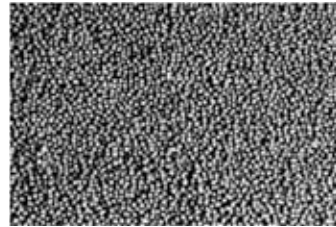
Demir Dökümhane Malzemeleri

- Aşılmalı ve Küreselleştiriciler
- Karbon ve Grafit
- Ferro Alyajlar
- Refrakter Malzemeler
- Filtreler

Demirdışı Dökümhane Malzemeleri

- Metaller ve Metal Alaşimleri
- Döküm Potaları
- Tablet Alaşimleri
- Döküm Katkı Malzemeleri
- Seramik Ürünler
- Çelik ve Paslanmaz Bilya ve Gritler

KERAMTECH

SQ Group

skamol

Çözümüne bir adım daha

Ege Bölgesi Sanayi Odası tarafından İzmir’de planlı kalkınma amacıyla kurulan organize sanayi bölgelerinin yerel yönetimleri ilgilendiren konularının çözümünde önemli bir kilometre taşı daha geride bırakıldı. İlk olarak Ege Bölgesi Sanayi Odası ev sahipliğinde EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Meclis Başkanı Salih Esen, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer ve Genel Sekreter Buğra Gökçe ile organize sanayi bölgeleri ve serbest bölge başkanlarının katılımıyla Ağustos ayında gerçekleştirilen Organize Sanayi Bölgeleri ve

Serbest Bölgeler Platformu’nun toplantısında gündeme gelen konularla ilgili ikinci toplantı İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Soyer’in davetiyle İzmir Büyükşehir Belediyesi’nde yapıldı.

Organize sanayi bölgelerinin başkan ve yöneticileri, kendi bölgelerinde İzmir Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyelerini ilgilendiren genişleme alanı, kara ve demiryolu bağlantıları, ulaşım ihtiyaçları, itfaiye, su, kanal ve dere ıslah çalışmaları ile atık bertarafı başta olmak üzere pek çok konuyu çözüm önerileriyle birlikte gündeme taşıdı.

Aliağa OSB, Bağyurdu OSB, Bergama OSB, Buca Ege Giyim OSB, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, Kemalpaşa OSB, Menemen Plastik İhtisas OSB, İzmir Pancar OSB, İzmir Ticaret Organize Bölgesi, Kınık OSB, Ödemiş OSB, Tire OSB, Torbalı OSB ile Ege Serbest Bölgesi ve İzmir Serbest Bölgesi başkanları, “Sanayinin gelişmesi, ilerlemesi yerel yönetimlerle birlikte çalışmayla olur. Biz de üzerimize düşen görevleri ortak projelerle yerine getirmeye hazırız” mesajı verdi.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, sanayicilerin gündeme getirdiği konuların çözümü için ilk günden itibaren yoğun çaba gösterdiklerini söyledi. Organize sanayi bölgeleri ve serbest bölgeleri “İzmir ekonomisinin gurur kaynağı” olarak nitelendiren Soyer, “Sanayi kent için temeldir. Belediye Başkanı olarak bizlerin görevi sizin önünüzü açmak, üretime, istihdama ve ihracata destek vermektir. Bunun için elimizden geleni yapmaya hazırız. Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ile de her ay bir araya gelerek konular ve çözüm önerilerini görüşüyoruz. Bize ulaştırılan konular mutlaka sonuca ulaştırılacaktır. Sizlerle bir sonraki buluşmamızda daha çok çözümü konuşuyor olacağız” diye konuştu.

Sanayici EBSO’nun hizmetlerinden memnun

Ege Bölgesi Sanayi Odası, sanayiciye yönelik sicil işlemleri, kapasite raporları ve belgelendirme hizmetlerinde fark yaratan yaklaşımıyla her geçen gün üye memnuniyetinde çitayı yükseltiyor. EBSO’daki işlemlerini hızlı ve hatasız tamamlayan sanayiciler, üye memnuniyeti kapsamındaki geri dönüşlerinde “İş hayatları boyunca bugüne kadar hiçbir kurumda görmedikleri ilgiyi, nezaketi, profesyonel yardımı ve misafirperverliği gösterdikleri” dolayısıyla EBSO Yönetimi ve personelle teşekkürlerini iletiyor. KalDer’den Ege Bölgesi Kalite Ödülü ve Türkiye Mükemmellik Ödülü alan, Asya-Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu’nun (CACCI) “Asya Pasifik’in En İyi Odası” ödülünü Türkiye’ye kazandırarak büyük gurur yaşatan Ege Bölgesi Sanayi Odası, son yapılan ankette yüzde 90’a yaklaşan memnuniyet oranıyla da başarı ve kalitenin tesadüf olmadığını ortaya koyuyor.

Genç girişimcilerden İzmir Valisi Ayyıldız'a ziyaret

Çalışmalarını Ege Bölgesi Sanayi Odası koordinasyonunda sürdüren TOBB İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Üyeleri, İzmir Valisi Erol Ayyıldız'ı makamında ziyaret etti. TOBB İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Başkanı Süleyman Çınar, Başkan Yardımcıları Erşen Nedim Birgüvi ve Abdülkadir Oğurlu ile Komite Üyeleri Soner Gürsan ve Serdar Genç'ten oluşan heyete, kurulun doğal üyeleri olan EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Aytekin Öztaş ile Genel Sekreter Yardımcısı Emel Tonbul da eşlik etti.

İzmir Valisi Ayyıldız'a, göreve geldikleri günden bu yana gençlerin girişimci olması yolunda gerçekleştirdikleri çalışmalar hakkında bilgi veren TOBB İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu İcra Komitesi Başkanı Çınar, "Kentimizin hem yerelde hem de ulusal boyutta ekonomik, sosyal, kültürel gelişimine katkıda bulunmayı, genç girişimcilerin ulusal ve global pazarlarda iş geliştirmelerine destek olmayı amaçlıyoruz" dedi.

TOBB İzmir İl Genç Girişimciler Kurulu Üyeleriyle tanışan İzmir Valisi

Ayyıldız da, başarı dileklerini ilettili. Vali Ayyıldız, "Siz gençler, ülkemizin geleceğisiniz. Girişimci olun, ticaret yapın, ülkemizi kalkındırın. Tecrübenin de önemini unutmayın, enerjinizi büyüklerinizin tecrübeleriyle birleştirin. Sonuçta mutlaka başarı gelecektir" dedi.

Limited şirketin vergi borcunda ortaklara başvurmak mümkün

Av. Murat ULUSU
EBSO Hukuk Danışmanı

Türk vergi mevzuatı kapsamında gerek anonim şirketler gerekse limited şirketler açısından vergi borçlarından sorumluluğa ilişkin düzenlemeler 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun ile düzenleme altına alınmıştır. Bilindiği gibi ana kural, vergi borcu gibi kamu idarelerine karşı ödenmemiş borçlardan öncelikli olarak şirket tüzel kişiliğinin sorumlu olmasıdır.

Dolayısıyla tüzel kişilerde, vergi borçları nedeniyle doğan sorumluluk tüzel kişiliğe ait olduğundan, limited şirketin vergi borçları için önce limited şirket tüzel kişiliği takip edilmekte, vergi alacağının şirket malvarlığından tahsil edilememesi veya tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması halinde kanuni temsilci veya ortak takibata tabi tutulmaktadır. Buna göre kanuni temsilcinin ve ortağın sorumluluğu ferî niteliktedir. Vergi alacağı için şirket tüzel kişiliği aleyhine hiçbir takibat yapılmaksızın doğrudan doğruya kanuni temsilcilere veya ortağa başvurmak mümkün değildir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Limited şirketlerin amme borçları" başlıklı 35. maddesinin 1. fıkrasında da;

"Limited şirket ortakları, şirketten tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacağından sermaye hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumlu olurlar ve bu Kanun hükümleri gereğince takibe tabi tutulurlar" denilmekle asli sorumluluğun şirket tüzel kişiliğine ait olduğu belirtilmiştir.

Yine, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Kanuni Temsilcilerin Ödevi" başlıklı 10. maddesinin 1. fıkrasında;

"Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, Vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevler kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirilir..." denilmektedir. Ancak, vergi alacağının limited şirket kanuni temsilcileri veya

Limited şirketin vergi borcunun tahsilinde ortağın takibine başlanabilmesi için kanuni temsilcinin takibinin gerekli olmadığı ile işbu düzenleme ile kamu alacağını korumaya ve hızlı bir şekilde tahsilini sağlama amacına yönelik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

ortaklarından tahsil edilebilmesi için, limited şirket hakkında Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un öngördüğü tüm cebri takip yollarının uygulanması, tahsil edilememesi veya edilemeyeceğinin anlaşılmasının saptanması gerekmektedir.

Limited şirket ortağının sorumluluğu, ortağın şirkete karşı koymayı taahhüt ettiği esas sermaye paylarını ödemeye ilişkindir. Bu durumu sınırlı şahsi sorumluluk olarak tanımlamak mümkün olup, aynı zamanda kusursuz sorumluluk olarak da kabul edilmektedir. Hal böyle olunca bu sorumluluk aslında bir vergi sorumluluğu olmayıp, kimi Danıştay kararlarında da belirtildiği şekilde, tahsilat muhataplığı sorumluluğudur. Bir başka deyişle limited şirket ortağının, vergi alacağından olan sorumluluğu, tahsil ile ilgilidir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda kanuni temsilciler için öngörülen sorumluluk kısaca kusura dayalı sorumluluk

olarak kabul edilmekte, kanuni temsilcilerin, vergiye ilişkin ödevlerin yerine getirilmemesinde kusurlu olmadığını ispat ederek yani "kurtuluş beyyinesi" göstererek sorumluluktan kurtulması olanağı tanınmaktadır.

Bununla beraber şirket tüzel kişiliğinin asli sorumlu olduğu tereddütsüz olmakla birlikte, mevzuatta vergi borcunun tahsili için önce kanuni temsilciye mi yoksa ortağa mı gidileceği düzenlenmemiş olduğundan, Danıştay daireleri arasındaki içtihat farklılığını gidermek gerekmiştir. 20.06.2019 tarihli 30807 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 11.12.2018 tarih, 2013/1 E. – 2018/1 K. sayılı Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu Kararı ile limited şirketlerde vergi borçlarından sorumluluk ve tahsili konusunda önemli değerlendirmeler yapılmıştır. Danıştay'ın içtihatı birleştirme kararı, kanun hükmü kuvvetinde bağlayıcılığa sahiptir.

Anılı karar kapsamında limited şirket tüzel kişiliğinden tamamen

veya kısmen tahsil edilemeyen (veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan) vergi borcunun şirket ortaklarından tahsili için, öncelikle kanuni temsilcilerin takibinin gerekli olmadığı yönünde karar tesis edilmiştir.

Gelinen noktada 11.12.2018 tarih, 2013/1 E. – 2018/1 K. sayılı Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu Kararı değerlendirildiğinde, netice olarak, limited şirket tüzel kişiliğinden tahsil edilemeyen veya edilemeyeceği anlaşılan vergi borcunun takip ve tahsiline ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da, kanuni temsilci ile ortak arasında bir öncelik sıralaması bulunmadığından, limited şirketin vergi borcunun tahsilinde ortağın takibine başlanabilmesi için kanuni temsilcinin takibinin gerekli olmadığı ile işbu düzenleme ile kamu alacağını korumaya ve hızlı bir şekilde tahsilini sağlama amacına yönelik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

EGEVASYON projesi çalıştayı EBSO'da gerçekleştirildi

Türkiye'nin Ar-Ge ve yenilik ekosisteminin güçlendirilmesi yönelik olarak yeni arayüz ve kurumsal yapı platformlarının oluşturulması ve mevcutların güçlendirilmesi amacıyla Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı (EBSOV) tarafından hayata geçirilen EGEVASYON projesinin çalıştayı, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda gerçekleştirildi.

"Ege Yenilik, Araştırma, Eğitim, Rehberlik ve Uygulama Merkezi" olarak tasarlanan EGEVASYON çalıştayının açılış konuşmasını gerçekleştiren EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar,

Türkiye'de konvansiyonel Ar-Ge faaliyetleri ile yeterli sonuçların alınmadığının ortada olduğunu, bu nedenle ürün geliştirme, yani Ür-Ge'ye dayalı bir yenilik ekosisteminin hayata geçirilmesinin zorunlu olduğunu, EGEVASYON projesinin de bu düşünceden doğduğunu söyledi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, konvansiyonel Ar-Ge faaliyetleri ile yeterli sonuçların alınmadığının ortada olduğunu, bunun yerine Ür-Ge'ye dayalı bir yenilik ekosisteminin hayata geçirilmesinin zorunlu olduğunu söyledi.

Doğrular değişiyor

Kamu-üniversite-sanayi işbirliğinin ve eğitimin önemine değinen Yorgancılar, "Dünyanın geldiği noktada, çocuklarımıza ilköğretimde kodlama ve yazılım eğitimi vermemiz gerekiyor. Eğiticilerin doğru eğitilmesi de bu noktada büyük önem taşıyor. Çünkü bilim ilerledikçe doğrular da değişiyor. Albert Einstein iki sene üst üste aynı sorularla sınav yaptığında nedenini sormuşlar; o da 'Sorular aynı, ama cevaplar değişti' demiş. İşte bizler de bu değişime en hızlı biçimde ayak uydurmak zorundayız" dedi.

Türkiye'de çok sayıda Ar-Ge merkezi olduğunu, ancak yıllardır buralardan elde edilen çıktılarının beklentileri karşılamaktan uzak kaldığını ifade eden Yorgancılar, "Demek ki modeli değiştirmemiz gerekiyor. Ür-Ge, yani ürün geliştirmeye dayalı modelleri hayata geçirmeliyiz. Bu gerçeklerden hareketle bölgesel inovasyon ekosisteminin geliştirilmesini amaçlayan EGEVASYON projesini Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı'mız, İzmir Kalkınma Ajansı için üniversitelerimizle eşgüdüm halinde gerçekleştiriyor. Çalıştaya katılan ve projeye katkı koyan herkese teşekkür ediyorum" diye konuştu.

Atila Sevinçli

Haluk Soyuer

Amaç, eşgüdümü gerçekleştirmek

EBSO Yönetim Kurulu Üyesi ve EGEVASYON Proje Koordinatörü Atila Sevinçli ise, inovatif ürünler ortaya koyabilmek için disiplinler arası eşgüdümün şart olduğunu, bu nedenle üniversitenin bilgi birikimiyle sanayinin üretim altyapısını buluşturan EGEVASYON Projesi'nin büyük önem taşıdığını ifade etti. Sevinçli, "İnovatif bir sanayi ürününün ortalama altı farklı bileşeni bulunuyor. Bunların tamamına hakim olabilmek için yazılımdan mekatroniğe kadar

pek alanda donanımlı olunması gerekiyor. Böyle bir şey mümkün olmadığı için uzmanların eşgüdümü ve sanayicinin de ortaya çıkacak envanter ile birlikte çalışması gerekiyor. Bu birlikteliği sağlamak adına EGEVASYON projesini hayata geçiriyoruz" ifadesini kullandı.

Sevinçli'nin ardından proje yöneticisi olan Ege Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Haluk Soyuer'in sunumuyla çalıştay başladı. Soyuer'in ardından katılımcılar, sekizer kişilik gruplar halinde bilgi ve tecrübeleri ile önerilerini aktardı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkan Vekili Işın Yılmaz, açılış ve başkanlık sunuşlarında; Meclis toplantı konusunun Odamız Çimento, Kireç, Alçı, Beton ve Mamulleri Sanayi Meslek Komitesi Başkanı, Meclis Üyesi ve Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Başkanı Feyyaz Ünal olduğunu belirtti. Gönüllü bir sivil toplum kuruluşu olarak 2003 yılından beri hizmet veren Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği'nin, kurumsal yönetim anlayışının ülkemizde tanınip geliştirilmesi için önemli bir çaba sarf ettiğini, ülkemizde kurumsallaşmaya olan gereksinimin kemikleşmiş sorunlardan biri olduğunu, özellikle aile şirketlerinin yoğunluğu dikkate alındığında kurumsallaşma ve kurumsal yönetimin geliştirilmesine çok ihtiyaç bulunduğunu söyledi.

Jeopolitik riskler

Yılın son çeyreğine girerken ülkemiz adına pek çok sorunun çözüme kavuşturulması yönünde beklentilerin devam ettiğini, ilişkiler küresel ölçekte bu kadar değişken bir zemindeyken ve hemen her gün

yeni bir belirsizlikle yüzleşirken sorunların çözüme kavuşturulmasının da zorlaştığını vurgulayan Yılmaz, yaşanan ekonomik sorunların dışında öne çıkan en önemli konunun jeopolitik riskler olduğunu, zira yüreğimizi yakan şehit haberlerimizin son bulmadığını belirterek, şehitlerimize Allah'tan rahmet, acılı ailelerine sabır ve başsağlığı, yaralı polislerimize acil şifalar diledi.

Londra'da düzenlenen Dünya Paralimpik Yüzme Şampiyonası'nda sporcumuz Sümeyye Boyacı'nın dünya ikincisi olarak önemli bir başarıya imza attığını söyleyen Yılmaz, saliseyle kaçırdığı birincilik ve çarpıcı azminden dolayı Sümeyye'yi tebrik ederek, başarılarının devamını diledi.

İzmir Enternasyonal Fuarı'nın 88. kez gerçekleştirilerek iş dünyasından ve vatandaşlarımızdan binlerce ziyaretçinin bir araya gelmesini sağladığını, partner ülke olarak dünya ekonomisinde öne çıkan Çin'in belirlenmiş olmasının çok önemli bir heyecana ortak olmamızı sağladığını hatırlatan Yılmaz, organizasyonda emeği geçen herkesi tebrik ederek, fuarın

amacına ulaşmış olmasını diledi.

İzmir'in deprem hazırlığı

EBSO Meclis Başkan Vekili Yılmaz, "İstanbul'da yaşanan 5.8'lik deprem sonucunda yeniden gündeme gelen deprem ve toplanma alanları konusunda benzer bir riske sahip olan İzmir'de de gerek deprem için ne yapılıyor, toplanma alanları standartlara göre mi belirlendi, İzmir'imiz depreme hazır mı?" diye sormak istediğini söyleyerek, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'i konuyla ilgili kamuoyunu bilgilendirmeye davet etti.

EBSO Ailesi

Meclis üyesi Murat Güner'in amcasının, Meclis üyesi Yıldırım Yalınz'ın kayınvalidesinin vefat ettiğini haber veren Yılmaz, merhum ve merhumeye Allah'tan rahmet, ailesine ve yakınlarına başsağlığı diledi. Meclis üyesi Arif Kuran'ın oğlunun, Meclis üyesi Davut Yanık'ın oğlunun, Meclis üyesi Hasan Küçük Kurt'un kızının dünya evine girdiklerini söyleyen Yılmaz, genç çiftlere mutluluklar diledi.

SANAYİMİZİN KÜRESELLEŞMESİNDE

İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

Belgelendirme Girişim Eğitim Araştırma Geliştirme

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

 @ebsoorgtr

Yorgancılar: Büyüme toparlanıyor ama yatırımlardaki gerileme ciddiye alınmalı

“
EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, yüzde 1.5'lik daralmanın yaşandığını ve yatırımların henüz istenilen seviyeye gelmediğini söyledi. Yorgancılar, “İhracatçı bir ülke olarak global gelişmelere kayıtsız kalma lüksümüz yok” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, dünyanın her tarafında ekonomiyle ilgili bir sıkıntı yaşandığını belirterek, “İhracat yapan bir ülke olarak bizim global gelişmelere kayıtsız kalma lüksümüz olamaz. Büyüme rakamları toparlanma eğiliminde olsa da yatırımlardaki keskin gerileme, ciddiye alınması gereken bir noktaya geldi” dedi.

EBSO Eylül ayı olağan meclis toplantısında konuşan Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Eylül ayı içerisinde gerçekleştirilen operasyonlarda hayatını kaybeden şehitlerimize Allah'tan rahmet diledi. Yorgancılar, Eylül ayı içinde İstanbul'da yaşanan depremlerin Türkiye'nin bir deprem ülkesi olduğu gerçeğini bir kez daha hatırlattığını söyledi. Kuzey Anadolu fayının sürekli kırılabilirdi için deprem riskinin hep

bulunduğunu belirten Yorgancılar, başta okullar olmak üzere tüm yapıların sağlamlığı konusunda yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini savundu. Son İstanbul depreminden sonra 26 okulun kontrolünün yapılarak eğitime devam edeceğine ilişkin haberlerin yayınlandığını, Gölcük'te yaşanan depremin ardından geçen zaman içerisinde gerekli kontrollerin neden yapılmadığını merak ettiklerini, eğer daha şiddetli bir deprem yaşansaydı okulda bulunan çocuklarımızın yaşamlarını yitireceğini söyledi. Yorgancılar, “Dolayısıyla kentsel dönüşümün önemi bir kez daha ortaya çıktı. Bir deprem ülkesi olarak en kısa sürede hazırlıklı konuma gelmemiz ve önlem almamız gerekiyor. Depremden sonra değil, depremden önce konuşarak çözüm aramamız, eyleme geçmemiz gerekiyor” dedi.

EBSO Ekonomi Zirvesi'ne tam not

Eylül ayı içinde EBSO Ekonomi Zirvesi'ni gerçekleştirdikleri, 350'ye yakın katılımcı olmasına karşın, meclis üyelerinin katılımın az olduğu güzel bir toplantı gerçekleştirdiklerini söyleyen Yorgancılar, toplantı sonrasında yapılan ankette; duyuru memnuniyetinin yüzde 84, organizasyon memnuniyetinin yüzde 98, kendisinin konuşmasının yüzde 98, iki konuşmacıdan birinin konuşmasının yüzde 85, diğerinin konuşmasının yüzde 80, programın içeriğinin uygunluğu yüzde 90, zirve süresinin yüzde 93 memnuniyet aldığını belirtti. Yorgancılar, "Şirket nasıl batar, nasıl çıkar" konusuyla ilgili daha geniş çaplı bir toplantı gerçekleştirmek üzere çalışmalarına başladıklarını, duyurusunun bilahare yapılacağını belirterek, zirvede küresel genişleme ile ilgili küresel resesyon beklentilerinin dünya genelinde genişleme politikasının adımlarının atıldığını dille getirildiğini, genel anlamda para politikasındaki bu genişlemenin işe yarayıp, yaramayacağı, mali politikadaki genişleme artmalı mı artmamalı mı gibi konuların sorgulanmaya

başladığını tespit ettiklerini söyledi.

"Dünyayı izlemek zorundayız"

Konuşmasında global gelişmeleri özetleyen Yorgancılar, ihracatçı bir ülke olarak dünyada olan bitenlerle ilgilenmeme gibi bir lüksümüzün olmadığını söyledi. Yorgancılar, "Amerika Birleşik Devletleri dünya genelinde büyümeye devam etse de genel durgunluk ve ticaret savaşlarının etkisiyle özellikle FED'in faiz indirim sürecine girmesiyle şu andaki yönetimin yeni teşviklerle ekonomiyi desteklemesi gerekiyor. İngiltere Brexit ile bir çıkmaza girmiş durumda. Daralma sinyalleri karşısında hükümet, ekonomiyi desteklemek için 2.1 milyar sterlinlik ek bütçe hazırladı. Avrupa Birliği Merkez Bankası mevduat faiz oranını 10 baz puanı indirdi ve varlık alım programlarını başlattı ve 1 Kasım'dan itibaren her ay 20 milyar Euro tahvil alımına başlayacak. Almanya'da bugün Euro bazında 10 yıl vadeli binde 5 faizle gayrimenkul alınabiliyor. Avrupa Birliği'nin lokomotif ekonomisi Almanya, 50 milyar Euro tutarında teşvik paketi hazırlayarak kamuoyuyla paylaştı. Çin'in ticaret savaşlarının

olumsuz etkisiyle resesyonla karşı karşıya kalması sonrası Yuan Dolar karşısında son 11 yılın, sanayi üretiminde ise son 17 yılın en düşük seviyesine indi. Çin Merkez Bankası olumsuz gidişata karşı şirketlerin borçlanma maliyetlerini düşürmek ve ekonomiyi desteklemek için faiz oranında önemli bir reform yaptı. Hong Kong'da ticaret savaşları ve protesto gösterilerinin etkisiyle PMI endeksi 40,8 düzeyine kadar geriledi. Ülkede hükümet, resesyon riskine karşı ekonomiyi desteklemek için 2.5 milyar dolarlık destek ve teşvik paketi açıkladı" dedi.

Bütün bu çerçevede Avrupa Birliği, Almanya, Amerika, Çin, Hong Kong, İngiltere, kısaca dünyanın her tarafında ekonomiyle ilgili bir sıkıntı yaşandığını ifade eden Yorgancılar, "İhracat yapan bir ülke olarak bizim global gelişmelere kayıtsız kalma lüksümüz olmadığını bir kez daha belirtmek istiyorum. Alternatif pazarlarımız olması gerekiyor. 1 milyar insanın yaşadığı Afrika alternatif bir pazar. Bu nedenle geçmiş dönem başkanımız ve aynı zamanda Güney Afrika Cumhuriyeti Fahri Başkonsolosu Tamer Taşkın ve büyükelçilerin katılımıyla odamızda bir toplantı

düzenledik, üyelerimizin Afrika pazarına ilişkin bilgi edinmesini sağladık” diye konuştu.

Dünya ticaretinden binde 83 ile 84 oranında pay aldığımızı, dolayısıyla daha yapabilecek çok iş, alınabilecek önemli pazar olduğunu vurgulayan Yorgancılar, “Bu arada maalesef her gün yeni belirsizlikler ve sorunlar çıkıyor. Suudi Arabistan’ın petrol tesislerine yapılan saldırının sonrasında akaryakıt fiyatları bir anda yüzde 20 arttı, 180 yıldır turizm sektörünün içinde olan bir İngiliz firması iflasını açıkladı, bu firma kanalıyla ülkemize gelen turistlerin uçaklarla ülkelerine gönderildi” dedi.

Yorgancılar, büyüme ve yatırım ilişkisiyle ilgili son açıklanan rakamların bir önceki çeyreğe göre daha olumlu olmasına karşın eksi yüzde 1.5’luk bir daralmanın yaşandığını, esas dikkat edilmesi gereken konunun yatırımlardaki büyümenin etkisi olduğunu; büyümenin toparlandığını ancak yatırımın henüz daha istenilen seviyeye gelmediğini, o nedenle yatırım ortamını acilen yeniden canlandırmamız gerektiğini ve

bunun için de faizlerin düşmesinin şart olduğunu söyledi. Yorgancılar, “Merkez Bankası’nın yaptığı bir güzel uygulama var. Önceden bankalar piyasaya açmış olduğu kredi miktarı karşılığında Merkez Bankası’na belli bir yüzdeyi karşılık olarak ayırırlardı. Merkez Bankası ise ayrılan bu miktara belli bir faiz öderdi. Şimdi ise Merkez Bankası, Eylül sonunda bankanın piyasaya açtığı kredinin belirlenmiş limitin üstünde olması durumunda Merkez Bankası’ndan alınan faiz miktarının arttırılacağını açıkladı. Bu durum karşısında bankalar, elindeki parayı satmak için kredi faizlerini aşağıya indirdiler” dedi.

Yeni Ekonomi Programı

Yeni Ekonomi Programı’nın Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklandığını hatırlatan Yorgancılar, program ile ilgili şu değerlendirmede bulundu:

“Geçen sene açıklanan Ekonomi Programı tamamen revize edildi, rakamların değiştiğini gördük. 2.8 olan 2018 sonu büyüme oranımız bu yılın sonu itibarıyla binde 5 olarak düzenlendi. 2020, 2021 ve 2022’de yüzde 5’erlik büyüme

planlanıyor. Bunlar yapılırken alınan tedbirler, özellikle ölçülü, sektör odaklı kredi politikaları, sanayi strateji belgeleri, Varlık Fonu yatırım stratejisi, yargı reformu, ulusal verimlilik, kalkınma planının uyumu, şirket büyümesini zorlaştıran düzenlemelerin revizesi gibi birtakım ana başlıklar altında açıklanmış durumda. Bizim işsizliğimizi aşağılara indirebilmek için yüzde 6 ila 7 büyüme sağlamamız gerekiyor. KİT’lerin kamu maliyesine yüklerinin azaltılacak olması, etkin olmayan teşviklerin kaldırılması, gıda enflasyonu önleme tedbirleri arasında alınan kararlar, kooperatifçiliğin desteklenmesi, tüm açıklanan pakette özellikle cari açık açısından da Ar-Ge’nin özel bir yer tutmasının sürekli dile getirdiğimiz konular olarak yeni pakette yer almaları bizi sevindirdi.”

2023 sanayi ve teknoloji stratejisine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank’ın yaptığı açıklamada küresel ekonomideki dönüşüme ayak uyduracak bileşenlerin milli teknoloji hamlesiyle karşılanacağını belirttiğini

ifade eden Yorgancılar, “Yeni bir sürece girilmiş bulunuyor. Bu strateji belgesinde önemli hedefler belirlenmiş durumda. Bunlar arasında 300’den fazla yüksek teknolojide ürün grubunun üretilmesi, 1 milyar dolar değerini aşan unicorn şirketler benzeri Türk girişimci sayısı için Türkon hedefinin konulması gibi hedefler bulunuyor ki bu büyük önem taşıyor” diye konuştu.

Gümrük Birliği’nin

güncellenmesi gerekiyor

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan tarafından ihracat ana planının açıklandığını, 17 hedef ülkenin belirlendiği planda İzmir’in ihracatında ilk 20 ülke arasında maalesef bu hedef ülkelerin yer almadığını vurgulayan Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, “Oysa normal şartlarda serbest ticaret anlaşmalarıyla bizim kazanç elde etmemiz amaçlanıyor. Hedef ülkelere bakıldığında sadece Fas ile artan oranda net ihracatçımız. Şili’yle henüz net ihracatçı konumuna gelmiş değiliz. Kore ve Malezya’da net ithalatçı konumundayız. Desteklenen sektörler dikkate alınarak lojistik maliyetlerin değerlendirilmesi, yeni pazarlar açısından fayda yaratacaktır” dedi.

Gümrük Birliği’nin 1 Ocak 1996 tarihinde imzalanan mevcut halinin sadece sanayi ürünleri ve işlenmiş tarım ürünlerini kapsadığının herkesçe bilindiğini belirten Yorgancılar, “İmalat sanayinde Avrupa Birliği ülkeleriyle yapılan dış ticaret rakamlarına bakıldığında; dış ticaret açığıyla başladığımız 1996 yılından bugüne kadar açık azalıyor. Nihayetinde 2018 yılında az da olsa fazla verdik. Gümrük Birliği kararı alındığında 15 Avrupa Birliği ülkesi toplam ithalatından ülkemizin aldığı pay yüzde 1.7’ye, bugün 28 ülkeyle yüzde 4’e ulaştı. Kuşkusuz Gümrük Birliği’nin ülkemiz için ekonomik, ticari, kurumsal, hukuk

ve finansal açıdan bakıldığında birçok olumlu katkı sağlamıştır. Aynı zamanda belirli standart ve kalite açısından da Türk sanayisini terbiye etmiştir. Ancak 1996 yılında Avrupa Birliği’nin üye sayısı 15 iken bugün 28 olmuştur. Biz ise hala bekliyoruz, her gün önümüze şartlar konuluyor, bu nedenle Gümrük Birliği anlaşmamızın yeni baştan güncel hale getirilmesi gerekiyor. Çünkü bu işler kazan-kazan mantığıyla gerçekleştirilir. Gerekli düzenleme yapılmadığı takdirde ilerleyen dönemde herkes istediği şekilde bize mal ihraç ederken, biz ihracat yapmak istediğimizde önümüze tarife dışı birçok farklı enstrüman çıkacaktır” diye konuştu.

Yorgancılar, konuları değerlendirdi

EBSO Meclis Üyesi sanayicilerin gündeme getirdiği konuları değerlendiren Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Gümrük Birliği’nin güncellenmesi gerektiğini belirtirken ne talep ettiklerinin tam olarak anlaşılmasını istediğini belirterek “Türkiye’nin karar mekanizmasının içinde olması, gıyabımızda karar alınmaması, karar masasında sanayicilerin de yer alması, Avrupa Birliği olarak kiminle serbest ticaret anlaşması yapılıyorsa Türkiye’nin de bir tarafında olması, ticareti engelleyen kota ve sınırlanmış malların kaldırılması, tarım, hizmet, kamu alımlarının da Gümrük Birliği kapsamına alınmasını talep ediyoruz” dedi.

Ferit Kora’nın dile getirdiği, enerji fiyatlarındaki artışın yüzde 100’den fazla olduğunu hem Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı’nda yaptığı sunumda hem de Meclis Toplantısında ifade ettiğini belirten Yorgancılar, bunu uygun her platformda da dile getirdiğini ama maalesef kendilerinin karar verici olmadığını, sadece maliyetlerini arttıran konuları dile

getirebildiklerini vurguladı.

Murat Kurtalan’ın vakıf üniversitelerinde EBSO üyelerine indirim yapılması konusunu değerlendirmeye alacaklarını söyleyen Yorgancılar, ülkemizde enflasyon rakamlarının bir kurum tarafından açıklandığını, dolayısıyla bu rakamlar üzerinden hareket ettiklerini ama doğruluğunun elbette kişilerce tartışılabileceğini söyledi. 132 Meclis üyesinin hepsinin bir birinden değerli olduğunu vurgulayan Yorgancılar, EBSO adına çeşitli görevler üstelendiklerini, bu görevlerden birinin de organize sanayi bölgeleri müteşebbis heyetleri olduğunu, müteşebbislerin görev süreleri dolduğunda yeni üye seçtiklerini, Meclis Başkanının her müteşebbis heyet üye seçiminde ‘Başka aday olmak isteyen var mı’ diye sorduğunu, bugüne kadar OSB’lerde gerçekleştirilen denetimlerin hiç birinde bir sıkıntı yaşanmadığını, herkesin görevini layıkıyla yerine getirdiğini belirtti.

Bunun dışında hangi OSB ile ilgili ne konuda bilgi isteniyorsa açıkça talep edilebileceğini, OSB bilgi kitapçığında istenen yönde bilgi gelmeseye dahi OSB Başkanlarımızın istenen her bilgiye Meclis toplantısında cevap verebileceğini, hatta talep edilirse genel olarak OSB konusunda sunum da yapabileceklerini söyledi.

Ender Yorgancılar, son olarak TİM-KOSGEB’in İhracatta İlk Adım seferberliğiyle ilgili destek projeleri bulunduğunu, destek programının süresinin en az 6, en fazla 24 ay, toplam destek miktarının 300 bin lira, destek oranının personel giderleri hariç yüzde 70’i ödemesiz, yüzde 30’u geri ödemeli olarak yapıldığını, işletmelerin bu destekten sadece bir kez faydalanabildiğini, destek almak isteyenlerin KOSGEB’in web sayfasından ya da Ege Bölgesi Sanayi Odası’ndan bilgi edinebileceklerini söyledi.

Sanayicinin gündemi ekonomi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler, geçtiğimiz ay İstanbul'da yaşanan depremlerin ardından 20 yıldır depremlerle mücadele konusunda yapılanlar ve yapılması gerekenler ile kentsel dönüşüm süreci konusundaki görüşlerini dile getirdi.

Organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilen faaliyetlerin Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclisi gündeminde daha fazla yer alması gerektiği görüşünü dile getiren sanayiciler, son haftalarda yaşanan fabrika yangınlarının, OSB'ler içinde

itfaiye birimlerinin olması gerekliliğini bir kez daha gösterdiğini ifade ettiler.

Tüm teşviklere rağmen geçen sene Haziran ayına göre bu sene istihdamda 800 bin azalma bulunduğunu, geçen yıl 10.9 olan işsizlik oranının bu yıl 13.9 olduğunu belirten sanayiciler, İzmir'in 1 no'lu, Manisa'nın 3 no'lu teşvik bölgesinde yer aldığını, bu nedenle en azından yüzde 60'ı dolu, yüzde 40'ı yatırıma muhtaç OSB'lere teşvik verilmesini talep ettiklerini dile getirdiler.

Nedim Anbar

Orkinos popülasyonu tarihin en üst seviyesinde

EBSO Meclis Üyesi Musa Nedim

Anbar, yerel seçimlerin öncesinde ve sonrasında EBSO Meclisi'ni ziyaret eden İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in, vermiş olduğu söz üzerine işletmesine yaptığı ziyareti dile getirmek için söz aldığını, ancak öncesinde Yorgancılar'ın çok dikkatle dinlediği sunumu ile ilgili düşüncelerini söylemek istediğini ifade etti. Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar'ın slaytlarla birçok yeni tedbirden bahsettiğini, ancak bir

önceki slaytta da diğer ülkelerin, ekonomik resesyona önleyici olarak aldıkları tedbirleri, destekleri dile getirdiğini ve açıkladığı destek paketinde dünya kadar içerik olmasına karşın anladığını; öncelikle yeni bir ekonomik modele geçtiğimizi, ikinci olarak programın temasının değişim başladığını, üçüncüsünün ise beklenen destek unsuru olarak da önümüzdeki dönemde ertelenen özel tüketime dönüş beklentisi ile devletin daha çok vergi alarak, ekonomik olarak düzeleceğimiz konuları olduğunu söyledi.

Anbar, Soyer'in firmasına yapmış olduğu ziyaretin, sabah 10.00'dan 13:00'e kadar sürdüğünü, kendisine hem

işletmelerinin faaliyetleri hem de orkinos çiftlikleri hatta genel balık çiftliklerinin çevreye olan etkileriyle ilgili bilgiler aktardığını, özellikle, orkinos popülasyonunun Atlantik ve Akdeniz'deki miktarıyla ilgili bilgi verdiğini, çünkü Soyer'in yanında bulunan bir kara biyoloğunun, bir sivil toplum örgütünün web sitesinden alıp "orkinosun nesli tehlikededir" şeklinde verdiği bilgi

üzerine, Uluslararası Ton Balıkları Koruma Komisyonu Bilim Komitesinin raporlarını sunduğunu, hali hazırda 2019 yılında Akdeniz ve Atlantik'te orkinos neslinin ve popülasyonunun tarihin en üst seviyesinde olduğunu bilimsel belgeleriyle izah ettiğini, buradan yöneticilerimizin iyi yönlendirilmesine dair bir ders çıkarılması gerektiğini söyledi.

Balık çiftliklerinin çevre etkisi ile ilgili olarak Soyer'i, Karaburun'un batısındaki projelerine götürdüklerini, kafeslerin başına geldiklerinde orkinosların yüzmeye başladığını, satıktan görüş derinliğinin yaklaşık 10 metre civarında olduğunu, tertemiz görünen denizi gördüğünde Soyer'in çok şaşırdığını, doğru alanda, doğru yerde yapıldığı takdirde balık çiftliklerinin çevresel etkilerinin, çevreye zarar vermeyecek limitler içerisinde olduğunu belirttiğini söyledi.

Anbar, görüşmede; Gerence içindeki projesini anlattığını, Tarım İl Müdürlüğüne müracaatı olduğunu, koydan dışarı çıkmak istediğini dile getirdiğini ve Soyer'den destek istediğini söyledi. Görüşme sonunda Soyer Başkan'ın; doğru olduğunu düşündüğüm birçok konuda yargılarımı kırdınız, beni bu konuları sorgulamaya sevk ettiniz dediğini, su ürünleri üretimi ve yine orkinos özelinde olmak üzere çeşitli konularda talep ettiği

Nedim Anbar

Hayrullah Sorkun

Murat Kurtalan

bilgi notlarını hazırladığını belirtti. Soyer'in ziyareti esnasında, EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, Deniz Ticaret Odası Başkanı ve İzmir Su Ürünleri Üretici Birliklerinin Genel Sekreterinin de aralarında olduğunu belirterek, katılımlarından dolayı hepsine teşekkür etti. Odamız Çevre Çalışma Grubunun, 25 Eylül tarihinde balık çiftliklerini ziyarete geldiğini, Soyer'e ifade ettiği tüm hususları çalışma grubu üyeleri ile de paylaştıklarını belirten Anbar, seyahate ilişkin fotoğrafları meclis üyeleri ile paylaştı.

Hayrullah Sorkun OSB'ler içinde itfaiye bulunsun

EBSO Meclis Üyesi Hayrullah Sorkun, yaklaşık 20 yıl önce kızı okulu bitirdikten sonra birlikte çalışmaya başladıklarını, bir gün eşinin, siz eve gelirken baktığımda o gün iyi mi geçmiş, yoksa kötü mü geçmiş anlıyorum dediğini, bunun üzerine aile şirketlerinde yönetimle ilgili bir panele katıldığını, panelde aile bireylerinin aile şirketine katılması için 30 tane önemli konu olduğunu ifade ettiğini söyleyerek, Feyyaz Ünal'ın dile getirdiği üzere yapılması gereken çok şey bulunduğunu ama önce aile şirketlerinde yaşananları eve taşımamak gerektiğini söyledi.

Alsancak'ta bulunan elektrik fabrikasının İzmir Büyükşehir

Belediyesi'ne devri ile ilgili yaşanan belirsizlik nedeniyle, söz konusu binanın EBSO tarafından devralınması ve bu binada bir sanayi müzesi kurulması yönünde Enerji ve Elektrik Tesisatı Sanayi Meslek Komitesi kararı olarak taleplerini Yönetim Kuruluna ilettiklerini, bu alanın konut alanı olarak değerlendirilmemesini ümit ettiklerini söyledi.

Sorkun, organize sanayi bölgelerinde çıkan yangınlara daha erken müdahale edebilmek için OSB'ler ile ilçe belediyelerin ortak bir çalışma yaparak OSB'lerde itfaiyenin konuşlanacağı bir alanın tahsis edilebileceğini, yine Valilik ile görüşülerek ambulansların ve sağlık ekibinin konuşlanacağı bir alanın da OSB'lerimiz tarafından tahsis edilmesinin olaylara en kısa sürede müdahale imkanı yaratabileceği önerisini dile getirdi.

Murat Kurtalan Deprem vergileri amacı doğrultusunda harcansın

EBSO Meclis Üyesi Murat Kurtalan, Feyyaz Ünal'ı çıkardığı kitabı dolayısıyla tebrik için aradığında yazdığı kitabı destekleyecek "aile şirketlerinde profesyonel yönetici olmak" başlığında bir kitap yazmayı arzu ettiğini söylediğini, 38 senelik meslek hayatı boyunca yer aldığı şirketlere kurumsallaşması adına çok

katkı vermeye çalıştığını belirtti.

Son 20 yılda toplanan deprem ve iletişim vergisinin 60 milyar dolar civarında olduğundan bahsedildiğini dile getiren Kurtalan, imar barışıyla ilgili sunumunda; devlet bu işin sadece para kısmına bakıyor, sizin yaptığınız beyanlardan sonra herhangi bir yetkili veya ekip gelip sizin işletmenizi veya evinizi kontrol etmiyor, kentsel dönüşümü tamamlanmamış bir ülkede üstüne bir de bu paraları alırsak, korkarım bir gün deprem olursa ölecek olan insanların vebalini kim alacak dediğini, hala bu endişeyi taşıdığını ama bu durumun yaşanmamasını dilediğini, 20 yıldır toplanan paralarla bir okul, bir hastane, bir devlet binasının yaptırılmamasını hayretle karşıladığını söyledi.

Kurtalan, İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyelerinden; anlaşma yaptıkları odaların üyelerine İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde yüzde 15 indirim yapıldığını, EBSO'nun ise sadece yüksek lisans için bu anlaşmayı yaptığını öğrendiğini belirterek, diğer vakıf üniversiteleriyle de üyelerimize indirim yapılması yönünde bir anlaşma yapılabileceğini söyledi.

Akademik seviye rakamları

Ülkemizde nihayet bir Milli Eğitim Bakanının eğitimin durumunu belirlemek adına Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı kısa adı ABİDE olan Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi araştırma şirketine bir çalışma yaptırdığını, çıkan sonuca göre; 8'inci sınıf öğrencilerinin yüzde 16'sının dört işlemi bile yapamadığı, dört öğrenciden birinin Türkçe bilgisinin temel ve temel altı seviyede bulunduğu, derslerdeki yetersizliğin ilkökulda başladığı, artarak devam ettiği, 8. sınıf öğrencilerinin matematik alanında yetersiz olduğu, yüzde 85,8'inin orta ve alt düzeyde, yüzde 53'ünün temel ve temel altı düzeyde matematik bildiği, yüzde 14'ünün dört işlem sorularını

çözemediği, basit işlemleri bile yapamadığı, ana dilimiz Türkçede ise öğrencilerin yüzde 66,1'inin orta düzey ve altında kalırken, bu öğrencilerin değişimleri, atasözlerini, hiciv ve nüktelerdeki mesajları anlayamadığı, neden-sonuç ilişkisi kuramadığı, fen bilimlerinde yüzde 86'sının, sosyal bilimlerde yüzde 65,3'ünün orta ve alt düzeyde bilgiye sahipken yüzde 39,8'inin vücuttaki organların görevini bilmediği, her dört öğrenciden birinin harita okuyamadığı bilgilerinin hazırlanan raporda yer aldığını söyledi.

İstihdam konusu

Kurtalan, 2019 yılında kadın istihdamının artırılmasına yönelik bir takım teşvikler açıklandığını, ülkemizde aynı işi yapan bir kadın ile bir erkeğin eşit şartlarda, eşit ücret alması gerektiğini iddia ederken, İŞKUR desteğindeki firmada çalışan bir kadın kocasıyla mutlu bir birliktelik sürdürüyorsa yevmiyesinin 40 lira ama şiddete uğruyorsa yevmiyesinin 80 lira olduğunu öğrendiğinde inanmadığını, verilen bu teşvik ile kadınların maaşı artsın diye şiddete maruz kalmalarına sebep olacağını ifade etti.

2019 yılında Yönetim Kurulumuz'un SGK Genel Müdürü ve İŞKUR Daire Başkanı'nı Odamıza davet edip üyelerimize yönelik bilgilendirme toplantıları gerçekleştirdiğini, teşviklerle ilgili bilgi paylaşımları yapıldığını, ancak tüm teşviklere rağmen geçen sene Haziran ayına göre bu sene istihdamda 800 bin azalma bulunduğunu, geçen yıl 10.9 olan işsizlik oranının bu yıl 13.9 olduğunu, bu rakamın daha da kötüye gidecek

Ferit Kora

gibi görüldüğünü, artık Hükümetin istihdam yaratmanın tek yolunun Yorgancılar'ın da sürekli vurgu yaptığı üretimden geçtiğini anlaması gerektiğini söyledi.

Karşıyaka Spor Kulübü'nün ana sponsoru olan Pınar Gurubu'na destekleri için teşekkür eden Kurtalan, 30 sayı farkla başladıkları sezona

diğer firmaların da desteklerini beklediklerini söyledi.

Ferit Kora

Kağıt fiyatları

EBSO Meclis Üyesi Ferit Kora, ofset kâğıt denilen beyaz kâğıdın üretimini yapan Türkiye'de dört adet kuruluş bulunduğunu, bu konudaki sıkıntılarını, Adnan Yıldırım'a, Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakan Yardımcısı iken aktardıklarını, Yıldırım'ın Maliye Bakanlığı'ndan çok zor şartlarda ricayla 15 dakikalık bir randevu aldığını, toplan-tının 45 dakika sürdüğünü söyledi. Hammadde bedelinin yüzde 18, malın satış bedelinin yüzde 8 olduğunu, yüzde 10 da KDV biriktiğini, vergi vs. ile bir şekilde eritmeye çalışsalar da yine vergi biriktiğini dört yıl önce müsteşara anlattıklarını, yapılanın haksızlık olduğunu ve konuyla ilgileneceğini söyleyen müsteşarın bir hafta sonra görevden alındığını, yapılan tüm çabaların boşa gittiğini söyledi.

Kora, Kemalpaşa OSB Yönetim Kurulu'nda görev yaparken birikmiş KDV'leri devlete yapılacak ödemelerden mahsup etme imkânı olabilmesi için epey çaba sarf ettiklerini hatta o dönemde Konya'daki KOMBASSAN firmasının böyle bir uygulama yapabildiğini öğrendiklerini ancak bunu bir türlü KOSBİ'de uygulayamadıklarını, dört

ay önce Kemalpaşa OSB Müteşebbis Heyet Başkanı olan Kemalpaşa Valisine konuyu arz ettiklerini, Vali'nin yapmış olduğu girişimler neticesinde KDV'leri mahsup etme imkânı doğduğunu, geçen ay ilk işlemi gerçekleştirdiklerini ki bunun 2 milyon 880 bin liralık doğalgaz ödemesi olduğunu belirtti.

Teşvik bölgeleri

Yorgancılar'ın konuşmasında önümüzdeki sene yüzde 5'lerde büyüme öngörüldüğünden ve yatırımlardan söz ettiğini, ancak yıllardır, İzmir'in 1 no'lu, Manisa'nın 3 no'lu teşvik bölgesinde yer aldığını, o nedenle en azından yüzde 60'ı dolu, yüzde 40'ı yatırıma muhtaç OSB'lere bir teşvik verilmesi talep ettiklerini söyledi. Kora, Kemalpaşa OSB'de bulunan kâğıt tesisinin arazisinin şu anda kendi boyutuna göre büyük olduğunu, buradaki amaçlarının hem 60 küsur yıldır sanayicilik yapan bir aile olarak nasıl olsa işletmeyi büyütürüz düşüncesi, hem de Türkiye'nin ofset kâğıda ihtiyacını bilmeleri olduğunu, ülkemizin 650 bin ton talebi varken 240 bin ton üretiminin gerçekleştiğini, 85 bin tonunun kendileri tarafından üretildiğini, ama fabrikalarının 1 no'lu teşvik bölgesinde yer alması nedeniyle gerekli yatırımı yapamadıklarını dile getirdi.

Hem teşvik alamayıp, hem de kur farkından dolayı büyük sıkıntı yaşadıklarını, doğalgaza, geçen seneden beri yüzde 120 küsur zam geldiğini, Kemalpaşa'nın en büyük enerji kullanan üç firmasından ikisinin zamlar sonrası işletmeyi kapatmak durumunda kaldıklarını, tüm bu gerçekler karşısında üretim yapmak bir yana ihracat yapabilmenin, piyasayla rekabet etme şanslarının kalmadığını ifade etti.

Kora, yüzde 20-22 enflasyon oranlarının hayali olduğunu, gerçek enflasyon rakamının % 40-45'lerde bulunduğunu, marketlere

gidildiğinde bunun çok net görüldüğünü vurguladı. Türkiye'de ofset kâğıdın üretimindeki açığı görüp yatırım yapmamak hiç doğru değilken zamlar ve açıklanan hayali rakamlar karşısında adım atamadıklarını, bakanlarımızın artık fonksiyonerliğini yitirdiğini, hiç olmazsa teşviklerden faydalanmak istediklerini belirtti.

Mustafa Dirin Büyüme ancak üretim ile mümkün olabilir

EBSO Meclis Üyesi Mustafa Rebil Dirin, Feyyaz Ünal'ı konuşmasından dolayı tebrik ederek, şirketlerin yönetim kurullarında hep son sözü söyleyen demokrat büyükler bulunduğunu, ailenin küçük bireylerinin de hep büyükleri tenkit ettiğini, büyüklerin hatalarını gösterdiklerini ama büyükler, küçüklerin hatalarını gösterdiklerinde küçüklerin alınganlık yaptıklarını, o nedenle karşılıklı anlayış ortamı olmasında fayda gördüğünü söyledi.

Dirin, 18 lira faizle alınan mevduatın 14 liraya kredi olarak nasıl verileceğini, makine üretimini bildiğini, Yorgancılar'ın konuşmasında açıklanan rakamlara göre üretimde düşüklük var ama büyümemiz de var ifadelerini kullandığını, ancak üretimde düşüklük varsa büyümenin nasıl olduğunu anlayamadığını, konut satışıyla, araba satışıyla büyüme yaşanamayacağını, sadece üretim yaparak büyümenin gerçekleşebileceğini söyledi.

Dirin, Dünya Gazetesi'nde Türkiye'nin 25 milyon ton salçalık

Mustafa Dirin

Hüseyin Vatansever

domates ithalatının gündemde olduğunu okuduğunu, domatesin fiyatının 80 kuruştan 45 kuruşa düşürüldüğü için çiftçinin üretimden vazgeçtiğini ve ithalata yönelindiğini, domatesin ya da herhangi bir tarım ürününün, üretimi sonrasında ederi ne ise o fiyat üzerinden satışın yapılması gerektiğini, fiyatları aşağıya çekerek sadece üretimin önünün kapatıldığını, üretim olmayınca iş olanaklarının da kalmadığını dile getirdi.

İstanbul'da yaşanan deprem sonrasında 26 tane okulun yenilenmesi gerektiği haberinin basında yer aldığını, toplanan vergilerle iş göremez hale gelen binalar yenilenmediyse bile en azından ülkemizde önde gelen müteahhitlerden sadece birini yenilemeleri istense yine sağlam binalara kavuşulabileceğini ifade etti. Kora'nın anlattıklarına sonuna kadar katıldığını, ihracatçıya belli oranlarda destek sağlanması gerektiğini düşündüğünü, çünkü ihracat yapıldığı takdirde ülkeye döviz girişi olacağını vurguladı.

Hüseyin Vatansever OSB'lerimiz daha aktif olmalı

EBSO Meclis Üyesi Hüseyin Vatansever, Dirin'in ifade ettiği üzere Yorgancılar'ın konuşmasındaki yatırımlar azalırken büyüme devam etmiş ifadesinin kendisinin

de dikkatini çektiğini, TÜİK'in rakamlarının kesinlikle doğruluktan ve güvenden uzak olduğunu söyledi.

Mehmet Tiryaki'nin Meclis Başkanlığı yaptığı dönemde verilen önerge üzerine organize sanayi bölgelerinin yapılan çalışmalara yönelik bilgilerini belli bir düzen içerisinde her ay Odamıza gönderilmesine ilişkin bir çalışma yapıldığını, ancak meclis evrakları ile birlikte kendilerine gönderilen OSB Kitapçığına baktığında son dönemde bazı OSB'lerin istenen formata uymayan çalışmalar gönderdiğini söyledi. Kitapçığa baktığında OSB'lerin son altı ay içerisinde yapmış oldukları çalışmaları, yapılması planlanan çalışmaların neler olduğunu, organize tanıtımına dönük ya da organizeye yatırımların daha fazla olmasıyla ilgili stratejilerin neler olduğunu göremediğini, dolayısıyla yasak savıyormuşuz gibi bir izlenime kapıldığını, çünkü organizelerimizin birçoğunda hala yüzde 40'lar seviyesinde doluluk olduğunu belirtti.

Meclis toplantı gündeminde yer alan OSB'ler maddesinin tekrar değerlendirilmesi gerektiğini, bununla ilgili bir çalışma gurubu ya da bir komisyon oluşturulacaksa seve seve fikirlerini paylaşabileceğini dile getiren Vatansever, OSB sunumlarının bir disiplin haline getirilmesi gerektiğini, zira her organize için tehditler ve fırsatların farklı olduğunu, yönetimin bunlara nasıl baktığını Meclisin bilmesi gerektiğini, çünkü EBSO'nun bu organizelerin birçoğunda yüzde 70 gibi bir paya sahip olduğunu, organize sanayi bölgeleri her ne kadar ayrı tüzel kişilik olsa da işleyişine yönelik bilgi sahibi olmak ve katkı koymak durumunda bulduklarını ifade etti.

Sorkun'un, OSB'lerdeki itfaiye ve ambulans konusundaki önerisine katıldığını, üç sene önce İnşaat Tesisat Komitesi olarak yaklaşık

2.5 yıl süren bir çalışma yaptıklarını, Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı, Makine Mühendisleri Odası'ndan yangınla ilgili uzman hocaların katkıları ile güzel bir kitap derlediklerini söyleyen Vatansever, Yönetim Kurulu uygun görür ise bu kitabın çoğaltılıp Meclis üyeleri ile paylaşılmasını istedi.

Vatansever, organize sanayi bölgelerinin itfaiye için sadece yer tahsis etmekle kalmayıp, binasını da yapmaları gerektiğini ama ekipmanlarını mutlaka Büyükşehir Belediyesinin tahsis etmesi ve çalışanların mutlaka ve mutlaka Büyükşehir'e bağlı kişiler olması, organize yönetimi tarafından yönetilmemesi gerektiğini, zira yangının çok disiplin ve eğitim gerektiren bir konu olduğunu vurguladı.

Kora'nın söylemlerini desteklediğini, çok da somut bir şekilde dile getirdiğini söyleyen Vatansever, enerjinin yüzde 100 arttığı bir ortamda özellikle yenilenebilir temiz enerjiyle ilgili çalışan, emek veren, bu konuda bir derneğin kuruculuğunu ve Başkanlığını da halen yürüten biri olarak, sanayicimizin bu konuda artık devletten destek beklemeyi bırakması gerektiğini ifade etti. Sanayicimizin tedrici olarak ilk önce belki yüzde 30 üretimde kullandığı elektriği, sonra yüzde 50 ve yüzde 100'e çıkaracak projelerin içerisinde yer alması, fabrikaların çatılarını güneş panelleriyle, fotovoltaik panellerle kaplaması bir nevi sanayicinin kendi göbeğini kendisinin kesmesi gerektiğini söyledi.

Sabahattin Aydonat'ı kaybettik

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda 1992-1999 yılları arasında Meclis Üyesi olarak görev yapan Sabahattin Aydonat, 72 yaşında vefat etti. Muhtelif Yiyecek Maddeleri Sanayii'ni temsil eden Aydonat, tarıma dayalı sanayi bağlamında hem sektörünü hem de EBSO'nun sektörlerin gelişimine katkı koyan karar ve uygulamalarını destekledi. Aydonat'ın cenazesi, 6 Ekim Pazar günü Balçova'daki Eyüp Sabri Camii'nde öğle namazını müteakip kılınan cenaze namazının ardından Urla'da toprağa verildi. Sabahattin Aydonat'ın cenaze törenine EBSO Genel Sekreteri Mustafa Kalyoncu da katıldı.

AÇIKHAVADA FARKIMIZ AÇIK!

3000 m² alana yayılan üretim tesisimiz, teknolojik altyapımız ve uzman kadromuzla
markanızı açık ara **öne çıkarıyoruz.**

Dijital Baskı Merkezi

Endüstriyel Reklam Çözümleri

Araç giydirme

Tabela / Totem Üretimi

Çelik Konstrüksiyon

Dış Cephe Sistemleri

İZİR

İZMİR AÇIKHAVA REKLAM

TKYD Başkanı Ünal
EBSO Meclisi'nde
sunum yaptı

Şirketler kurumsal yönetimle büyür

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD) Başkanı Feyyaz Ünal, şirketlerin varlığını sürdürmesi ve büyümesi için kurumsal yönetimin şart olduğunu söyledi. Her şirketin, her ailenin, her kurumun kendine özel farklı çözümleri olabildiğini belirten Ünal, kurumsallaşmanın sadece büyük şirketlerin işi olduğu düşüncesinin yanlışlığına dikkat çekti. Ünal, TKYD çatısı altında şirketlerin daha ayakları yere basar hale getirmek amacıyla çaba gösterdiklerini anlatırken, “Ülke olarak; aile şirketi olarak mı kalacağız yoksa kurumsal bir noktaya mı geleceğiz konusunda karar vermemiz gerekiyor” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Toplantısı'nda “Kurumsal yönetim nedir, neden önemlidir?” konulu sunum yapan TKYD Başkanı Ünal, özellikle aile şirketlerinin geleceğini ilgilendiren önemli ipuçları verdi. Aynı zamanda EBSO Meclis Üyesi de olan, “Cevaplar Şirketin İçinde” kitabını yazan Feyyaz Ünal, hem Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği'ndeki çalışmalarını hem de kendi tecrübelerini İzmirli sanayicilerle paylaştı.

Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği'nin 2003 yılında kurulduğunu, 600'ün üzerinde bireysel, bazıları halka açık şirketlerden oluşan 57 kurumsal üyenin bulunduğunu söy-

leyen Ünal, şirketlerde, sivil toplum kuruluşlarında, kamuda hatta spor kulüplerinde bile kurumsal yönetimin nasıl yapılabileceğine dair uluslararası en iyi uygulamaları yaymaya çalışmış bir dernek olarak bu dönem sanayinin geliştiği şehirlere yoğunlaştıklarını bildirdi.

Duygu değil düzen

Feyyaz Ünal, kurumsal yönetimi daha yüksek sesle anlatırken özellikle de şirket boyutuna odaklanacaklarını belirtirken, aile şirketlerine özel bir yaklaşım sergiledi. Aile şirketlerini diğerlerinden ayıran en önemli farkın “duygu” olduğunu ve verilmesi gereken her kararda işin içine duyguların girdiğini hatırlatan Ünal, “Kişilerin birbirlerine karşı hissettikleri, bavullarında biriktirdikleri tüm duygular karar anında ortaya dökülüyor. İşin sadece şirket boyutu değil aile boyutu da incelendiğinde, düzenin olmadığı ailelerden kurumsal bir şirket çıkma ihtimalinin zor olduğu görülüyor. Kurumsallaşma aslında bir düzenin varlığını, işin kişiye bağlı olmamasını ifade ediyor. Kurumsal şirketlerde görev tanımı belli, organizasyon şeması net, yetki ve sorumluluklar tanımlı. İç kontrol sistemi ve yazılı kurallar var. Bu yapı ile şirket içerisinde kim çalışırsa çalışsın, işlerin kısa zaman içerisinde yapılmaya başlanmasını sağlamaya

çalışır” dedi.

Şirketi kurumsallaştırmaya çalışırken bürokratikleştirmemek, hantal hale getirmemek gerektiğini vurgulayan Ünal, “Kurumsallaşacağız diye şirket içinde kurallar silsilesi koyup, yetki limitlerini iyi daraltıp içerideki girişimciliği öldürmemek gerekir” diye konuştu.

Yönetim sorumluluğu

Ünal, kurumsal yönetimin daha çok hissedarlarla yönetim kurulu ve üst yönetim arasındaki ilişkileri düzenleyen bir felsefeye sahip olduğunu, adillik, şeffaflık, hesap verilebilirlik, sorumluluk gibi ilkeleri bulunduğunu, yönetim felsefesinin; yöneticiler hangi kurumda olursa olsun, sadece hissedarların vekili olarak değil, yani şirketin sahibinin vekili olarak değil, tüm tarafların, çalışanların, müşterilerin, küçük ortağın, büyük ortağın, çevrenin, kamunun, bayilerin, müşterilerin vekili olarak şirket içerisinde hareket ederse daha iyi karar verileceğini savunduğunu dile getirdi.

Türkiye’de bir kurumun adından ziyade kişiyle anılmasının tercih edildiğini, bu durumun çok ortaklı yapılarda belli bir süre sonra sorunlara neden olduğunu anlatan Ünal, kurumda tek bir figür yaratmaya ve onu en tepeye oturtmaya çalışıldığını, ama o kişiyi zaman içerisinde

yalnışlaştırarak iştişarenin 6nemin azaltıldığını, hâlbuki iştişareyle bir6ok krizin, bir6ok mutsuzluğu, bir6ok k6t6 iş kararının engellenebileceğini s6yledi.

Hissenin sahibi veya şirketin en 6st d6zey y6neticisinin, kurumun t6zel bir kişi olduğunu, yani kendisinden ayrı bir varlık, kendi 6ıkarları, kendi verilmesi gereken kararları olduğunu kabul etmesinin daha rasyonel kararlar, daha iyi y6netim kararları alınmasına yardımcı olacağını s6yleyen 6nal, “Kurumsal y6netim, şirketler elden gitmesin diye, k66ok şirket 6lkesi olmamak i6in, işi ortaklar arasında b6lmemek i6in gerekli. Herkesin 6ok ciddi problemlerle karşı karşıya kaldığı bug6nk6 ekonomik konjonkt6rde kurumsal y6netim gibi konular biraz daha arka planda kalıyor. Ama ‘keşke 10-15 sene 6nce kurumsal y6netimi ger6ekleştirdik’ dememek i6in farkındalık 6nemli” ifadelerini kullandı.

Feyyaz 6nal, 16 Ağustos’tan beri 100 milyon TL’nin 6zerinde finansal risk taşıyan her şirketten bankaların ve BDDK’nın kurumsal y6netim uyum raporu istediğini, Turquality programının da kurumsal y6netim uyum raporu aradığını haber verdi.

Farklı bakış a6ısı

TKYD Başkanı 6nal, T6rk Ticaret Kanunu’nda da yer alan kurumsal y6netimin tavsiyelerinden bug6n akıllarda tek bir nokta bırakabilecekse onun da “bir kurumun mutlaka y6netim kurulu bulunması” olduğunu, y6netim kurulunun belli bir g6ndemde toplanması, toplantıların belli bir ciddiyeti olması gerektiğini, toplantılar ciddiyetle s6rd6r6ld6đ6 takdirde zaten iletişim ortamının yaratılmış olacağını ifade etti. Y6netim kuruluna gelmeden aile i6inde herhangi bir problem, ortaklar arasında bir s6rt6şme, şirketin i6erisinde operasyonel bir problem varsa hepsinin y6netim kurulunda konuşulabiliyor olması gerektiğini, aynı zamanda aile şirketlerinde farklı bakış a6ısıyla bakabilecek g6venilir

iki kişinin de y6netim kurulu 6yesi olarak atanmasında yarar olduğunu belirtti.

6eşitlilik i6eren bir y6netim kurulunun 6ok 6nemli olduğunu dile getiren 6nal, 6eşitlilikten kastının erkek-kadın, gen6-yaşlı, hissedar-hissedar olmayan kişilerin bir araya gelmesi olduğunu, 66nk6 olağan akışında işler devam ederken, bir yatırım planlandığı varsayıldığında hissedarların hepsi heyecanlı, istekli olabilirken, bağımsız y6netim kurulu 6yesinin şirketi uzun vadeli problem yaşamaktan kurtarabileceğini dile getirdi.

Kırmızı 6izgiler

Her şirketin, her ailenin, her kurumun kendine 6zel farklı 66z6mleri olabileceğini, amacın şirketleri daha ayakları yere basar hale getirmek olduğunu ifade eden 6nal, kendi şirketlerinde y6netim kurulu i6in 75, icra i6in 65 yaş sınırı bulunduğunu, bu sınırlara gelen kişilerin bir sonraki makama ge6melerini teşvik ettiklerini, hissedarlara evlilik yoluyla katılan kişilerin şirkette veya y6netim kurulunda yer almalarını tercih etmediklerini, 66nk6 zaten 6ok kalabalık bir ortaklık yapıları bulunduğunu vurgulayarak, 6nemli noktanın kırmızı 6izgileri iyi belirlemek olduğunu s6yledi.

Yine kendi şirketlerinde y6netim kurulu başkanı ile icra kurulu başkanının ayrı kişiler olmasını, y6netim kurulu başkanıyla genel m6d6r6n veya icra kurulu başkanının ayrı kişiler olmasını istediklerini s6yleyen 6nal, bunun T6rkiye’de hatta d6nyada olduk6a tartışılan bir konu olduğunu, Coca Cola’da bile Y6netim Kurulu Başkanı ile İcra Kurulu Başkanının aynı kişi olduğunu ama kurumsal y6netimin tavsiyesinin ayrı kişiler olması y6n6nde bulunduğunu s6yledi.

B6y6k-k66ok demeden...

Y6neltelen sorulara yanıt veren 6nal, yurt dışındaki şirketlerin de 30-40 sene 6nce bizim şirketle-

rimizle paralellik arz ettiğini, yani ortak sayısının az, b6y6kl6klerinin, ticaret hacimlerinin belli olduğunu ama zaman i6erisinde aileler b6y6y6p ortaklık payı azaldığında, halka arz edildiğinde kurumsal y6netimin 6nemli hale geldiğini s6yledi.

Feyyaz 6nal, “6lke olarak aile şirketi olarak mı kalacağız, yoksa kurumsal bir noktaya mı geleceğiz konusunda karar vermeliyiz. Aile ortaklıklarımızda şirket olmayı başarabilmek i6in aile bağlarındaki riskleri g6ze almamız gerekir. ‘Kurumsallaşmak b6y6k şirketlerin işi’ d6ř6ncesi, en b6y6k yanlışlardan biri. şirketin cirosu, kârı ne olursa olsun 6nce bir y6netim kurulu oluşturması, sonra bağımsız y6netim kurulu 6yesi dahil edilmesi, sonra da danışman tutulması gerekir. Ama bunların konuşulabilmesi i6in ortada bir ticari başarı, nakit akışı, bir 6r6n, bir ihracat, sene sonunda bir kâr olmalı ki bunları geliştirebilmek i6in harekete ge6ilebilsin. İşin ticari operasyonunda s6rd6r6lebilir bir şey yoksa, zaten 6n6m6zdeki 6 ayın sonunda ne olacağımızı bug6nden 6ng6remiyorsak o zaman bu konulara kimse girmek istemiyor, ama istenildiğinde de ge6 kalınıyor” diye konuştu.

Feyyaz 6nal, şu anda 6alıştığı şirketi kendisinin y6netmediği, bir y6netim ve icra kurulu bulunduğunu, yaptığı 6alışmalar ve araştırmalar sonucunda şirketindeki yaşananlardan rahatsız olduğunu, 66nk6 ortada 5 tane aile bulunduğunu, ailelerin arasında belli d6nemlerde problem 6ıktığını, 6n6m6zdeki d6nemlerde de 6ıkacağını, bunun 6n6ne ge6menin m6mk6n olmadığını, dolayısıyla en iyi kurumsal y6netim uygulaması gelse de sıkıntıların mutlaka yaşanacağını, işte bu nedenle derdiğini anlatamadığı i6in aile b6y6klerine mektup yazdığını anlattı. 6nal, kurumsal y6netim adına yapılması gerekenleri uygulayacak kişinin kendisi değil, şirketin b6y6k ortağı, işin kurucusu ya da ailenin lideri olduğunu i6in kendisinin kitap yazdığını dile getirdi.

**İhsan ÖZBELGE
ÖZDURAN**

EBSO Vakfı
Yönetim Kurulu Üyesi

Coğrafya kader(mi)dir?

“Kaza, kader, talih ve tesadüf kelimeleri Arapçadır; Türkleri ilgilendirmez.” der Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk.

Anadolu coğrafyasının kaderini değiştiren şanlı Cumhuriyetimizin kuruluşunun 96.yılında; yaşadığımız coğrafyayı kader olmaktan çıkaran büyük önder M. Kemâl Atatürk’ü, yaşım ilerledikçe ve yaşamışlıklar arttıkça daha bir anlıyor, arıyor ve sonsuz saygı ile anıyorum.

Asya ile Avrupa’yı birleştiren stratejik konumu itibari ile Anadolu için “kader” olan bu coğrafya, yüksek askeri deha ve üstün feraset gücü ile kader olmaktan çıkabiliyor ve muasır medeniyetler seviyesine ulaşabiliyorsa “kader “ izafi bir kavram olmaktan öteye geçemez...

Kadere teslim edilmeyecek kadar kutsal vatan toprakları, esaretten bağımsızlığa,cehaletten ilimin ve bilimin ışığına Cumhuriyet ilke ve inkılapları ile kavuşmuştur...

Laik Cumhuriyetin kazanımları ile doğduğu coğrafyayı kader olmaktan çıkararak, Mardin’den bilimin aydınlığına ulaşabilen Aziz Sancar, muhteşem Cumhuriyet nesline en değerli örnektir...

Gelişmiş insan iradesi ile üstesinden gelinemeyecek hiçbir fiziksel zorluk, elde edilemeyecek hiçbir başarı yoktur...

İrlanda’nın başkenti Dublin’de düzenlenen Paralimpik Avrupa Şampiyonasındaki başarısıyla bizlere büyük bir gurur yaşatan Sümeyye Boyacı...

Beyin gücünün ve insan azminin kadere karşı kazanılmış en büyük galibiyet örneğidir...

Kadınlar kategorisinde 50 metre sırtüstü finalinde yarışan bu güçlü irade, birinci olarak turnuvada Türkiye’ye altın madalya kazandıran ilk isimdir.

Filenin sultanlarını Avrupa

Şampiyonası finalinde görmek ise, Cumhuriyet kadınının özgürlüğünün ve gücünün dünyaya apaçık ilanidir...

Artistik Cimnastik Dünya Şampiyonası’nda halka aletinde altın madalya olarak cimnastikte dünya şampiyonluğuna ulaşan İbrahim Çolak;

Avustralya Dünya Kupası’nda yaptığı hareketle adını dünya literatürüne yazdıran ilk Türk sporcu olma unvanını kazanmıştır.

Türkiye Milli Futbol Takımımız; UEFA Euro elemelerinde art arda aldığı galibiyetlerini asker selamı ile Mehmetçiklerimize armağan etmesi, Türk’ün adını, birlik ve beraberlik duygularımızı tüm dünyaya duyuran kıymeti çok büyük bir millî mesajdır...

Aynı coğrafyada bulunduğumuz hiçbir ülke ile benzer kadere paylaşmak Atatürk Türkiye’sinin ve Cumhuriyet çocuklarının kadere olamaz.

Ortadoğu ülkelerinin kaderini birbirine eşdeğer ve benzer mütalaa etmek, çember ile dairenin ve de kürenin; tanımını, özelliklerini ve farklılıklarını anlamamış ve algılayamamış olmak gibidir...

Çünkü bizim coğrafyamızın kadere, Lozan Barış Antlaşması ile yazılmış Cumhuriyet mührü ile mühürlenmiştir...

Bugün, ülkemizin kaderini değiştirmek isteyen “dahili ve harici bedhahlara” karşı büyük bir mukavemet içinde olan ordumuzun; Barış Pınarı hareketini sağlık ve selamet ile tamamlamaları ise en büyük dileğimizdir.

Bu aziz vatani, içinde bulunduğumuz “coğrafyanın kaderine” teslim etmeyen ; Cumhuriyetimizin Kurucusu Başkumandan Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün ve tüm şehitlerimizin aziz hatıraları önünde ebediyete kadar saygı ile..

Cumhuriyetimiz “ilelebet payidar “ olsun.

“Benim naçiz vücudum, bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti, ilelebet payidar kalacaktır.”

M. Atatürk

Vücudumuz evrimleşme sürecinde...

2007'de 89 yaşında yitirdiğimiz ünlü yönetmen Ingmar Bergman'ın dediğine göre; "Yaşlanmak, bir dağa tırmanmak gibidir. Çıktıkça yorgunluğunuz artar, nefesimiz daralır ama görüş alanımız genişler." Bu arada ağrılarınız da artar. En çok da eklem ağrıları artar. Ah o diz ağrıları, bel ağrıları yok mu, insana dünyayı dar eder.

Emeklilik yaşlarına gelince, tam artık rahat edeceğim derken bu diz ağrıları yaşamı zehir eder. Çöktüğümüz yerden kalkamaz, destek talep eder hale gelirsiniz. Evet, bu eklem hastalığı, dizlerdeki kıkırdak yapısı ve bağ dokusunun bozulmaya başlaması ile yakanıza yapışır. Genellikle "osteartrit" ya da kısaca "artrit" denen bu sinsi hastalık, gelince de gitmek bilmez, hatta onunla yaşamak zorunda olduğumuzu hatırlatırçasına, bazen alevlenerek, bazen sakince, ama hep sizle beraber olacaktır artık. En başta yaşlanma olmak üzere, obezite, travmalar, kas güçsüzlüğü, biriken kalsiyum kristalleri, cinsiyet (kadınlar bu konuda daha şanssız) hatalı spor aktiviteleri, meslek, hatta seks hormonları bu "öldürmez süründürür" hastalığın nedenleri olarak sayılabilir.

Kıkırdak yapı oluşması için A, B5, B6, D vitamini, çinko, bakır ve bor gerekli vitamin ve minerallerdir. Ayrıca daha önce saydığım etmenler içinde, o bölge kaslarının güçsüz olması tüm yükü kıkırdak ve bağ dokusuna yüklediği için, kaslarımızı güçlü tutmanın yollarını bulmamız gerekir.

Peki, neler yaparsak bu hastalık bizi daha az rahatsız eder?

Kilo vermeliyiz! Aşırı yüklenmeden, kıkırdak yapımızı korumalı, istirahat etmeliyiz, uygun egzersizleri doktorumuzdan öğrenip yapmalıyız. O bölgeye cihazlar yardımı ile (Tens cihazı) elektriksel etki ile kaslarımızı uyarmalıyız. Tabii bir takım gıda takviyeleri ile de desteklemeliyiz, destek dokumuzu, kıkırdaklarımız...

Bir takım ilaçlar ve uygulamalar var (eklem içi enjeksiyonlar), onları doktorunuza bırakarak size gıda takviyelerinden söz etmek isterim. Bu gıda takviyelerinin başında Hyaluronik asit, glukozamin ve kondroitin sülfat, kollajen içeren ürünler gelmektedir. Özellikle hafif ve orta derecedeki osteoartritlerde eklemelerde hareketliliğin artmasına ve ağrıların azalmasına yardımcı olduğu ispatlanmıştır. Glukozamin, deniz kabuklu hayvanlardan elde edildiği için bu konuda alerjiniz varsa aman dikkat... Günlük kullanımı 1,5 ila 2 gram arasında olmalıdır ve asgari 3 ay kullanılması gerekir. Genellikle kondroitin ile birlikte formüle

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

edilmiştir. Kondroitin de kıkırdak yapımını destekler ve büyükbaş hayvanların boyun kıkırdağından yapılır. Yani deniz kabuklusu alerjiniz varsa kondroitini tek başına kullanın derim.

Hanımların da güzellik kaynağı olarak gördükleri çok sevdikleri ünlü hyaluronik asite gelince, bu ürün

ününü kıkırdak rahatsızlığında diz eklemine yapılan iğne olarak kullanılmasıyla elde etmiştir. Biraz da pahalı olması, ününü daha da artırmaktadır.

Diğer destek ürünlerine gelince... SAME Metionin, MSM kolojenler, Omega3, Dewils, Claw, akgünlük ağacı, zerdecil ve zencefil, E ve C vitaminleri, antioksidanlar bu eklem rahatsızlığında kıkırdak yapımını hızlandırıp, ağrılarımızı azaltacak ürünlerdir.

Antropologlara göre insan vücudu biyolojik olarak evrimleşirken, en çok rahatsızlık duyduğu organlar ve yapılar değişime uğrar. Diz eklemelerimiz ve belimizin, günümüz insanında evrimleşme

sürecini tamamlamamış ve gelişmekte olmasının sorunlarını yaşıyoruz insanlık olarak. Yani gelecekte, tabii ki epey uzak bir gelecekte, bu yapıların da evrimleşmesi ile diz ve bel ağrılarından insanlık kurtulacaktır. Ama bizler diz eklemelerimiz başta olmak üzere eklemelerimize, belimize iyi bakmamız gerekiyor.

Avrupa'nın başarı örneği

HOLLANDA

Hollanda, küçük yüzölçümüne rağmen, yakaladığı başarılarla dünyanın en büyük ekonomilerinden ve en kalkınmış ülkelerinden biri haline gelmiştir. Eğitimden bilime, ekonomiye ve daha pek çok farklı sektöre uzanan bu başarılar, "Hollanda Mucizesi" olarak anılıp, tüm dünyaya örnek olmuştur.

Hollanda'nın bu başarısı, II. Dünya Savaşı'ndan sonra sistemli bir biçimde büyüme ve kalkınma politikalarına odaklanmasına dayanmaktadır. 1945'te Jan Tinbergen tarafından kurulan ve kendisine Nobel Ödülü getiren "Hollanda Merkezi Planlama Bürosu", ekonomik sistemin hem kurumsal ve bürokratik hem de

sosyal yönden yeniden inşasına odaklanmıştır. Akademisyenleri ve iş insanlarını bir araya getiren Planlama Bürosu, cari konjonktürel gelişmeleri baz alarak ekonomi ve kalkınma politikaları için strateji geliştirmektedir.

1980'lerde devletin ekonomideki rolünü belirgin bir biçimde azaltmaya ve serbest piyasa ekonomisini geliştirmeye odaklanan Hollanda, "Polder Model" olarak adlandırılan ekonomik ve sosyal politikaları belirlemede, işveren dernekleri ve ticaret birlikleri ile yakın işbirliği içerisinde çalışma sistemini yaygınlaştırmıştır. Söz konusu model 90'larda daha da yaygınlaştırılırken, 1995'de

teknolojinin iş dünyasının temel gelişim dinamiği olması hedefiyle, büyük kuruluşlara vergi avantajları sağlayan dört yıllık bir plan uygulamaya koyulmuştur. Söz konusu plan dahilinde özel sektör, yüksek teknoloji ve katma değerli ürünler ile üniversite-sanayi işbirliği odağında yön bulmuş ve ekonomik büyüme belirgin bir şekilde artmıştır.

Tarım sektörü, Hollanda Mucizesi'nin kilit taşlarından biridir ve ulusal yönden olduğu kadar uluslararası marka değerine de sahiptir.

Çevreyle uyumlu, sağlıklı ve güvenli üretim prensipleri üzerine inşa edilen tarım sektörü, ülke ihracatının da temel besleyicilerinden biridir.

Öyle ki; sektörde elde edilen başarılar Hollanda'nın ABD'den sonra dünyanın ikinci büyük tarım ihracatçısı olmasını sağlamıştır. Ülkeyi küresel liderliğe taşıyan tarım sektörünün başını çiçek ve çiçek ürünleri, süt ve süt ürünleri, hayvancılık ve et ürünleri çekmektedir.

Sanayi sektörü AB genelinde oldukça gelişmiş durumdadır ve imal edilen ürünlerin rekabet gücü yüksektir. Kimya sanayi, metalurji, metal işleme, otomotiv ve elektrik-elektronik ürünleri sektörleri öne çıkmaktadır.

Ekonomide en büyük sektör ise hizmetlerdir. Özellikle gelişmiş bankacılık, sigortacılık ve finans sistemi hizmetler sektörünün temel dinamiklerindedir.

Ekonomik büyüme, büyük ölçüde dış ticaret faaliyetlerine dayandığından, özellikle ihracat faaliyetleri büyük önem taşımaktadır. Önemli bir kısmı re-eksporttan oluşan sektörde, dış ticaret fazlası verilmektedir. Temel ihracat kalemleri; petrol yağları, elektrikli cihazlar, bilgi işlem makineleri ve ilaçlar şeklindedir. İthalat ürünleri de benzer bir yapıya sahiptir ve ham petrol, elektronik ürünler, bilgi işlem makineleri ve

HOLLANDA ÜLKE PROFİLİ (2018)

Nüfus (Milyon Kişi)	17.2
Nüfus Artış Hızı (%)	0.6
GSYİH (Milyar Dolar)	914
GSYİH (%)	2.6
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	53.024
Enflasyon Oranı (%)	1.8
İşsizlik Oranı (%)	3.8
Ihracat (Milyar Dolar)	586
Ihracatta İlk 5 Ülke	Almanya, Belçika, İngiltere, Fransa, ABD
Temel İhracat Ürünleri	Mineral yakıtlar, Makinalar, Eczacılık ürünleri, Motorlu taşıtlar
İthalat (Milyar Dolar)	521
İthalatta İlk 5 Ülke	Almanya, Belçika, Çin, ABD, İngiltere
Temel İthalat Ürünleri	Mineral yakıtlar, Makinalar, Motorlu taşıtlar, Eczacılık ürünleri
Cari Denge (%; GSYİH)	10.9
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	11.0
Tarım (%; GSYİH)	1.8
Sanayi (%; GSYİH)	17.4
Hizmetler (%; GSYİH)	70.3

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

HOLLANDA KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2018)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Mineral yakıtlar ve yağlar	80.8	Mineral yakıtlar ve yağlar	94.1
Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	75.9	Elektrikli makina ve cihazlar	66.5
Elektrikli makina ve cihazlar	58.8	Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	62.6
Optik alet ve cihazlar	32.3	Motorlu kara taşıtlar	29.6
Eczacılık ürünleri	28.5	Optik alet ve cihazlar	25.4
Motorlu kara taşıtları	26.3	Eczacılık ürünleri	16.6
Plastikler ve mamulleri	26.1	Plastikler ve mamulleri	16.1
Organik kimyasal ürünler	21.2	Organik kimyasal ürünler	14.6
Demir ve çelik	13.9	Demir ve çelik	10.9
Muhtelif kimyasal maddeler	11.8	Muhtelif kimyasal maddeler	8.9

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE – HOLLANDA TİCARET PROFİLİ (2018)

Fasıl	Hollanda'ya İhracatımız (Milyon \$)	Fasıl	Hollanda'dan İthalatımız (Milyon \$)
Giyim eşyası (kürk hariç)	720	Atık ve hurdalar	834
Motorlu kara taşıtları ve motorları	665	Ana kimyasal maddeler	737
Demir-çelik ana sanayi	338	Diğer kimyasal ürünler	287
Et, balık, sebze, meyve, katı ve sıvı yağlar	317	Demir-çelik ana sanayi	216
Trikotaj (örme) ürünleri	230	Diğer gıda maddeleri	215
TOPLAM	4.760	TOPLAM	3.305

Kaynak: TÜİK

otomobillerden oluşmaktadır.

İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 36./190 sırada yer alan Hollanda, uluslararası doğrudan yabancı yatırım açısından dünyanın en önemli ülkelerinden biridir. Doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında dünyada ilk sıralarda yer almasıyla birlikte, dünyanın en çok doğrudan yabancı yatırım ihraç eden ülkelerinden biri olması, Hollanda'nın uluslararası başarısına bir başka örnektir. Stratejik coğrafi konumu, diğer büyük Avrupa pazarları için bir köprü niteliğinde olması, istikrarlı siyasi ortamı, gelişmiş iletişim ve ulaşım altyapısı ve genç ve nitelikli işgücü yapısı, yatırımları cazip kılan özelliklerdir.

Türkiye-Hollanda ilişkileri

Temeli 17. yüzyıla kadar uzanan Türkiye-Hollanda ilişkileri, Cumhuriyetimizin kurulması akabinde 1924'de imzalanan Dostluk Anlaşması ile politik ve ekonomik açıdan geniş bir aşamaya taşınmıştır. 2008'de iki ülke arasında "Türkiye-Hollanda İlişkilerinin Güçlendirilmesi ve Türkiye-Hollanda Konferansı Kurulmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası" imzalanmasıyla,

dönüşümlü olarak konferanslar düzenlenmeye başlanmıştır. 2012'de diplomatik ilişkilerin tesisinin 400. yıldönümü kutlanması ve dönemsel olarak yaşanan gerginliklerin kısa sürede aşılması yönünde çaba gösterilmesi, ikili ilişkilerin güçlü bağlarla inşa edildiğini gösteren bir diğer detaydır.

Diplomatik ve ekonomik ilişkilerin tarih boyunca güçlü bir seyir izlemesi doğrultusunda, ikili ticaret de güçlü bir hacme sahiptir. Ülkemiz açısından, Hollanda'nın en büyük ticaret ortaklarımızdan biri olması, ikili ilişkilerin önemini somut bir şekilde ortaya koymaktadır. Türkiye'nin Hollanda'ya ihracatında temel kalemler; motorlu taşıtlar, otomobiller, vagonlar, yarış arabaları ve tekstil ürünleri iken; ithalattaki temel kalemler ise demir çelik ürünleri, atık ve hurdalar,

motorlu taşıtlar, petrol yağları ve minerallerden elde edilen yağlar şeklindedir.

2002-2019 Haziran döneminde ülkemize yapılan doğrudan yabancı yatırımda Avrupa ülkeleri arasında Hollanda'nın birinci sırada yer alması, ikili ilişkilerin yatırımlar açısından da oldukça önemli bir düzeyde olduğunu göstermektedir. Ülkemizde çok sayıda Hollanda menşei firma, hemen her sektörde faaliyet göstermektedir. Benzer şekilde, Hollanda da Türkiye'den gelen yatırımlara çok önem vermektedir ve Hollanda'da Türk iş insanları tarafından kurulan binlerce firma bulunmaktadır.

Kurumlar Vergisi'nin AB ortalamasından daha düşük olması başta olmak üzere vergi ve diğer çeşitli alanlarda sağlanan teşvikler, yatırımları cazip kılmaktadır.

Yatırımda temel sektörler olarak ise sağlık ve medikal, gıda, tarım, kimya, enerji, hava-uzay ve bilgi işlem teknolojileri olarak belirlenmiştir. Yatırımlar ve yatırım fırsatları ile ilgili detaylı bilgilere Hollanda Yabancı Yatırım Ajansı'ndan erişilebilmektedir.

(<https://investinholland.com/>)

100 milyar dolara yakın sermaye geliştirmekte olan ülkelere akacak

Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF) verilerine göre, bu yıl geliştirmekte olan ülkelere 96.5 milyar dolarlık net sermaye girişi beklenirken, en fazla girişin 67.4 milyar dolarla Hindistan'a olacağı öngörülüyor. Türkiye'ye gelmesi beklenen para ise 5.4 milyar dolar olarak tahmin ediliyor.

IIF tahminlerinden derlenen bilgilere göre, bu yıl Kore, Suudi Arabistan, Rusya, Tayland, Polonya ve Nijerya'da sermaye çıkışı, Hindistan, Çin, Brezilya, Endonezya, Meksika, Arjantin, Güney Afrika, Kolombiya, Şili, Lübnan, Mısır, Filipinler, Ukrayna, Türkiye, Çekya, Malezya ve Macaristan'da sermaye girişi yaşanacak.

Sermaye girişi yaşanması beklenen 17 ülkeye toplam 308.8 milyar dolar nakit akışı öngörülüyor. Öte yandan sermaye çıkışı olacağı öngörülen 6 ülkede para çıkışlarının toplam 212.2 milyar dolara ulaşacağı tahmin ediliyor.

Böylece bu yıl aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 23 geliştirmekte olan ülkeye toplam 96,5 milyar dolarlık net sermaye girişinin gerçekleşmesi bekleniyor.

Geliştirmekte olan ülkelere ağustos ayındaki 30,9 milyar dolarlık net sermaye girişinin ardından eylülde de 37.7 milyar dolarlık fon akışının yaşandığı öngörülüyor. Yılın ikinci çeyreğinde toplamda 34.6 milyar dolarlık para çıkışı gerçekleştiği dikkate alındığında, söz konusu toparlamada, gecikmeli talebin etkili olduğu belirtiliyor.

ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşına ilişkin

IIF tahminlerine göre, bu yıl aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 23 geliştirmekte olan ülkeye toplam 96.5 milyar dolarlık net sermaye girişi gerçekleşecek.

mayıs ayında bozulan alginın ikinci çeyrekteki sermaye çıkışında etkili olduğu vurgulanırken, ticaret geriliminin artması durumunda sermaye çıkışlarının daha fazla tetikleneceğine işaret edildi.

Türkiye'ye 5.4 milyar dolarlık fon gelecek

Bu yılın sonunda geliştirmekte olan ülkeler arasında en fazla ser-

maye girişinin Hindistan'a gerçekleşmesi bekleniyor. Hindistan'a geçen yıl 61.9 milyar dolarlık sermaye girişi yaşanırken, 2019 sonunda bu rakamın 67.4 milyar dolara ulaşacağı öngörülüyor.

Hindistan'ın ardından en fazla sermaye girişinin 50.9 milyar dolarla Çin'e, 34.9 milyar dolarla Brezilya'ya, 34.6 milyar dolarla Endonezya'ya, 23.1 milyar dolarla Meksika'ya ve 18.6 milyar dolarla da Arjantin'e olması bekleniyor.

Yıl sonunda Güney Afrika'ya 14.6 milyar dolar, Kolombiya'ya 13.6 milyar dolar, Şili'ye 9.8 milyar dolar, Lübnan'a 9 milyar dolar, Mısır'a 7.3 milyar dolar, Filipinler'e 7.2 milyar dolar, Ukrayna'ya 5.8 milyar dolar, Türkiye'ye 5.4 milyar dolar, Çekya'ya 3.4 milyar dolar, Malezya'ya 2 milyar dolar ve Macaristan'a 1.2 milyar dolar para girişinin gerçekleşeceği tahmin ediliyor.

En fazla sermaye çıkışı beklentisi Güney Kore'de

IIF tahminlerine göre, bu yılın sonunda geliştirmekte olan ülkeler arasında en fazla sermaye çıkışı Güney Kore'de yaşanacak. Güney Kore'den sermaye çıkışının 59.7 milyar dolara ulaşması bekleniyor.

Güney Kore'nin ardından en fazla nakit çıkışının 57.6 milyar dolarla Suudi Arabistan'da ve 57.3 milyar dolarla da Rusya'da yaşanacağı öngörülüyor.

Tayland 30 milyar dolarlık, Polonya 4.5 milyar dolarlık ve Nijerya da 3.2 milyar dolarlık sermaye çıkışı yaşanması beklenen ülkeler arasında yer alıyor.

Görseli QR tarama uygulamasında görüntüleyerek,
EBSO Araştırma Müdürlüğü 2019 Ekim ayı
Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

Küresel resesyon riski henüz gündemden düşmedi

Küresel piyasalarda kısa vadeli ve konjonktürel olayların etkisiyle, iyimser bir atmosfer oluştu. Özellikle, ABD ile Çin arasında devam eden ticaret müzakerelerinde sağlanan ilerleme ve pozitif eğilim, küresel ekonomiye dair olumsuz tabloda yumuşuma sinyalleri verilmesini sağladı. Olumlu gelişmelerin etkisiyle, ABD'de Dow Jones ve S&P 500 endekslerinde artış kaydedilmesi dikkat çekti. Diğer taraftan, İngiltere'nin AB'den anlaşmalı şekilde ayrılacağına yönelik bazı işaretler de piyasalarda olumlu karşılandı.

Ancak yine de, uzmanlar tarafından söz konusu iyileşmenin kısa vadeli

olabileceği ve politik belirsizliklerin baskın gelmesi halinde küresel ekonomideki olumsuz görünümün uzun vadelere yayılabileceği dile getiriliyor. Bu açıdan, küresel resesyon riski, henüz gündemden çıkarılmış bir başlık değil.

Dünya Bankası yayınladığı güncel raporda, Avrupa ve Orta Asya bölgesinde ekonomik büyümenin yavaşlamakta olduğunu belirtti. Söz konusu tahminin, bölgenin en büyük iki ekonomisi olan Rusya Federasyonu ve Türkiye'deki yavaşlamadan kaynaklandığını belirten Dünya Bankası, bölgedeki geri kalan ülkelerde ise sağlam bir büyüme

gerçekleşeceğini öngörüyor.

ABD

Çin ile yürütülen müzakerelerin ilk etabında, ABD'nin Çin'den ithal ettiği teknoloji ürünlerine getirmeyi planladığı tarife artışını, erteleme kararı aldığını açıklandı. Söz konusu karar, 15 Ekim'de yürürlüğe girmesi planlanan, Çin'den ithal edilen toplam 250 milyar dolarlık ürün kalemine ek gümrük vergisi getirilmesini içeriyordu ve kararın 15 Ekim'de yürürlüğe girmesi planlanıyordu.

ABD Çalışma Bakanlığı, tarım dışı istihdamın Eylül ayında 136 bin arttığını ve işsizlik oranının yüzde 3.5'e gerilediğini açıkladı.

Böylece ABD’de işsizlik son 50 yılın en düşük seviyesinde gerçekleşti. İstihdam piyasalarındaki güçlü görünüm, son aylarda resesyon ihtimali dile getirilen ABD ekonomisi için bir diğer olumlu gelişme olarak kayda geçti.

EURO BÖLGESİ – AB

Euro Bölgesi’ne dair belirsizlikler devam ederken, Euro Grubu Başkanı Mario Centeno, Euro Bölgesi ortak bütçesi kurulmasına dair sürdürülen çalışmalar hakkında açıklamalarda bulundu. Açıklamaya göre, Euro Bölgesi bütçe enstrümanının yönetim ve finansmanı ile ilgili bütün kritik unsurlar üzerinde anlaşma sağlandığı bildirildi. Böylece, Euro Bölgesi bütçesinin yakın zamanda uygulamaya konabileceği anlaşılıyor. Ortak bütçenin, özellikle ticaret savaşları gibi etkenlerle Euro’nun zarar görme ihtimaline karşı yeni bir dayanak noktası olması bekleniyor.

Euro Bölgesi’nde sanayi üretimi Ağustos’ta aylık bazda yüzde 0.4 artmasına karşın, yıllık bazda yüzde 2.8 düşüş kaydetti. Bölge genelindeki olumsuz görünüm ve belirsizlikler, sanayi üretiminde kısa vadede geçici iyileşmeler sağlayabilse de, yıllık bazda ve uzun vadede düşüş eğilimi gözleniyor.

ALMANYA

Son dönemlerde olumsuz bir ekonomik görünüm sergileyen Almanya’da, resesyon ihtimali güçleniyor. Ağustos’ta 43.5 düzeyinde olan imalat sanayi PMI, Eylül’de daha da gerileyerek 41.7’ye kadar düştü. Böylece endeks, son 10 yılın en düşük düzeyine indi. Düşüşün ana kaynaklarını ise, üretim ve yeni siparişlerdeki daralma oluşturdu. Özellikle yeni siparişlerdeki düşüş eğilimi endişeye sebep oluyor. Üretimdeki daralma doğrultusunda, ortaya çıkan şiddetli istihdam kayıplarının

tüketici güvenine de zarar verebileceği ifade ediliyor.

Ekonomideki bir diğer olumsuz görünüm ise, şirket iflaslarının artması oldu. Almanya Federal İstatistik Ofisi yaptığı açıklamada, Temmuz ayında yıllık bazda yüzde 0.2 artışla, 1.644 şirketin iflas ettiğini bildirdi. İflaslardan en çok inşaat ve motorlu taşıtların bakım ve onarımı sektörleri etkilenirken, iflas talepleriyle ilgili alacaklılara ödenmesi öngörülen borç, bir yıl önce 1.1 milyar Euro iken, bu yıl 2.8 milyar Euro düzeyinde gerçekleşti.

İNGİLTERE

Brexit süreci, değişken ve belirsiz seyrini sürdürüyor. İngiltere’nin AB’den ayrılmasında anlaşmaya varılabileceği ihtimali, İngiltere ve AB piyasalarında olumlu karşılandı. Söz konusu olumlu atmosferin etkisiyle, Sterlin iki gün boyunca dikkat çekici bir artış sergiledi. Ancak, hemen ardından AB müzakerecilerinin İngiltere’nin anlaşma temellerinin yeterince iyi olmadığını belirtmesi sebebiyle, Sterlin önemli piyasa paralarının tamamı karşısında tekrar geriledi.

İngiltere Mali Araştırmalar Enstitüsü (IFS), Brexit’e dair değerlendirmelerde bulunarak AB’den anlaşmasız şekilde bir ayrılma halinde İngiltere’nin kamu borcunu son 50 yılın en yüksek seviyesine çıkarabileceğini duyurdu. Kurum diğer taraftan kamu borçlanma ihtiyacının da yılda 100 milyar Sterlin’e kadar yükselebileceği, bunun da milli gelirin yüzde 90’ı düzeyine eşit olduğunu belirtti. Ekonominin yaklaşık yüzde 80’inin temsil eden hizmet sektöründe Eylül ayında daralma yaşanması, resesyon ihtimalinin güçlendiği şeklinde yorumlandı.

JAPONYA

ABD ve Japonya, bazı tarım ve sanayi ürünlerinde gümrük

tarifelerinin düşürülmesini öngören ticaret anlaşmasında imzaya vardı. Anlaşma kapsamında, karşılıklı olarak ihrac edilen bazı tarım, gıda ve sanayi ürünleri için uygulanan gümrük vergilerinin düşürüleceği açıklandı. ABD-Çin ve ABD-Güney Kore ticaret savaşlarının gündemde olduğu bir dönemde imzalanan anlaşma, iki ülke parlamentoları tarafından onaylanmasının ardından 1 Ocak 2020’de yürürlüğe girecek.

Japonya’da ekonomik gidişatın en önemli göstergelerinden olan çekirdek tüketici enflasyonu Eylül’de son iki yılın en düşük değerini alarak yüzde 0.3 artış kaydetti. Tüketici talebindeki zayıflık, firmaların ürün ücretlerinde artış yapmalarını engelliyor. Bununla birlikte, enerji sektöründe, elektrik ve gaz fiyatlarındaki düşüşler de, enflasyonu aşağı çeken bir diğer etken oldu.

ÇİN

Çin ve ABD ticaret savaşlarında ateşkes olarak kabul edilen yumuşama sinyali, Çin piyasaları ve kurumları tarafından olumlu bir havayla karşılandı. Çin Dışişleri Bakanlığı, ticaret müzakerelerinde orta yol bulunmasını ve tartışmaların karşılıklı saygı çerçevesinde çözülmesini umduklarını bildirdi. Çin, diğer taraftan ABD ile ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin sağlıklı ve istikrarlı gelişmesini temenni ettiklerini de vurguladı.

Ticaret savaşları, ekonomik veriler üzerindeki olumsuz etkisini sürdürüyor. Eylül ayında, yıllık bazda ihracat yüzde 3.2 ithalat ise yüzde 8.5 gibi keskin bir daralma kaydetti. Daralma özellikle hava araçları, gıda ürünleri ve akıllı telefon parçalarına yönelik talep azalışından kaynaklandı.

GÜNEY KORE

Güney Kore’de ihracat Eylül ayında yıllık bazda yüzde 11.7

gibi ciddi bir azalış kaydetti. Özellikle ülkenin önemli üretim kalemlerinden biri olan yarı iletkenlerdeki yüzde 31.5 oranındaki azalış dikkat çekti. Azalıştaki temel etkenler, küresel ticaret savaşlarıyla birlikte, Japonya ile son zamanlarda gündeme gelen gerginlik oldu.

Verilerin olumsuz gidişatı sebebiyle ticaret savaşlarının ve diğer bölgesel ekonomik belirsizliklerin etkisini azaltmaya yönelik yeni çözümler geliştirmeye çabalanıyor.

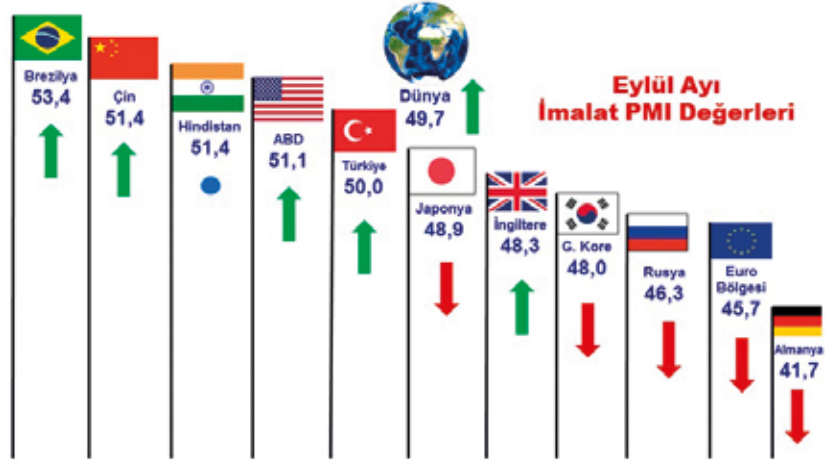
Japonya ile Dünya Ticaret Örgütü nezdinde bir araya gelen Güney Kore, iki ülke arasındaki ticari gerginlerin sonlandırılmasına yönelik ortak bir yol arıyor. Ancak, mevcut tabloda henüz somut bir çözüme ulaşılamadı.

Diğer taraftan çözüm arayışlarının bir parçası olarak Hükümet, özellikle yerli firmalarda yeni teknolojilerin desteklenmesine yönelik bir takım yeni düzenlemelere gidileceğini açıkladı. Söz konusu düzenlemeler, firmaların daha kolay borçlanabilmesini ve ihracatçılara dijital platform kurulması gibi yenilikleri kapsıyor.

HİNDİSTAN

Hindistan'da çekirdek tüketici enflasyonu, Ağustos'taki artış eğilimini sürdürerek Eylül'de yüzde 4 yükseliş kaydetti. Aynı dönemde perakendeci enflasyonu da aynı şekilde yüzde 4 artış kaydetti. Enflasyon, beklentilerin bir miktar üzerinde gerçekleşmiş olsa da, Merkez Bankası'nın yüzde 4 enflasyon oranının içinde kaldığı görüldü.

Hindistan'da Finans Bakanlığı, mevcut küresel konjonktürdeki olumsuzluklara rağmen Hindistan ekonomisinin güçlü bir altyapıya sahip olduğunu ve ekonominin olumsuzluklardan fazla etkilenmeyeceğinin öngörüldüğünü açıkladı. 2024-

25 mali yılında Hindistan'ın 5 trilyon dolarlık bir ekonomi olması hedefinin yineleyen Bakanlık, ülkeye daha fazla yatırım çekilmesi için yeni stratejilerin uygulamaya alınacağını bildirdi.

BREZİLYA

Brezilya Altyapı Bakanlığı, küresel faiz indirim eğiliminin Brezilya'nın altyapısının geliştirilmesi için çok önemli bir fırsat olduğunu belirtti. Bakanlık, söz konusu fırsatın olumlu yönde değerlendirilmesi ve akılcı yatırımlar için kullanılması gerektiğini bildirdi. Özellikle politik kutuplaşma, küresel belirsizlikler ve yaşanan nüfusun getirdiği yükü uğraşan ekonomi için, yeni altyapı yatırımlarının desteklenmesi büyük önem taşıyor.

Brezilya Merkez Bankası, ekonomiye dair değerlendirmelerde bulunarak, Brezilya'nın son deneyimlediği resesyondan yeterince ders çıkardığını ve bu kez büyümenin sürdürülebilir kılınacağını belirtti. Merkez Bankası'nın öngörülerine göre GSYİH 2019'da yüzde 0.9, 2020'de ise yüzde 1.8 artış kaydedecek.

RUSYA

Rusya ve Suudi Arabistan; enerji, ekonomi ve strateji alanlarındaki işbirliğini giderek daha çok güçlendiriyor. İki ülke arasında yakın zamanda kurulan Ekonomik Konsey kapsamında değerlendirmelerde bulunan Rusya Devlet Başkanı Putin, Suudi Arabistan'ın en önemli ekonomik partnerlerinden biri olduğunu ve iki ülke arasındaki işbirliğinin farklı sektörlerde geliştirileceğini belirtti. Söz konusu gelişme, Ortadoğu ve Rusya ilişkileri bağlamında ekonomik olduğu kadar politik etkilere de sebep olabilir.

Rusya'da tüketici enflasyonu Eylül'de Merkez Bankası'nın hedef oran olarak belirlediği yüzde 4'e geriledi. Beklentilere uygun olarak gerçekleşen enflasyon oranı, gelecek aylarda Merkez Bankası tarafından yeni faiz indirimleri yapılması halinde daha çok düşebilir.

IMF Başkanı'ndan küresel ekonomide 'senkronize yavaşlama' uyarısı

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, küresel ekonominin artan ticaret ihtilafları nedeniyle "senkronize yavaşlama" ile karşı karşıya olduğunu söyledi.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Başkanı Kristalina Georgieva, 1 Ekim'de IMF başkanı olarak göreve başlamasından sonra ilk değerlendirmesini IMF-Dünya Bankası Yıllık Toplantıları öncesi Washington'da yaptı. IMF'nin yeni başkanı, yaptığı konuşmada ticari ihtilafların küresel ekonomi üzerindeki etkisine yönelik uyarılarda bulundu.

Ticaret savaşlarının kazananın olmayacağını vurgulayan Georgieva, "Ticaret ihtilaflarının küresel ekonomiye kümülatif etkisi 2020 yılında 700 milyar dolar tutarında azalma veya gayrisafi yurt içi hasılanın (GSYH) yüzde 0.8'inin kaybedilmesi olabilir. Bu yaklaşık olarak İsviçre ekonomisinin büyüklüğü kadar" dedi.

Georgieva, bu yıl dünya ekonomilerin yaklaşık yüzde 90'ında daha yavaş büyüme beklediklerini ifade ederek, küresel ekonominin artan ticaret ihtilafları nedeniyle "senkronize yavaşlama" ile karşı karşıya olduğunu söyledi.

Konuşmasında dünyada artan özel sektör borcuna da değinen Georgieva, "Yeni analizimiz, büyük bir ekonomik gerileme olursa, temerrüt riski altında olan özel sektör borç stokunun 19 trilyon dolara yükselebileceğini veya sekiz büyük ekonomideki toplam borcun yüzde 40'ını bulabileceğini gösteriyor. Bu, finansal kriz döneminde görülen seviyelerin üzerinde" değerlendirmesinde bulundu.

Sürdürülebilir küresel ticaret için birlikte çalışma

Birçok gelişmiş ekonomide faiz oranlarının çok düşük veya negatif olmasının merkez bankalarına sınırlı bir manevra alanı sağladığını belirten Georgieva, düşük faiz oranlarının, yatırımcıların gelişmekte olan pazarlarda daha yüksek getiri aramasına neden olduğunu ve bunun da birçok küçük ekonominin ani sermaye çıkışlarına maruz

kalmamasına sebep olduğunu kaydetti.

Ülkelerin fikri mülkiyet hakları ve teknoloji transferi gibi yasal ticaret konularını görüşmesi gerektiğini belirten Georgieva, devletlere küresel ticaretin daha sürdürülebilir hale gelmesi için birlikte çalışma çağrısı yaptı.

IMF İcra Kurulu, 25 Eylül'de IMF Başkanlığına Bulgar asıllı Kristalina Georgieva'nın seçildiğini duyurmuştu.

Türkiye için büyüme tahmini

Uluslararası Para Fonu (IMF), Türkiye ekonomisinin 2019 yılında yüzde 0.2 büyümesini beklediğini bildirdi. IMF, 2020 yılı için ise Türkiye'nin büyüme tahminini yüzde 2.5'tan yüzde 3'e yükseltti.

Türkiye için Nisan'da yayımlanan bir önceki 'Ekonomik Görünüm Raporunda 2019 yılı için yüzde 2,5 daralma bekleyen IMF, Eylül ayında yayımlanan 'Madde 4' raporunda bu veriyi yüzde 0.25 büyüme olarak revize etmişti.

IMF Raporunda ortalama tüketici fiyat beklentisi 2019 yılı için yüzde 17.5'ten yüzde 15.7'ye, 2020 yılı için yüzde 14.1'den yüzde 12.6'ya çekildi. Yıl sonu için tüketici fiyat beklentileri bu yıl için yüzde 15.5'ten yüzde 13.5'e, gelecek yıl için yüzde 14.0'ten yüzde 12.0'ye indirildi. IMF, cari işlemler dengesi/GSYH beklentisini bu yıl için yüzde 0.7'den yüzde -0.6'ya, gelecek yıl için yüzde -0.4'ten yüzde -0.9'a revize etti.

Uysal: Para politikasındaki temkinli duruş sürmeli

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Murat Uysal, "Enflasyondaki düşüşün, hedeflenen patika ile uyumlu gerçekleşmesi için para politikasındaki temkinli duruşun sürdürülmesi gerekiyor" dedi.

TCMB Başkanı Murat Uysal, cari işlemler dengesindeki iyileşme eğiliminin sürmesinin beklendiğini belirtti. Uysal, 1211 sayılı TCMB Kanunu 42'nci maddesi kapsamında, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nu bilgilendirmek amacıyla bir sunum gerçekleştirdi. Sunumunda, son dönemde açıklanan verilerin iktisadi faaliyetlerdeki ılımlı toparlanma eğiliminin devam ettiğini gösterdiğini belirten Uysal, büyüme kompozisyonunun dış dengeyi olumlu etkilediğini kaydetti. Uysal, cari işlemler dengesindeki iyileşme eğiliminin sürmesinin beklendiğini vurgulayarak, net ihracatın dönemlik büyümeye katkı sağladığını bildirdi.

İç talep koşulları belirleyici

Murat Uysal, TL'deki istikrarlı seyrin yanı sıra enflasyon beklentilerindeki iyileşme ve ılımlı iç talep koşullarının çekirdek enflasyon göstergelerindeki düşüşte belirleyici olduğunu aktardı.

Para politikasına ilişkin olarak ise Eylül ayı PPK toplantısında enflasyon görünümünü etkileyen tüm unsurların dikkate alınarak politika faizinin 325 baz puan indirilmesine karar verildiğini anımsatan Uysal, enflasyondaki düşüşün hedeflenen patika ile uyumlu şekilde gerçekleşmesi için para politikasındaki temkinli duruşun sürdürülmesi gerektiğini

vurguladı.

Uysal, Merkez Bankası'nın fiyat istikrarı ve finansal istikrar

amaçları doğrultusunda elindeki bütün araçları kullanmaya devam edeceğini bildirdi.

Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği kuruluyor

Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliğinin kurulması ile ödeme hizmetleri kapsamındaki bazı yetkilerin TCMB'ye verilmesi gibi düzenlemeleri de içeren kanun teklifi, TBMM Başkanlığı'na sunuldu. Ödeme sistemlerinin hızlı gelişmesi, sistem içindeki değişikliklerin çok hızlı ortaya çıkmasından dolayı, ödeme alanına ilişkin BDDK'daki yetkilerin de Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na devri teklif edildi.

Konuya ilişkin değerlendirmede bulunan sektör yetkilileri, 2013 yılında yürürlüğe giren 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile ülke mevzuatında ilk defa "ödeme sistemi", "menkul kıymet mutabakat sistemi", "ödeme hizmeti sağlayıcısı", "ödeme kuruluşu" ve "elektronik para kuruluşu" gibi kavramların tanımlandığını aktardı.

BDDK'nın ödeme yetkileri MB'ye devredilecek

Son yıllarda ödeme sistemlerinde yaşanan hızlı gelişmelerin, etkin karar alma mekanizmasının dünya pratiklerine uygun şekilde oluşturulmasını zorunlu hale getirdiğine dikkati çeken yetkililer, bu doğrultuda TCMB ile BDDK arasında oluşturulan ikili düzenleme ve kontrol mekanizmasının "tek çatı" altında toplanmasının elzem hale geldiğini vurguladı. Bu ihtiyacın bilişim ve iletişim teknolojilerindeki ilerlemeler ile ödemeler alanındaki yeni ürün ve uygulamaların geldiği noktanın kaçınılmaz bir sonucu olarak görülmesi gerektiği ifade edildi.

Özel sektörün yurtdışı kredi borcu azaldı

Özel sektörün yurt dışından sağladığı kredi borcu Ağustos ayında 2018 sonuna kıyasla uzun vadede 12.8 milyar dolar azalarak 196.6 milyar dolara, kısa vadeli kredi borcu ise (ticari kredi hariç) 3.6 milyar dolar gerileyerek 11.8 milyar dolara düştü. Bankaların uzun vadeli kredi biçimindeki borçlanmaları Ağustos'ta 2018 sonuna göre 7.5 milyar dolar azaldı. Bu dönemde bankaların uzun vadeli tahvil ihracı biçimindeki borçlanmaları ise 242 milyon dolar artışla 28.7 milyar dolara yükseldi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yayınlanan özel sektörün yurt dışından sağladığı kredi borcu

gelişmelerine göre, Ağustos'ta 2018 sonuna göre bankacılık dışı finansal kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmaları 2.7 milyar dolar azalırken, tahvil stoku da 547 milyon dolarlık düşüşle 3.7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Aynı dönemde finansal olmayan kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmaları 1.9 milyar dolar azaldı, tahvil stoku ise 464 milyon dolar artarak 6.9 milyar dolara çıktı.

1 yılda 54.3 milyar dolarlık anapara ödemesi

Bankaların Ağustos'ta 2018 sonuna göre kısa vadeli kredi biçimindeki borçlanmaları 2.1 milyar dolar azalışla 7.3 milyar dolar oldu. Bu rakam finansal olmayan kuruluşlarda ise 519 milyon dolar

düşüşle 2.8 milyar dolar düzeyinde kaydedildi.

Verilerin alacaklıya göre dağılımına bakıldığında, uzun vadeli kredi borcu açısından Ağustos ayında 2018 sonuna kıyasla tahvil hariç özel alacaklılara olan borç 12.2 milyar dolar azalarak 133.4 milyar dolara geriledi. Bu dönemde kısa vadeli kredi borcu açısından tahvil hariç özel alacaklılara olan borç ise 3.6 milyar dolar gerileyerek 11.4 milyar dolara indi.

Özel sektörün yurt dışından sağladığı toplam kredi borcu, Ağustos sonu itibarıyla kalan vadeye göre incelendiğinde, bir yıl içinde gerçekleştirilecek anapara geri ödemelerinin toplamı 54.3 milyar dolar oldu.

İmalat PMI Eylül'de 50'ye yükseldi

Satın alma yöneticileri endeksi olarak kabul edilen ve 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların iyileşmeye işaret ettiği PMI anket sonuçlarına göre, Ağustos'ta 48,0 düzeyinde gerçekleşen Türkiye İmalat PMI endeksi, Eylül'de eşik değer olarak kabul edilen 50,0 seviyesine yükseldi. Böylece 17 aydır süren yavaşlama eğilimi sona erdi.

Yeni siparişler eylülde son bir buçuk yıllık dönemde ilk kez büyüme gösterdi. Yeni ihracat siparişlerinde ise yavaşlama devam etti. Toplam yeni siparişlerdeki yükseliş, bazı firmaları üçüncü çeyreğin sonunda üretimi artırmaya teşvik etti. Diğer taraftan, anket katılımcıları zorlu ekonomik ortamın devam ettiğini belirtti.

Böylece Eylül ayında üretim yatay seyretti. Yeni siparişlerin

yeniden büyümeye başlamasıyla birlikte istihdam son 14 ayda ilk kez artış kaydetti. Ancak yeni siparişlerde olduğu gibi istihdamdaki artış da çok sınırlı düzeyde gerçekleşti. Girdi maliyetleri enflasyonu dört ay boyunca azalarak Eylül'de son üç yılın en düşük düzeyinde kaydedildi. Türk Lirasındaki zayıflık nedeniyle girdi maliyetleri artmaya devam ederken, son dönemde para biriminde sağlanan görece istikrarın enflasyondaki

yavaşlamayı desteklediği belirtildi. Eylül'de maliyetler üzerindeki baskının azalması, imalatçılara son sekiz ayda ilk kez satış fiyatlarını indirme olanağı sağladı. Yeni siparişler büyüme bölgesine geçerken, devam eden zorlu piyasa koşullarının etkisiyle, imalatçıların stok artırma konusundaki isteksizliği devam etti. Bunun sonucu olarak, satın alma faaliyetleri, girdi stokları ve nihai ürün stokları Eylül'de geriledi.

Ege Bölgesi'nden Eylül'de 1.16 milyar dolar ihracat

Ege'den yapılan ihracat, geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 1 gerilerken, Eylül ayında tüm iller ve serbest bölgelerden yapılan ihracatın toplamı ise 1.95 milyar dolara ulaştı.

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB), Eylül ayında 1 milyar 160 milyon 99 bin dolarlık ihracat gerçekleştirdi. EİB'nin 2018 yılı Eylül ayındaki ihracatı ise; 1 milyar 167 milyon 530 bin dolar olmuştur. EİB'nin ihracatı Eylül ayında yüzde 1 gerilemiş oldu. Eylül ayında, Ege Bölgesi'ndeki tüm iller ve serbest bölgelerden yapılan ihracatın toplamı ise 1 milyar 957 milyon 300 bin dolara ulaştı.

Ocak - Eylül döneminde 9 milyar 802 milyon dolar ihracata imza atan Ege İhracatçı Birlikleri, son 1 yıllık dönemde, 13 milyar 246 milyon dolarlık ihracatı kayda aldı.

EİB çatısı altındaki 12 ihracatçı birliğinden beşi Eylül ayında ihracatını arttırırken yedisi ise 2018 yılı Eylül ayındaki ihracat rakamlarını yakalayamadı.

İhracatını en fazla tekstil arttırdı

Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği, Eylül ayında yüzde 32'lik ihracat artış hızı yakaladı ve 22 milyon 954 bin dolarlık döviz Türkiye'ye kazandırma yanında ihracat artış rekortmeni oldu. Eylül ayında EİB'nin kayda aldığı ihracatta sanayi ürünleri 629 milyon dolarlık payla aslan payını alırken, tarım sektörleri 455 milyon dolarlık döviz ülkemize kazandırdı. Madencilik sektörünün ihracatı ise; 75.5 milyon dolar olarak kayıtlara geçti.

Demir çelik ihracatı 120 milyon dolar

Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği Eylül ayında 120 milyon dolarlık ihracatla zirvedeki yerini korurken, Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği; 112.8 milyon dolarlık

ihracatla zirvenin ortağı oldu. Ege Maden İhracatçıları Birliği ise 75.5 milyon dolarlık ihracata imza attı. Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği de 13 milyon dolar gerçekleştirdi.

Tarım sektörleri

Türkiye'nin geleneksel ihraç ürünleri çekirdeksiz kuru üzüm ve kuru incirde ihracat sezonunun başlamasıyla birlikte Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin Eylül ayındaki ihracat rakamı 108 milyon dolara ulaştı. Ege Tütün İhracatçıları Birliği, Eylül ayında 92,5 milyon dolarlık döviz geliri elde ederken, Eylül ayında ihracatını yüzde 8 arttıran Ege Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği 83,6 milyon dolar ihracat gerçekleştirmeyi başardı.

Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Ağustos ayından sonra, Eylül ayında da 74 milyon dolarlık ihracatı kayda aldı.

2019 yılında ihracatını istikrarlı bir şekilde arttıran Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği, Eylül ayında da geleneği bozmadı. Yüzde 10'luk ihracat artışı yakalayan mobilya kağıt ve orman ürünleri ihracatçıları Eylül ayında 53 milyon dolara ulaştı.

Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği 31 milyon dolar dövizini ülkemize kazandırırken. Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği ise 10 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi.

Ege'den 209 ülkeye ihracat

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Ege İhracatçıları'nın 2019 yılının Ocak - Eylül döneminde 209 ülke ve serbest bölgeye ihracat gerçekleştirdiklerini, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere'nin en fazla ihracat yaptıkları ilk üç ülke olurken, Cibuti, Moritanya, Mozambik, Benin, Madagaskar, Mauritius, Togo, Surinam, Sierra Leone,

Guyana, Guam, Bostvana, Mayotte gibi destinasyonlara da Ege Bölgesi'nden ihracat yaptıklarını kaydetti.

İhracatın artması için pazar çeşitliliği yanında katma değerli ürün ihracatını arttırmak adına projeler geliştirdiklerini anlatan Eskinazi, "Ege Bölgesi'nde Socar Grubu'nun Star Rafineri yatırımı sonrasında, dünya otomotiv devi Alman Volkswagen'in de Manisa'da üretim kararı alması Ege Bölgesi'nin ihracatının geleceğinin parlak olduğunu ortaya koyuyor. Önümüzdeki yıllarda bu yatırımları yeni büyük yatırımların takip etmesiyle birlikte ihracat Ana Planı'ndaki hedeflere ulaşacağımıza inanıyoruz" diye konuştu.

Türkiye'nin ihracatı Eylül'de 15.2 milyar dolarla rekor tazeledi

Türkiye'nin ihracatı Eylül ayında yüzde 0.08 artarak 15 milyar 220 milyon dolara yükselirken, tüm zamanların en iyi Eylül ayı performansını sergiledi. İthalat ise Ağustos'ta başlayan artış trendini sürdürerek 16 milyar 961 milyon dolar oldu.

Türkiye'nin ihracatı, Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0.08 artarak 15 milyar 220 milyon dolara yükseldi. 13 aylık aranın ardından Ağustos'ta yeniden artışa geçen ithalat ise Eylül ayında da yükselişini sürdürdü. Eylül ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0.15 artarak 16 milyar 961 milyon dolar oldu. İthalattaki artış tümüyle tüketim mallarından kaynaklandı.

Yılın ilk 9 ayındaki kümülatif ihracat ise geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 2.56 artışla 132 milyar 505 milyon dolar oldu. Miktar bazında

ihracat yüzde 19.8 arttı. Değer bazındaki yansıma ise yüzde 2.6 olarak gerçekleşti. Dolayısıyla, ihracat miktar olarak artmasına rağmen değer olarak artış yaşanmadı. İhracat yapan firma sayısı 13 yıldır ilk defa ithalat yapanları geride bıraktı. 2018 yılında 79 bin 773 ithalatçı varken, ihracatçı sayısı 83 bin 286'e yükseldi. Bu firmaların 38 bin 744'ü, Eylül ayında ihracat operasyonları gerçekleştirdi. Geçtiğimiz ay ilk defa ihracat yapan firmaların sayısı ise 1392 olarak açıklandı.

Lider sektör otomotiv

Eylül ayının lider sektörü, 2.6 milyar dolarlık ih-

racat ile otomotiv oldu. Otomotivi 1.7 milyar dolar ihracat ile kimyevi maddeler ve 1.5 milyar dolar ihracat ile hazır giyim ve konfeksiyon sektörleri takip etti. İhracatını en çok artıran sektörler ise yüzde 113 artışla 278 milyon dolara ulaşan fındık ve mamulleri, yüzde 34 artışla 164 milyon dolara ulaşan savunma ve havacılık ile yüzde 25 artışla 305 milyon dolara ulaşan çimento cam seramik ve toprak ürünleri oldu.

İllerin ihracatına bakıldığında; Eylül ayında 49 il ihracatını artırdı. En çok ihracat gerçekleştiren ilk 3 il sırasıyla; 6 milyar dolarla İstanbul, 1.3 milyar dolarla Kocaeli ve 1.2 milyar dolarla Bursa oldu. En dikkat çekici artışlar ise ihracatını 4 kate yakın artırarak 10.2 milyon dolara ulaşan Yalova, 2.5 kat artışla 10.9 milyon dolara ulaşan Kastamonu ve 2 katın üzerinde artışla 120 milyon doları aşan Trabzon'da yaşandı. Yalova'nın ihracat artışında gemi ve yat sektörü etkili olurken, Kastamonu'da mücevher, Trabzon'da ise fındık sektörlerindeki artış başarıyı getirdi.

Denge ve istikrar

Akdeniz İhracatçıları Birliği ev sahipliğinde Mersin'de düzenlenen toplantıda bölgedeki iş insanlarına hitap eden Ticaret Bakanı Ruhsar

Pekcan, "İhracatımızda dengeli ve istikrarlı bir büyümeyi devam ettirmek istiyoruz. Ancak küresel konjonktür Türkiye dahil tüm ülkeleri olumsuz etkiliyor. İhracatımız miktar olarak artmasına rağmen değer olarak artış yaşanmadı. Bunda konjonktürel durum ve dolar/euro paritesinin de etkisi var" dedi.

YEP hedefini yakalayabiliriz

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Gülle ise 2019'da küresel ticaret savaşlarının ve ekonomi-politik çatismaların negatif etkisine rağmen, ihracatın öngördükleri gibi aylık performansındaki başarılı seyrini devam ettirdiğini söyledi. Yılbaşın-

dan bu yana küresel ticaret açısından çok hızlı güncellenen bir gündemi ve değişen pazar dengelerini tecrübe ettiklerini kaydeden İsmail Gülle, "Eylül'de ortaya koyduğumuz tablo, Yeni Ekonomi Programındaki 2019 hedefini yakalayacağımız yönünde bizi motive ediyor. Sene başından bu yana küresel ticaret savaşlarının ve ekonomi-politik çatismaların negatif etkisine rağmen, ihracatımız öngördüğümüz gibi aylık performanslarını da başarıyla gerçekleştirmeye devam ediyor. Bilhassa katma değerimiz ve fiyat-kalite performansımız arttıkça daha sürdürülebilir başarıları birlikte gerçekleştireceğimize inanıyoruz" diye konuştu.

Türk Cumhuriyetleri'ne 5 yılda 24.5 milyar dolarlık ihracat

Türkiye'den 2014-2018 döneminde Orta Asya'daki Türk Cumhuriyetleri'ne 24 milyar 519 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken, toplam ticaret hacmi yaklaşık 39 milyar dolar olarak kaydedildi. En fazla ihracat yapılan ülke yaklaşık 9 milyar dolarla Azerbaycan olurken, bu ülkeyi sırasıyla 6.8 milyar dolarla Türkmenistan, 3.7 milyar dolarla Kazakistan, 3.2 milyar dolarla Özbekistan ve 1.7 milyar dolarla Kırgızistan izledi.

Türkiye'den, 2014-2018 döneminde Orta Asya'daki Türk Cumhuriyetleri'ne 24 milyar 519 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de, Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi (Türk Konseyi) Devlet Başkanları 7. Zirvesi, Türkiye'nin üye ülkelerle ticaret hacmini yeniden gündeme getirdi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden derlenen bilgilere göre, Türkiye'nin, söz konusu ülkelerle dış ticaret hacmi 5 yılda toplam 38 milyar 947 milyon dolar olarak kaydedildi. Türkiye'den 2014-2018 döneminde aralarında Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan (gözetimci ülke), Özbekistan ve Kırgızistan'ın bulunduğu üye ülkelere toplamda 24 milyar 519 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi.

En çok ihracat Azerbaycan'a

Ülkeler bazında değerlendirildiğinde en fazla ihracat yapılan ülke 8 milyar 889 milyon dolarla Azerbaycan oldu. Bu ülkeyi sırasıyla Türkmenistan 6 milyar 835 milyon dolar, Kazakistan 3 milyar 792 milyon dolar, Özbekistan 3 milyar 256 milyon dolar ve Kırgızistan 1 milyar 745 milyon dolarlık ihracatla izledi.

Türkiye'den yapılan toplam ihracat rakamlarına bakıldığında ise 2014'te 7 milyar 107 milyon dolar, 2015'te 5 milyar 289 milyon dolar, 2016'da 3 milyar 992 milyon dolar, 2017'de 4 milyar 164 milyon dolar ve 2018 yılında 3 milyar 965 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Yılın son çeyreği için ihracat ve ithalat beklentileri geriledi

Ticaret Bakanlığı İhracat Beklenti Endeksi, yılın son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 14.4 puan azalarak 108.9 seviyesinde gerçekleşti. İthalat Beklenti Endeksi ise 1.6 puan azalarak 96.5 oldu.

Ticaret Bakanlığı, yılın son çeyreğine ilişkin Dış Ticaret Beklenti Anketi'ni açıkladı. Buna göre, İhracat Beklenti Endeksi, yılın son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 14.4 puan düştü. Üçüncü çeyrekte 123.3 olan endeks, son

çeyrekte 108.9 seviyesine geriledi. Söz konusu endeks geçen yılın aynı dönemine göre de 2.7 puan azaldı.

Bu dönemde İhracat Beklenti Endeksi'ni "şu anda kayıtlı ihracat sipariş düzeyi" yayılım endeksi negatif etkilerken, 100'den büyük gerçekleşen "gelecek 3 aya ilişkin ihracat beklentisi", "ihracat sipariş beklentisi" ve "son 3 aydaki ihracat sipariş düzeyi"ne ilişkin soruların yayılım endeksleri" artış yönünde yansıdı.

İthalat Beklenti Endeksi

İthalat Beklenti Endeksi, yılın son çeyreğinde üçüncü çeyreğe göre 1.6 puan azalarak 96.5 seviyesinde gerçekleşti. Endeks geçen yılın aynı dönemine göre 3.6 puan geriledi.

İthalat Beklenti Endeksi'ni "gelecek 3 aya ilişkin ithalat beklentisi" ve "şu anda kayıtlı ithalat sipariş düzeyi" yayılımı negatif etkilerken, "ithalat birim fiyatı beklentisi" ve "son 3 aya ilişkin ithalat sipariş düzeyi" endekse pozitif yansıdı.

Sanayi üretiminde düşüş

Ekonominin öncü göstergelerinden sanayi üretimi Ağustos ayında hem aylık hem de yıllık bazda geriledi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Ağustos ayı sanayi üretimi verilerini açıkladı. Buna göre, sanayi üretimi takvim etkisinden arındırılmış endekste Ağustos'ta aylık yüzde 2.8, yıllık bazda da yüzde 3.6 düştü. Arındırılmamış sanayi üretim endeksi Ağustos'ta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 1.8 düşüş gösterdi. Bu dönemde 99.3 olarak hesaplanan endeks, geçen yıl Ağustos'ta 101.1 seviyesinde bulunuyordu. Sanayi üretimindeki düşüşte Kurban Bayramı tatilinin etkisi olduğu ifade edildi.

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Ağustos ayında takvim etkisinden arındırılarak oluşturulan yıllık endekste madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 3.3 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 0.4 azaldı.

Bir önceki aya göre azalış yüzde 2.8

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış bir önceki aya göre değişimi gösteren endekste sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2019 yılı Ağustos ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 9.2 ve imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 2.7 azalırken elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve

dağıtım sektörü endeksi yüzde 0.9 arttı.

Sektörel durum

TÜİK verilerine göre ekonomide ağırlığı yüksek olan dayanıklı tüketim malları üretimi Ağustos ayında yıllık bazda yüzde 9, aylık bazda da yüzde 1.9 düştü. Dayanıklı tüketim malları endeksi mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış hesaplamayla Ağustos ayında 98.6 seviyesine geriledi. Endeksin düşüşüne en yüksek etki ise aramalı üretiminden geldi. Aramalı üretimi bir önceki yıla göre yüzde 6.6, bir önceki aya göre yüzde 2.9 oranında düşüş kaydetti. Enerji üretimi, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3.6 artarken, bir önceki aya göre yüzde 1.2 yükseldi. Sermaye malı üretimi ise bir önceki yıla göre yüzde 5, bir önceki aya göre yüzde 5.2 geriledi.

Ana sanayi gruplarından 2019 yılı Ağustos ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla azalış; yüzde 8.2 ile yüksek teknolojili ürünlerde gerçekleşti.

İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; aynı dönemde en fazla azalış ise, yüzde 28.4 ile diğer ulaşım

araçlarının imalatında gerçekleşti. Bu azalışı yüzde 14.5 ile tütün ürünleri imalatı, yüzde 8.8 ile temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı izledi. En fazla artış; yüzde 17.3 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti. Ardından yüzde 12.9 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması imalatı, yüzde 3.5 ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı geldi.

Sanayi üretiminde yıllık bazda artış oranı Temmuz 2018 hariç olmak üzere Aralık 2017'den itibaren kesintisiz ivme kaybetmiş ve 2018 Aralık ayında yüzde 9.8'lik düşüşle dip noktaya ulaşmıştı. Bu yılın ilk üç ayında kaydedilen yukarı yönlü değişimin ardından ise yıllık artışta inişli çıkışlı bir seyir izleniyor.

AĞUSTOS 2019 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	99.3	-1.5	109.5	-3.6	111.6	-2.8
Madencilik ve Taşocakçılığı	110.1	-4.7	117.9	-6.0	112.1	-9.2
İmalat Sanayi	96.8	-0.9	107.5	-3.3	111.1	-2.7
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	127.1	-0.4	132.8	-0.4	118.3	0.9

Türkiye genelinde istihdam edilebilir nüfus içinde işsizlik oranı, Temmuz döneminde yüzde 13.9'a çıktı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Temmuz ayına ilişkin işsizlik rakamlarını açıkladı. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2019 yılı Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 1 milyon 65 bin kişi artarak 4 milyon 596 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 3.1 puanlık artış ile yüzde 13.9 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 3.6 puanlık artış ile yüzde 16.5 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 7.2 puanlık artış ile yüzde 27.1 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 3.2 puanlık artış ile yüzde 14.2 olarak gerçekleşti.

İstihdam oranı yüzde 46.4

İstihdam edilenlerin sayısı 2019 yılı Temmuz döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Temmuz 2018-2019	Toplam	
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler	2018	2019
Nüfus (Bin kişi)	60.679	61.507
İşgücü (Bin kişi)	32.796	33.113
İstihdam (Bin kişi)	29.265	28.517
Tarım	5.774	5.644
Tarım dışı	23.491	22.873
İşsiz (Bin kişi)	3.531	4.596
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	27.883	28.394
İşgücüne katılma oranı (%)	54.0	53.8
İstihdam oranı (%)	48.2	46.4
İşsizlik oranı (%)	10.8	13.9
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.9	16.5
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	59.5	59.5
İstihdam oranı (%)	52.9	51.0
İşsizlik oranı (%)	11.0	14.2
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	13.0	16.6
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19.9	27.1
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	27.7	29.4

Kaynak: TÜİK *Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Temmuz 2019	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.259	3.088	1.501	10.621	19.470
Kadın	1.341	2.556	53	5.097	9.047
Toplam	5.600	5.644	1.555	15.718	28.517

Kaynak: TÜİK

göre 748 bin kişi azalarak 28 milyon 517 bin kişi, istihdam oranı ise 1.8 puanlık azalış ile yüzde 46.4 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 130 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 618 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin yüzde 19.8'i tarım, yüzde 19.6'sı sanayi, yüzde 5.5'i inşaat, yüzde 55.1'i ise hizmet sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0.1 puan, sanayi sektörünün payı 0.1 puan, hizmet sektörünün payı 1.2 puan artarken inşaat sektörünün payı 1.4 puan azaldı.

Özellikle inşaat ve ticaretteki istihdam kaybı dikkat çekti. Geçen yıla göre inşaat 465 bin, ticarete ise 254 bin kişilik istihdam kaybı yaşandı. Yaz sezonunun yaşandığı turizm sektöründe geçen yıla göre istihdam artışı ise 100 bin kişi oldu.

İşgücüne katılma oranı yüzde 53.8

İşgücü 2019 yılı Temmuz döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 317 bin kişi artarak 33 milyon 113 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0.2 puanlık azalış ile yüzde 53.8 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0.6 puanlık azalış ile yüzde 73.2, kadınlarda ise 0.2 puanlık artış ile yüzde 34.9 olarak gerçekleşti.

Temmuz 2019 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1.7 puan artarak yüzde 36.0 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 puan artarak yüzde 23.2 oldu.

Arındırılmış rakamlarda da işsizlik arttı

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 2 bin kişi artarak 27 milyon 993 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı 0.1 puan azalarak yüzde 45.5 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 129 bin kişi artarak 4 milyon 677 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0.3 puan artarak yüzde 14.3 oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı 0.1 puan artarak yüzde 53.1 olarak gerçekleşti. Ekonomik faaliyete göre istihdam edilenlerin sayısı, tarım sektöründe 67 bin kişi artarken, sanayi sektöründe 16 bin, inşaat sektöründe 34 bin, hizmet sektöründe 15 bin kişi azaldı.

26 meslekte daha belge zorunluluğu

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca yayımlanan tebliğiyle "tehlikeli" ve "çok tehlikeli" sınıfta yer alan 26 mesleğe daha "yeterlilik belgesi" zorunluluğu getirildi.

Mesleki Yeterlilik Kurumu Mesleki Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin Tebliğ, Resmi Gazete'nin 4 Ekim 2019 tarihli sayısında yayımlandı.

Geçen yıl ve bir önceki yıldan itibaren bitim işlemleri operatörü, elektrik pano montajcısı, inşaat işçisi, NC/CNC tezgah işçisi, orman üretim işçisi, plastik enjeksiyon üretim elemanı ve tornacının da aralarında olduğu 36 meslekle ilgili belge zorunluluğu getiren Bakanlık, yeni 26 meslekle birlikte belge zorunluluğu bulunan meslek sayısını 143'e yükseltti.

Tebliğ ile aralarında deri işlenti operatörü, haddecisi, liman forklift operatörü, otomotiv kontrol, test ve ayar işçisi, taşlama tezgah işçisi ve yüksek gerilim kablo aksesuarları montajcısının da olduğu mesleklere belgesiz işçi çalıştıran iş yerlerinde, işveren veya işveren vekiline kişi başı 776 lira ceza kesilecek.

Mesleki yeterlilik belge zorunluluğu getirilen meslekler şunlar:

"Ağır vasıta tecrübe sürücüsü (seviye 3), armürlü dokuma kumaş desen hazırlama elemanı (seviye 3), armürlü dokuma kumaş desinatörü (seviye 3), ayakçı (deri/kürk hazır giyim) (seviye 3), deri işlenti operatörü (seviye 4), haddecisi (seviye 3), haddecisi (seviye 4), iplik operatörü (seviye 3), işletçi (seviye 3), jakarlı dokuma kumaş desen hazırlama elemanı (seviye 4), jakarlı dokuma kumaş desinatörü (seviye 4), kartonpiyer uygulayıcısı (seviye 3) kesimci (deri/kürk hazır giyim) (seviye 4), kesimci (saracıye) (seviye 4), liman forklift operatörü (seviye 3), liman saha istif makineleri operatörü (CRS VE ECS) (seviye 4), model makineci (deri/kürk hazır giyim) (seviye 3), otomasyon sistemleri programcısı (seviye 3), otomotiv kontrol, test ve ayar işçisi (seviye 4), tarihi eser koruma ve restorasyon elemanı (seviye 5), tarihi eser koruma ve restorasyon elemanı (seviye 3), taşlama tezgah işçisi (seviye 3), taşlama tezgah işçisi (seviye 4), yüksek gerilim kablo aksesuarları montajcısı (seviye 3), yüksek gerilim teçhizatı test elemanı (seviye 4), yüksek gerilim teçhizatı test elemanı (seviye 3)."

Cari işlemler hesabı 5 milyar 97 milyon dolar fazla verdi

*Ödemeler dengesi Ağustos ayında 2.6 milyar dolar fazla verdi.
12 aylık dönemde cari fazla 5.1 milyar dolar olurken; Ocak-Ağustos döneminde bu rakam
1 milyar dolar cari fazla olarak gerçekleşti.*

Türkiye'nin cari işlemler fazlası Ağustos'ta 2 milyar 604 milyon dolar düzeyinde gerçekleşirken, 12 aylık cari işlemler hesabı 5 milyar 97 milyon dolar fazla verdi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Ağustos 2019 dönemine ilişkin ödemeler dengesi verileri açıklandı. Ağustos'ta cari işlemler fazlası, geçen yılın aynı ayına göre 554 milyon dolar artarak 2

milyar 604 milyon dolar olarak gerçekleşti. Böylece yılın ilk 8 ayında cari işlemler hesabı üçüncü kez fazla vermiş oldu. 12 aylık verilere göre ise, 2018 Ağustos'ta 51.6 milyar dolar olan cari açık 2019 Ağustos'ta 5 milyar 97 milyon dolar fazlaya döndü. Geçen yılın ilk 8 ayında 31.1 milyar dolar olan cari açık, bu yılın 8 ayında 1 milyar dolar fazlaya döndü. Geçen yıla göre 8 aylık verilerde 32.1 milyar dolarlık

iyileşme oldu.

Bu gelişmede, hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin 848 milyon dolar artarak 5 milyar 216 milyon dolara ve ikincil gelir dengesi kaynaklı net girişlerin 73 milyon dolar artarak 100 milyon dolara yükselmesi etkili oldu. Altın ve enerji hariç cari işlemler fazlası ise geçen yılın Ağustos ayına göre 1 milyar 83 milyon dolar artarak 5 milyar 649 milyon dolara ulaştı.

Ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığı, geçen yılın aynı ayına göre 45 milyon dolar artarak 1 milyar 619 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, geçen yılın aynı ayına göre 737 milyon dolar artarak 4 milyar 59 milyon dolara yükseldi.

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, geçen yılın aynı ayına göre 353 milyon dolar artarak 1 milyar 27 milyon dolar oldu.

TCMB verilerine göre, Ağustos'ta doğrudan yatırımlardan kaynaklanan 825 milyon dolarlık net giriş gerçekleşti. Ancak bu rakam geçen yılın aynı ayına göre 20 milyon dolarlık düşüşü gösterdi.

Portföy yatırımları 1 milyar 337 milyon dolarlık net çıkış kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi 512 milyon dolarlık ve devlet iç borçlanma senetleri piyasası 149 milyon dolarlık net satış yaptı.

(Milyon Dolar)	Ağustos		Ocak-Ağustos		12 Aylık Kümülatif 2019
	2018	2019	2018	2019	
CARİ İŞLEMLER HESABI	2.050	2.604	-31.116	1.012	5.097
SERMAYE HESABI	22	9	62	29	29
FINANS HESABI	6.841	1.813	-12.971	3.634	8.724
Doğrudan Yatırımlar (net)	-845	-825	-4.776	-4.566	-9.143
Portföy Yatırımlar (net)	2.286	1.337	2.711	-338	66
Diğer Yatırımlar (net)	13.475	1.047	2.504	4.318	10.548
Rezerv Varlıklar (net)	-8.075	254	-13.410	4.220	7.253
Net Hata ve Noksan	4.769	-800	18.083	2.593	3.598

Kaynak: TCMB

Bu dönemde yurt içi bankalar, uluslararası piyasalardan tahvil ihracı yoluyla 85 milyon dolar net borçlanma gerçekleşti. Diğer yatırımlarda ise 1 milyar 47 milyon dolar tutarında net çıkış yaşandı. Diğer yatırımlar altında, yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 769 milyon dolar ve yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları 434 milyon dolar net artış kaydetti.

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili ise Ağustos ayında bankalar, 1 milyar 762 milyon dolar, genel hükümet 430 milyon dolar ve diğer sektörler 175 milyon dolar net geri ödeme gerçekleştirdi.

Resmi rezervler, Ağustos ayında 254 milyon dolar arttı.

Öte yandan, Temmuz ayı cari işlemler fazlası 1 milyar 158 milyon dolardan 1 milyar 137 milyon dolara;

12 aylık cari işlemler hesabı da 4 milyar 445 milyon dolar fazladan, 4 milyar 543 milyar dolar fazlaya revize edildi.

Yeni Ekonomi Programı'na göre, 2019 sonunda cari dengenin 1 milyar dolar fazla vermesi, ihracatın yıl genelinde yüzde 2.5 artması, ithalatın ise yüzde 10.2 azalması bekleniyor.

Cari dengeyi artıya geçiren etkenler

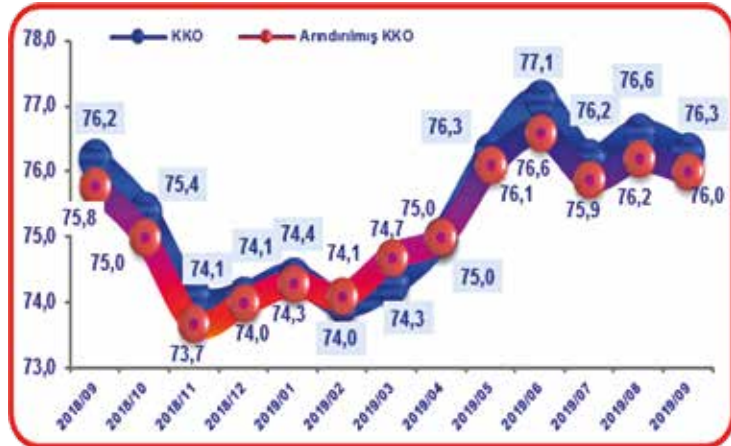
Cari işlemler hesabındaki 32.1 milyar dolarlık iyileşmenin;

- 5.5 milyar doları mal ihracatı artışından,
- 22.5 milyar doları mal ithalatındaki gerilemeden,
- 3.5 milyar doları hizmet ihracatı artışından,
- 0.7 milyar doları ise hizmet ithalatındaki gerilemeden kaynaklandı.

Kapasite kullanımı Eylül'de yüzde 76.3

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), Eylül ayında bir önceki aya göre 0.3 puan azalarak yüzde 76.3 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0.2 puan azalarak yüzde 76 oldu.

Giyim eşyalarının imalatı yüzde 85.3, kağıt ve kağıt ürünleri imalatı yüzde 81, motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı yüzde 79.7 ve tekstil ürünleri imalatı yüzde 79.2 ile Eylül ayını en yüksek kapasiteyle kapatan sektörler oldu.

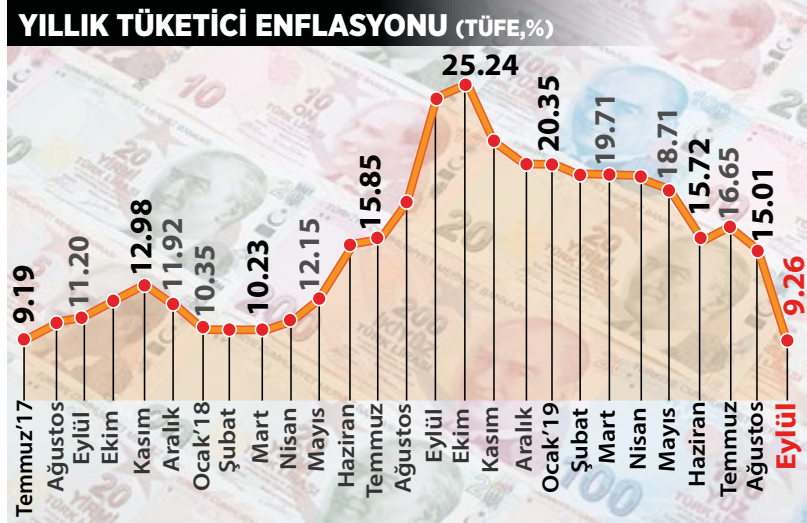
Eylül'de enflasyon tek haneye indi

TÜFE Eylül ayında aylık bazda yüzde 0.99 artış gösterirken, yıllık enflasyon beklendiği gibi baz etkisiyle 26 ay sonra tek haneye indi. Yüzde 9.26

Enflasyon, Eylül'de aylık bazda yüzde 0.99 ile piyasa beklentilerinin altında artış gösterdi. Yıllık enflasyonun geçen yılın aynı döneminde TL'deki değer kaybı sonrası Ağustos ayındaki yüzde 15.01'lik düzeyinden 5.75 puanlık azalışla bu yılın Eylül ayında 9.26'ya inmesi, geçen yılın aynı ayındaki yüzde 6.30'luk artışın endeks dışında kalıp yerine 0.99'luk artışın dahil edilmesinden kaynaklandı. Böylece yıllık enflasyon 2017 Temmuz ayından beri ilk kez tek haneye gerilemiş oldu. Üretici enflasyonu da yüzde 2.45 ile Ocak 2016'nın ardından ilk kez bu veriyi gördü.

Türkiye İstatistik Kurumu, Eylül ayına ilişkin enflasyon verilerini açıkladı. TÜFE'de (2003=100) 2019 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 0.99, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 8.42, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9.26 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 18.27 artış gerçekleşti. Enflasyondaki düşüşün Ekim ayında da sürmesi bekleniyor.

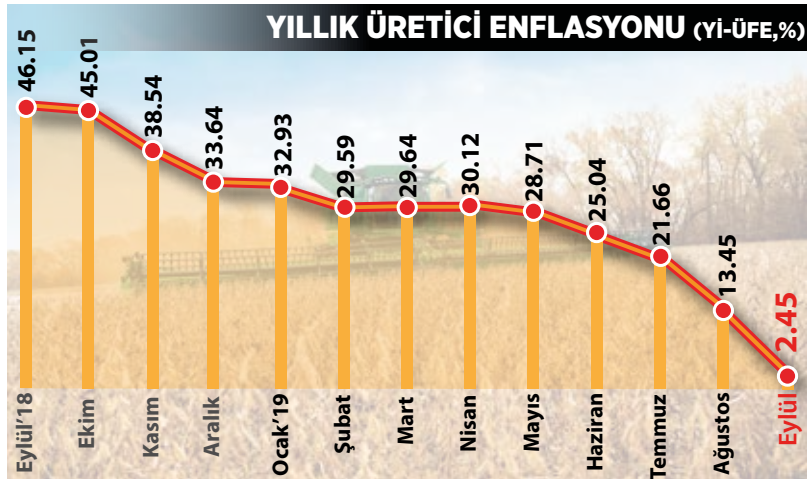
Eylül 2019'da endekste kapsanan 418 maddeden; 42 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 292 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 84 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş yaşandı.

Fiyatı artan ve azalan gruplar

Ana harcama grupları itibarıyla 2019 yılı Eylül ayında endekste yer alan gruplardan enflasyonda

en yüksek artış yüzde 2.15 ile, doğalgaz ve elektrik fiyatlarındaki değişimin yer aldığı konut grubunda oldu. Bunun genel tüketici enflasyonuna etkisi de 0.13

puan olarak belirlendi. Eylül ayı sonunda elektriğe yapılan yüzde 14.9'luk zammın etkisi Ekim ayı enflasyonunda görünecek. Yeni sezon ürünlerinin fiyat artışlarıyla vitrinlerde yer almasıyla giyim ve ayakkabıda yüzde 2.13 artış yaşandı. Çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 2.09, alkollü içecekler ve tütünde yüzde 1.79 ve ulaştırma da yüzde 1.61 artış gerçekleşti. Ulaştırma grubundaki yükseliş, taksi ile okulların açılmasıyla servis ücretlerindeki fiyat artışları ile akaryakıt zamlarından kaynaklandı. Bu grup genel tüketici enflasyonunu ise 0.27 puan arttırdı.

Aylık en fazla düşüş gösteren grup, yüzde 0.60 ile gıda ve alkolsüz içecekler oldu. Eğlence ve kültürde yüzde 0.5, haberleşmede yüzde 0.07 düşüş gerçekleşti.

Yıllık en fazla artış ise, yüzde 43.86 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre sağlık yüzde 15.41, çeşitli mal ve hizmetler yüzde 14.98, lokanta ve oteller yüzde 14.87 ve eğitim yüzde 14.00 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları olarak ön plana çıktı.

Özel kapsamlı TÜFE göstergesi (b) aylık yüzde 0.99 arttı

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'de 2019 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 0.99, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 7.95, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8.90 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 17.56 artış gerçekleşti.

Üretici fiyatları aylık 0.13 arttı

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2019 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 0.13, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 6.53, bir önceki yılın aynı ayına göre

AYLIK ENFLASYONU HANGİ GRUP NASIL ETKİLEDİ

	Aylık artış (%)	Etkisi (puan)
Gıda ve içecekler	-0.60	-0.14
İçki ve sigara	1.79	0.10
Giyim ve ayakkabı	2.13	0.13
Konut	2.15	0.31
Ev eşyası	0.77	0.06
Sağlık	0.51	0.01
Ulaştırma	1.51	0.27
Haberleşme	-0.07	0.00
Eğlence ve kültür	-0.53	0.05
Eğitim	0.81	0.02
Lokanta ve oteller	1.54	0.11
Çeşitli mal ve hiz.	2.09	0.03

yüzde 2.45 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 26.44 artış gösterdi.

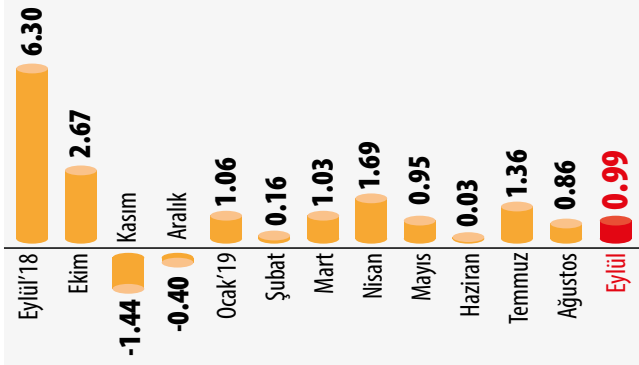
Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe yüzde 0.86 düşüş, imalat sanayi sektöründe yüzde 0.05 düşüş, elektrik, gaz üretimi ve dağıtım sektöründe yüzde 3.02 artış, su temini sektöründe yüzde 0.23 artış olarak gerçekleşti.

Bir önceki aya göre en fazla artış; yüzde 5.46 ile tütün ürünleri, yüzde 4.12 ile kok ve rafine petrol ürünleri, yüzde 3.08 ile ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç) ola-

EYLÜL AYI ZAM ŞAMPİYONLARI (%)

Sarımsak	42.58
Kabak	30.85
Salatalık	27.75
Taksi ücreti	19.71
Patlıcan	18.84
Sweatshirt	17.02
Yurt ücretleri	14.23
Doğalgaz	13.92
Sivri biber	13.82
Okul servis ücreti	11.35
Afetler için sigorta	11.25
Dolmuş ücreti	10.54
Metro ücreti	9.46
Çay	9.09
Reçel	8.05
Antep fıstığı	7.07
Eşofman	6.86
Yumurta	6.77
Ceket	6.61
Kreş ve bakım evleri	6.60

AYLIK TÜKETİCİ ENFLASYONU (TÜFE, %)

rak gerçekleşti. Buna karşılık ham petrol ve doğal gaz yüzde 9.53, diğer ulaşım araçları yüzde 3.79, kağıt ve kağıt ürünleri yüzde 1.60 ile bir önceki aya göre endekslerin en fazla düştüğü alt sektörler oldu.

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2019 yılı Eylül ayında aylık en fazla artış ise yüzde 2.70 ile enerjide gerçekleşti.

Merkez'den indirim

Eylül ayı enflasyon verileri Merkez Bankası'ndan faiz indirimi beklentilerini arttırdı. 24 Ekim'de yapılacak Para Politikası Kurulu toplantısından 100-150 baz puanlık indirim kesin gözüyle bakılıyor. Piyasa analistleri yıl sonuna kadar 200-250 baz puan daha indirim öngörüyor. Ancak son enflasyon verisindeki olumlu havanın devam etmesi beklentiyi artırabilir.

Bütçe, Eylül'de 17.7 milyar lira açık verdi

Merkezi yönetim bütçesi Eylül ayında 17.7 milyar lira, Ocak-Eylül döneminde ise 85.8 milyar lira açık verdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Eylül 2019'a ilişkin bütçe uygulama sonuçlarını açıkladı. Buna göre, Eylül'de bütçe gelirleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3.3 artarak 63.1 milyar lira, bütçe giderleri de yüzde 20.5 artışla 80.8 milyar lira oldu.

Geçen yıl Eylül'de bütçede yaklaşık 4 milyar 252 milyon lira faiz dışı fazla verilirken, bu yılın aynı ayında 5 milyar 554 milyon liralık faiz dışı fazla oluştu.

Merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen toplam 960 milyar 976 milyon liralık ödenekten geçen ay 80 milyar 814 milyon lira harcama yapıldı. Geçen yılın aynı ayında bu rakam 67 milyar 46 milyon lira olmuştu.

Bütçe gelirleri

Geçen yılın Eylül ayında 61 milyar 83 milyon lira olan bütçe geliri, bu yılın aynı ayında yüzde 3.3 artarak 63 milyar 102 milyon lira olarak gerçekleşti. Bu dönemde vergi gelirleri tahsilatı yüzde 6.8 artışla 52 milyar 607 milyon lira oldu.

Genel bütçe vergi dışı diğer gelirleri eylülde geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 13 azalarak 8 milyar 375 milyon lira olarak hesaplandı. Özel bütçeli idarelerin öz gelirleri geçen ay 1 milyar 722 milyon lira, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 397 milyon lira olarak kaydedildi.

Vergi türleri itibarıyla gerçekleşmelere bakıldığında, Eylül'de geçen yılın aynı ayına göre, Özel Tüketim Vergisi yüzde 43.8, harçlar yüzde 20.5, Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi yüzde 15.7, Gelir Vergisi yüzde 11.3 ve Damga Vergisi yüzde 3 artarken, Kurumlar Vergisi yüzde 58.5, İthalde Alınan Katma Değer Vergisi yüzde 22.2 ve Banka Ve Sigorta Muameleleri Vergisi binde 4 azaldı. Diğer vergiler tahsilatı ise yüzde 1.5 arttı.

9 aylık bütçe açığı 85.8 milyar lira

Geçen yılın Ocak-Eylül döneminde 603 milyar 544 milyon lira olan bütçe giderleri, bu yılın aynı döneminde yüzde 22.5

artarak 739 milyar 626 milyon liraya yükseldi. Aynı dönemdeki bütçe gelirleri de 546 milyar 818 milyon liradan yüzde 19.6 artışla 653 milyar 808 milyon lira olarak gerçekleşti.

Bu yılın ilk 9 aylık döneminde bütçe açığı 85.8 milyar lira oldu. Aynı dönemde faiz dışı açık 4 milyar 331 milyon lira olarak gerçekleşti

Ocak-Eylül döneminde faiz hariç bütçe giderleri de yüzde 21.2 artışla 658 milyar 139 milyon lira olarak hesaplandı. Söz konusu dönemde faiz giderleri, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 34.9 yükselerek 81 milyar 488 milyon liraya çıktı.

Bu dönemde vergi gelirleri ise yüzde 5.6 artışla 485 milyar 293 milyon lira oldu.

Vergi türleri itibarıyla Ocak-Eylül dönemi gerçekleşmelerine bakıldığında, geçen yılın aynı dönemine göre Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi yüzde 27.6, Gelir Vergisi yüzde 17.2, Damga Vergisi yüzde 9.3, Kurumlar Vergisi yüzde 4.9, Özel Tüketim Vergisi yüzde 3.5 ve harçlar yüzde 2.6 artarken, Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi yüzde 9.8 ve İthalde Alınan Katma Değer Vergisi binde 4 azaldı. Diğer vergiler tahsilatı ise yüzde 8.4 arttı.

Milyon TL	Ocak-Eylül		Değişim Oranı (%)
	2018	2019	
Bütçe Giderleri	603.544	739.626	22.5
Faiz Hariç Giderler	543.125	658.139	21.2
Faiz Giderleri	60.419	81.488	34.9
Bütçe Gelirleri	546.818	653.808	19.6
Vergi Gelirleri	459.350	485.293	5.6
Bütçe Dengesi	-56.726	-85.818	-51.3
Faiz Dışı Denge	3.693	-4.331	-217.3

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
NUFUS-GÖÇ									
Nüfus (Bin)	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	4.320	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4.8	4.8	5.3	5.3	5.3	5.3	5.3	5.3	-
Nüfus Artış Hızı (%)	4.1	10.1	13.8	12.7	13.4	13.1	13.2	9.5	-
TR Nüfus Artış Hızı (%)	13.5	12.0	13.7	13.3	13.4	13.5	12.4	14.7	-
Net Göç Hızı (%)	2.26	2.46	3.45	5.6	5.0	5.6	5.8	3.0	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	55	58	59	59	61	59	62	59	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	1.611	1.663	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30.7	31.6	31.8	31.7	32.0	33.0	31.1	32.4	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	422	432	490	466	470	513	524	540	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	29.9	30.3	32.4	31.0	28.3	30.7	32.5	32.5	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	243	247	276	243	262	254	263	265	-
İşsizlik Oranı (%)	14.7	14.8	15.4	13.9	15.0	14.0	14.0	13.8	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16.2	15.9	17.0	15.0	16.1	15.2	15.1	14.6	-
ENFLASYON (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/9
TUFE (yıllık)	10.15	6.03	7.94	8.54	9.83	8.93	13.1	20.4	10.9
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
İhracat	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	10.238	6.644
İthalat	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	9.118	5.066
Dış Ticaret Dengesi	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	1.120	1.578
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	5.092	-
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6.0	5.7	6.1	6.1	5.8	5.9	5.9	6.1	6.0
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/IV	2019/II
Kapasite Kullanım Oranı	70	63	60	55	64	63	67	61	59
PROTESTOLU SENETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	46.690	35.079
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	3.4	3.6	4.0	4.3	4.4	4.7	4.9	5.0	5.4
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	245	367	463	510	571	775	740	985	782
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
Belge Adedi	188	209	215	186	208	230	431	326	136
Yatırım (Milyon TL)	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	13.120	2.665
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4.55	15.66	1.76	6.5	3.1	1.9	4.3	8.3	4.0
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3.2	2.8	2.2	5.2	4.9	1.9	10.0	5.9	4.5
ENERJİ TÜKETİMİ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ⁵)	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	4.336	2.635
MALİ / FINANS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/9
Bütçe Gelir/Gider	4.05	4.34	4.36	4.20	4.28	4.2	4.5	4.6	4.4
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10.86	11.77	11.14	10.54	11.1	11.4	11.8	12.0	12.9
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	102.5	110.2	123.9	122.2	120.6	111.5	121.4	110.5	107.5
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5.8	5.7	5.5	5.2	5.6	5.7	5.7	5.8	5.8
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	6.1	5.9	6.0	5.2	5.2	4.9	5.2	5.0	5.0
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	1.67	1.59	2.29	2.62	2.63	2.30	2.9	1.9	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
Kurulan Şirket Sayısı	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	4.977	3.070
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6.1	5.7	6.0	5.9	6.0	6.2	6.3	5.8	5.9
Kapanan Şirket Sayısı	943	1.094	1.095	991	740	644	832	799	464
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7.2	7.7	7.0	7.1	6.1	5.8	6.2	6.4	6.1
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11	2019/1
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.568	2.646	-
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	5.7	5.5	5.3	5.1	4.8	4.6	4.4	4.0	-
MARKA-PATENT SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	5.460	4.468
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6.0	6.2	6.0	6.0	6.2	7.1	6.9	6.7	6.3
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	31	42	59	55	86	96	77	135	216
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3.7	4.1	4.7	4.2	5.0	5.4	3.9	4.8	5.8
TURİZM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	946	866
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4.4	4.4	4.2	3.6	3.3	2.5	2.4	2.4	2.8
TARIMSAL ÜRETİM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	7.508	7.598	8.103	-
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	4.1	4.7	3.9	5.1	5.0	6.4	5.7	5.1	-
İŞ KAZALARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	7.5	5.6	6.0	2.6	5.1	3.7	4.7	3.4	4.1
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/8
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6.3	6.2	6.1	6.1	6.0	6.0	6.0	6.1	6.1

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2015	2016	2017	2018	2019/İ	2019/İİ
BÜYÜME						
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	2.338.647	2.608.526	3.106.537	3.700.989	914.699	1.024.226
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	861.467	862.744	851.046	784.087	170.364	174.579
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	6.1	3.2	7.4	2.6	-2.6	-1.5
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	5.9	3.8	9.1	1.1	-4.7	-3.3
İŞGÜÇÜ VE İSTİHDAM	2014	2015	2016	2017	2018	Tem.19
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	25.933	26.621	27.205	28.189	28.738	28.517
İstihdam Oranı (%)	45.5	46.0	46.3	47.1	47.4	46.4
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.853	3.057	3.330	3.454	3.537	4.596
İşsizlik Oranı (%)	9.9	10.3	10.9	10.9	11.0	13.9
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12.0	12.4	13.0	13.0	12.9	16.5
ENFLASYON (%)	2014	2015	2016	2017	2018	Eyl.19
Yİ-ÜFE (yıllık)	6.36	5.71	9.94	15.47	33.64	2.45
YD-ÜFE (yıllık)	2.63	10.9	17.73	19.75	33.45	
TÜFE (yıllık)	8.17	8.81	8.53	11.92	20.30	9.26
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Ağu.19
İhracat	157.610	143.889	142.544	157.020	168.023	111.358
İthalat	242.177	207.234	198.617	233.800	223.039	131.939
Dış Ticaret Dengesi	-84.567	-63.395	-56.073	-76.780	-55.016	-20.581
Cari İşlemler Dengesi	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100	-27.813	1.012
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Tem.19
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	69.292	100.870	183.650	164.698	164.698	66.988
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	3.756	4.409	5.040	7.392	5.895	2.754
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Ağu.19
Kurulan Şirket Sayıları	126.635	114.691	106.447	118.021	121.460	68.063
Kapanan Şirket Sayıları	39.051	32.762	31.928	32.706	32.569	21.223
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR	2015	2016	2017	2018	Tem.19	Oca.-Tem.19
Şirket Sayısı (Adet)	5.556	5.568	6.374	9.336	-	-
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	12.093	7.525	7.401	6.698	542	3.611
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018	Tem.19
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-179.2	-189.7	-205.8	-212.1	-201.4	-183.1
BORÇLANMA (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018	2019/İİ
Dış Borç Stoku	405.3	399.7	408.7	454.3	444.9	446.9
Kamu	121.3	116.6	123.3	136.4	140.6	146.1
Özel	281.6	281.7	284.6	317.2	298.4	294.3
KREDİLER (Milyar \$)	2016	2017	2018	2019/İ	2019/İİ	Ağu. 19
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	218.1	239.7	225.5	221.3	214.3	208.4
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Deg.) Takv. Etk. Arındırılmış	2014	2015	2016	2017	2018	Ağu. 19
Toplam Sanayi	5.7	5.8	3.4	8.9	1.8	-3.6
İmalat Sanayi	6.3	6.2	3.4	9.0	1.5	-3.3
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2014	2015	2016	2017	2018	Eyl.19
Kapasite Kullanım Oranı	75.0	76.8	77.4	78.5	76.8	76.3
GÜVEN ENDEKSLERİ	2014	2015	2016	2017	2018	Eyl.19
Reel Kesim Güven Endeksi	104.6	103.5	105.2	104.9	101.4	98.9
Tüketici Güven Endeksi	72.5	66.7	69.3	68.6	67.0	55.8
Ekonomi Güven Endeksi	100.8	98.4	96.8	100.2	91.7	86.0
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2014	2015	2016	2017	2018	Ağu. 19
Sanayi Ciro Endeksi (Yıllık Ortalama Takv. Etk. Arındırılmış)	90.0	100.0	109.0	141.1	184.2	200.1
Elektrik Enerjisi	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Tem.19
Elektrik Enerjisi Üretimi (Bin) (Mwh)	251.962	261.783	292.575	272.564	295.668	169.916
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Bin) (Mwh)	257.220	265.724	212.329	225.714	233.610	132.227
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Eyl.19
Bütçe Dengesi	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	-72.615	-85.818
PROTESTOLU SENET	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Ağu.19
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.004	1.000	1.017	940	938	648
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	8.221	10.081	12.288	12.686	18.737	13.983
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Ağu.19
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	674	776	778	435	589	406
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	240	232	239	134	132	84
BORSA VE DÖVİZ	2014	2015	2016	2017	2018	Eyl.19
BIST 100 Endeksi	76.306	79.901	77.587	100.439	101.782	105.033
Dolar/TL	2.19	2.72	3.02	3.65	4.81	5.71

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

teknofset

Bizim işimiz matbaacılık
ama asıl işimiz
gelişim ve inovasyon.

**Çünkü biliyoruz ki,
yeni yönlerle giden
eski yol yoktur.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
teknofset@gmail.com
www.teknofset.com

Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...
Bortar Group yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

